

USTAWA

z dnia _____

o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Art. 1. 1. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwana dalej "ABW", jest służbą specjalną właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej i jej porządku konstytucyjnego.

2. Nazwa: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz skrót: "ABW" przysługuje wyłącznie Agencji, o której mowa w ust. 1 oraz urzędowi, o którym mowa w art. 2 ust. 2.

Art. 2. 1. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwany dalej "Szefem ABW", jest centralnym organem administracji rządowej, działającym przy pomocy ABW.

2. ABW, w zakresie obsługi Szefa ABW, wykonuje funkcję urzędu administracji rządowej.

3. Szef ABW podlega ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, z zastrzeżeniem określonych w ustawie uprawnień Prezesa Rady Ministrów.

4. Działalność Szefa ABW podlega kontroli Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. 1. Do zadań ABW należy:

- 1) rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie naruszających bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz jego porządek konstytucyjny zagrożeń:
 - a) godzących w niepodległość, suwerenność, międzynarodową pozycję i nienaruszalność terytorium państwa, w tym szpiegostwa, i innych zagrożeń kontrwywiadowczych objętych radiokontrwywiadem i kontrwywiadem elektronicznym,
 - b) o charakterze terrorystycznym,
 - c) o charakterze ekstremistycznym,
 - d) godzących w bezpieczeństwo ekonomiczne państwa, ze szczególnym uwzględnieniem spółek kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (Dz. U. Nr 65, poz. 404),
 - e) godzących w bezpieczeństwo informacji niejawnych i informacji przetwarzanych w systemach teleinformatycznych o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa,
 - f) związanych z obrotem z zagranicą bez zezwolenia towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa;

- 2) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw:
- a) godzących w bezpieczeństwo państwa, określonych w art. 117-121, art. 126a-130, art. 132, art. 134, art. 135 §1, art. 136 § 1 i 2 oraz art. 231 § 1 Kodeksu karnego,
 - b) o charakterze terrorystycznym, określonych w art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 165a-167, art. 171, art. 173 § 1 i 3, art. 174 § 1, art. 182 § 1, art. 189, art. 223–224 § 3, art. 224a, art. 252 § 2, art. 255a i art. 258 § 2 i 4 Kodeksu karnego,
 - c) o charakterze ekstremistycznym, określonych w art. 168, art. 175, art. 191 § 1, art. 224 § 1 i 2, art. 252 § 1 i 3, art. 256 i 257 Kodeksu karnego,
 - d) godzących w bezpieczeństwo ekonomiczne państwa, jeżeli ich skutkiem jest wyrządzenie w mieniu Skarbu Państwa szkody, której wartość przekracza 16-krotność kwoty, o której mowa w art. 115 § 6 Kodeksu karnego, określonych w art. 286 § 1 i 2, art. 287 § 1, art. 296 § 3, art. 297 § 1 i 2, art. 299 § 1, 2, 5 i 6, art. 300 § 1-3 oraz art. 305 § 1 i 2 Kodeksu karnego,
 - e) godzących w bezpieczeństwo ekonomiczne państwa, jeżeli ich skutkiem jest uszczuplenie należności publicznoprawnych albo gdy wartość przedmiotu czynu zabronionego przekraczają 10-krotność wielkiej wartości, o której mowa w art. 53 § 16 Kodeksu karnego skarbowego, określonych w art. 54 § 1, art. 55 § 1, art. 56 § 1, art. 63 § 1-5, art. 65 § 1, art. 67 § 1, art. 69a § 1, art. 70 § 1, 2 i 4, art. 73a § 1, art. 76 § 1, art. 86 § 1 i 2, art. 87 § 1 i 2, art. 88 § 1 i 2, art. 89 § 1, art. 90 § 1, art. 91 § 1 oraz art. 92 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
 - f) godzących w bezpieczeństwo informacji niejawnych i informacji przetwarzanych w systemach teleinformatycznych o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 265, art. 266 § 2 oraz art. 267-269b Kodeksu karnego,
 - g) określonych w art. 33 ust. 1, 2a i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 194),
— oraz ustalanie i ściganie ich sprawców;
- 3) prowadzenie działań w zakresie profilaktyki kontrwywiadowczej;
 - 4) realizowanie, w granicach swojej właściwości, zadań związanych z ochroną informacji niejawnych oraz wykonywanie funkcji krajowej władzy bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych w stosunkach międzynarodowych;
 - 5) uzyskiwanie, analizowanie, przetwarzanie i przekazywanie właściwym organom informacji mogących mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego;
 - 6) podejmowanie innych działań określonych w odrębnych ustawach i umowach międzynarodowych.

2. Działalność ABW poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej może być prowadzona w związku z jej działalnością na terytorium państwa wyłącznie w zakresie realizacji zadań określonych w ust. 1 pkt 2.

Art. 4. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa kierunki działania ABW w drodze wytycznych. Wytyczne zatwierdza Prezes Rady Ministrów.

2. Szef ABW, najpóźniej na 3 miesiące przed końcem roku kalendarzowego, przedstawia Prezesowi Rady Ministrów oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych plan działania

ABW na rok następny.

3. Szef ABW przedstawia corocznie do dnia 31 marca Prezesowi Rady Ministrów oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych sprawozdanie z działalności ABW za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 5. 1. Szef ABW przekazuje niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje mogące mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej i jej porządku konstytucyjnego.

2. Jeżeli informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczą spraw objętych zakresem działania właściwego ministra, centralnego organu administracji rządowej lub wojewody, Szef ABW może przekazać je bezpośrednio tym organom, informując jednocześnie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych mogą żądać od Szefa ABW informacji w zakresie realizacji zadań określonych w art. 3 ust. 1, z wyjątkiem informacji, o których mowa w art. 34 ust. 3 pkt 2-4.

Art. 6. 1. Szef ABW, w celu realizacji zadań ABW, może podejmować współpracę z właściwymi organami i służbami innych państw lub organizacjami międzynarodowymi.

2. Podjęcie współpracy, o której mowa w ust. 1, może nastąpić po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Szef ABW wykonuje zadania punktu kontaktowego do wymiany danych, o którym mowa w art. 16 ust. 3 decyzji Rady Unii Europejskiej nr 2008/616/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej (Dz. Urz. UE L Nr 210 z 06.08.2008, str. 1).

Art. 7. 1. Organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego, instytucje państwowe oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie użyteczności publicznej są obowiązani, w zakresie swojego działania, do współpracy z ABW, a w szczególności udzielania pomocy w realizacji jej zadań.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przekazują Szefowi ABW wszelkie, będące w ich posiadaniu, informacje o zagrożeniach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, niezwłocznie po ich uzyskaniu, w miarę możliwości w treści i formie, w jakiej je uzyskały.

3. Jeżeli przekazanie Szefowi ABW informacji, o których mowa w ust. 2, mogłoby uniemożliwić wykonywanie ustawowych zadań przez organ, służbę lub instytucję państwową uprawnioną do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub spowodować ujawnienie danych o osobie udzielającej pomocy temu organowi, służbie lub instytucji państwowej, podmiot ten może odstąpić od przekazania Szefowi ABW tych informacji lub ograniczyć ich zakres.

4. Informacje, o których mowa w ust. 2, Szef ABW przekazuje, zgodnie z zakresem właściwości, Szefowi Agencji Wywiadu, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego.

Art. 8. 1. Działalność ABW jest finansowana z budżetu państwa.

2. Koszty realizacji zadań ABW, w zakresie których - ze względu na wyłączenie ich jawności - nie mogą być stosowane przepisy o finansach publicznych, rachunkowości i zamówieniach publicznych, są finansowane z utworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

3. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu, szczegółowe zasady tworzenia funduszu operacyjnego i gospodarowania tym funduszem.

Rozdział 2

Organizacja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 9. 1. Szefa ABW powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Komisji do Spraw Służb Specjalnych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „Komisją”.

2. Prezes Rady Ministrów zwracając się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wyrażenie opinii, o której mowa w ust. 1, załącza opinię Komisji.

3. Prezes Rady Ministrów, na wniosek Szefa ABW, powołuje i odwołuje zastępców Szefa ABW, po zasięgnięciu opinii Komisji.

4. Wymogu zasięgnięcia opinii Komisji, o którym mowa w:

- 1) ust. 1, nie stosuje się w przypadku odwołania ze stanowiska Szefa ABW w okolicznościach wymienionych w art. 11 ust. 1 pkt 1-3;
- 2) ust. 3, nie stosuje się w przypadku rezygnacji z zajmowanego stanowiska złożonej przez zastępcę Szefa ABW.

Art. 10. Szefem ABW może zostać osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) wykazuje nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną;
- 4) spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności "ściśle tajne";
- 5) posiada wyższe wykształcenie;
- 6) nie pełniła służby zawodowej, nie pracowała ani nie była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.¹⁾);
- 7) nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.

Art. 11. 1. Odwołanie Szefa ABW z zajmowanego stanowiska następuje w przypadku:

- 1) rezygnacji z zajmowanego stanowiska;
- 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789, Nr 165, poz. 1171 i Nr 176, poz. 1242, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, z 2010 r. Nr 79, poz. 522, Nr 96, poz. 620, Nr 127, poz. 857 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 76, poz. 408, Nr 84, poz. 455 i Nr 89, poz. 514 oraz z 2012 r. poz. 1529.

4) utraty predyspozycji niezbędnych do zajmowania stanowiska.

2. Odwołanie Szefa ABW z zajmowanego stanowiska może nastąpić w przypadku niewykonywania obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące.

Art. 12. W przypadku zwolnienia stanowiska Szefa ABW lub czasowej niemożności sprawowania przez niego funkcji, minister właściwy do spraw wewnętrznych powierza pełnienie obowiązków Szefa ABW, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, jego zastępcy albo innej osobie spełniającej wymagania określone w art. 10 .

Art. 13. 1. Szef ABW jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy ABW, zwanych dalej „funkcjonariuszami”.

2. Szef ABW kieruje ABW bezpośrednio lub przez swoich zastępców oraz reprezentuje ABW na zewnątrz.

3. Szef ABW może upoważnić podległych funkcjonariuszy do załatwiania w jego imieniu spraw w określonym zakresie, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 21-24.

4. Szef ABW, w drodze zarządzeń, określi sposoby, metody i formy wykonywania zadań przez ABW w zakresie nieobjętym innymi przepisami powszechnie obowiązującymi.

Art. 14. 1. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, nadaje, w drodze zarządzenia, statut ABW, który określa jej organizację wewnętrzną, z uwzględnieniem art. 35 ust. 7.

2. Szef ABW, w drodze zarządzenia, nadaje regulaminy organizacyjne jednostkom organizacyjnym ABW, określając ich strukturę wewnętrzną i szczegółowe zadania.

3. Szef ABW, w drodze zarządzenia, może tworzyć, przekształcać i likwidować ośrodki szkolenia ABW, niebędące jednostkami organizacyjnymi ABW, określając ich strukturę, zadania oraz zasady funkcjonowania w zakresie nieobjętym innymi przepisami.

4. Szef ABW może tworzyć zespoły o charakterze stałym lub doraźnym, określając ich nazwę, skład osobowy oraz szczegółowy zakres i tryb działania.

5. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia, obieg informacji w ABW.

Art. 15. 1. W ABW mogą być zatrudniani pracownicy.

2. Do pracowników, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 269).

Rozdział 3

Uprawnienia funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 16. 1. Funkcjonariusze ABW wykonują czynności:

- 1) operacyjno-rozpoznawcze;
- 2) dochodzeniowo-śledcze;
- 3) analityczno-informacyjne;
- 4) wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych

— w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust. 1.

2. Funkcjonariusze ABW wykonują również czynności na polecenie sądu lub prokuratora w zakresie określonym w Kodeksie postępowania karnego oraz Kodeksie karnym wykonawczym.

3. Funkcjonariusze ABW wykonują czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, tylko w zakresie

właściwości ABW i w tym zakresie przysługują im uprawnienia procesowe Policji, wynikające z przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Art. 17. 1. Funkcjonariusz ABW, w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust. 1, ma prawo:

- 1) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się, w granicach niezbędnych do wykonania czynności, o których mowa w pkt 2-5, albo w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia;
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 3) zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 5) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży oraz sprawdzania ładunku w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 6) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w trakcie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych na podstawie ustawy;
- 7) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielenia nieodpłatnie tej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa;
- 8) zwracania się o niezbędną pomoc do innych niż wymienieni w pkt 7 przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Osobie zatrzymanej lub wobec której dokonano przeszukania, przysługują uprawnienia odpowiednio osoby zatrzymanej lub osoby, której prawa zostały naruszone, przewidziane w przepisach Kodeksu postępowania karnego.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

4. Osoba zatrzymana może być okazywana, fotografowana lub daktyloskopowana tylko wtedy, gdy jej tożsamości nie można ustalić w inny sposób.

5. Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać, w razie uzasadnionej potrzeby, badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy w rozumieniu ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.²).

6. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostały podjęte.

7. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1:

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 i Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 237, poz. 1653, z 2009 r. Nr 11, poz. 59 i Nr 122, poz. 1007, z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 219, poz. 1443, z 2011 r. Nr 30, poz. 151, Nr 112, poz. 654, Nr 208, poz. 1240 i Nr 208, poz. 1241, z 2012 r. poz. 742 i poz. 1459.

- 1) pkt 1, 2, 5, 7 i 8, w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności;
- 2) pkt 6, w terminie 7 dni od dnia, gdy podmiot dowiedział się o dokonanych wobec niego czynnościach

— przysługuje zażalenie do prokuratora właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności. Do zażalenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego w zakresie dotyczącym postępowania odwoławczego.

8. Materiały z czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 6, które nie stanowią informacji potwierdzających popełnienie przestępstwa lub nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa, podlegają niezwłocznie protokołalnemu, komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef ABW.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 5, osoby zatrzymanej przez funkcjonariusza ABW;
- 2) przypadki uzasadniające potrzebę udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy.

10. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 9, minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględni konieczność ochrony zdrowia osoby zatrzymanej.

11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania oraz dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, a także obowiązki funkcjonariusza podczas realizacji tych czynności;
- 2) szczegółowy sposób przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8 oraz obowiązki funkcjonariusza ABW występującego z żądaniem udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 7 lub zwracającego się o pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 8.

12. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 11, Rada Ministrów uwzględni:

- 1) konieczność dostosowania sposobu przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6 do sytuacji;
- 2) konieczność właściwego dokumentowania udzielanej pomocy umożliwiającego ustalenie jej zakresu.

Art. 18. 1. Funkcjonariusze ABW mają prawo przeprowadzania doprowadzenia, o którym mowa w art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628), lub konwoju, o którym mowa w art. 4 pkt 3 tej ustawy.

2. Funkcjonariusze ABW wykonujący zadania w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa tego doprowadzenia lub konwoju, mają prawo wydawania poleceń określonego zachowania się.

3. Do wykonywania zadań w zakresie przeprowadzania doprowadzenia lub konwoju stosuje się przepisy art. 19.

Art. 19. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1-6 i 8-14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz ABW może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7, 9, 11, pkt 12 lit. a i d, pkt 13 i 17-20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a-c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a, b i lit. c tiret pierwsze oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a i pkt 3-6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz ABW może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej przez funkcjonariusza ABW oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Art. 20. 1. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, Szef ABW może zarządzić o zastosowaniu przez ABW urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze, przez czas niezbędny do wykonywania czynności przez ABW, z uwzględnieniem konieczności minimalizacji skutków braku możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych.

2. O zastosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1, oraz o czasie ich stosowania i obszarze objętym ich działaniem Szef ABW niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Art. 21. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW wobec obywateli Rzeczypospolitej Polskiej w celu realizacji zadań określonych w art. 3 ust. 1 pkt 2, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Szef ABW może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej Szef ABW wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz poleca protokolarne, komisyjne zniszczenie materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

3. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

- 1) kontrolowaniu treści korespondencji;
- 2) kontrolowaniu zawartości przesyłek;
- 3) stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnie informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.

4. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz operatorzy pocztowi są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez ABW kontroli operacyjnej, na zasadach określonych odpowiednio w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. — Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.³) i ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. — Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

5. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd, na pisemny

³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708, Nr 104, poz. 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 86, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 229, poz. 1499 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 102, poz. 586, Nr 102, poz. 587, Nr 134, poz. 779, Nr 153, poz. 903, Nr 171, poz. 1016, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1390 oraz z 2012 r. poz. 908, poz. 1203, poz. 1256, poz. 1445 i poz. 1529.

wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli.

6. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawy i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może wydać postanowienie o prowadzeniu kontroli operacyjnej przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 5.

7. Zaprzestaje się prowadzenia kontroli operacyjnej niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

8. Szef ABW informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli, przedstawiając zebrane w jej toku materiały.

9. Szef ABW przedstawia wnioski, o których mowa w ust. 1, 2, 5 i 6, wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania lub przedłużenia kontroli operacyjnej. Wnioski te powinny zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania lub przedłużenia kontroli operacyjnej; w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
- 4) dane osoby lub inne dane pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
- 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej.

W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku Szefa ABW zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

10. Na postanowienia sądu, o których mowa w ust. 1, 2, 5 i 6, Szefowi ABW przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

11. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej. Prokurator Generalny podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych materiałów. Art. 238 § 3-5 oraz art. 239 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio. W postępowaniu przed właściwym sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

12. Wykorzystanie dowodu uzyskanego podczas stosowania kontroli operacyjnej jest dopuszczalne wyłącznie w postępowaniu karnym w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, w stosunku do którego jest dopuszczalne stosowanie takiej kontroli przez jakikolwiek podmiot uprawniony do jej stosowania.

13. Jeżeli w wyniku stosowania kontroli operacyjnej uzyskano dowód popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, w stosunku do którego można zarządzić kontrolę operacyjną, popełnionego przez osobę, wobec której była stosowana kontrola operacyjna, innego niż objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej albo popełnionego przez inną osobę, o zgodzie na jego wykorzystanie w postępowaniu karnym orzeka postanowieniem właściwy sąd, na wniosek Prokuratora Generalnego. Sąd wydaje postanowienie w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku

przez Prokuratora Generalnego.

14. Wniosek, o którym mowa w ust. 13, Prokurator Generalny kieruje do sądu nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej, przekazanych mu przez Szefa ABW niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia tej kontroli.

15. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały, które nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa lub nie stanowią informacji potwierdzających zaistnienie przestępstwa, podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu, komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef ABW. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów Szef ABW niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego.

16. O zachowaniu materiałów z kontroli operacyjnej, które są istotne dla bezpieczeństwa państwa, orzeka sąd na pisemny wniosek Szefa ABW złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego. Przed wydaniem pisemnej zgody Prokurator Generalny zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek.

17. Postanowienia, o których mowa w ust. 1, 2, 5, 6 i 16, wydaje Sąd Okręgowy w Warszawie. Sąd przed wydaniem tych postanowień zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w sprawie, której wniosek dotyczy. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 2, 5, 6, sąd rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel Szefa ABW.

18. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób dokumentowania przez ABW kontroli operacyjnej, w tym wzory stosowanych druków i rejestrów;
- 2) sposób przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń;
- 3) sposób przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania kontroli operacyjnej.

19. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 19, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 22. 1. W sprawach o przestępstwa wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 2, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz wykrycia sprawców i uzyskania dowodów mogą polegać na:

- 1) dokonaniu w sposób niejawny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przypadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymś obrót są zabronione;
- 2) przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, nie mogą polegać na kierowaniu działaniami wyczerpującymi znamiona czynu zabronionego pod groźbą kary.

3. Szef ABW może zarządzić, na czas określony, czynności wymienione w ust. 1, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, którego na bieżąco informuje o przebiegu tych czynności i ich wyniku. Przed wydaniem pisemnej zgody Prokurator Generalny zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi potrzebę przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie wymienionym w art. 3 ust. 1 pkt 2, Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone w wyniku wykonywania czynności. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania i dokumentowania przez ABW czynności, o których mowa w ust. 1, w tym wzory stosowanych druków i rejestrów,
- 2) sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni niejawną charakter czynności.

Art. 23. 1. W sprawach o przestępstwa wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 2, w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych zmierzających do udokumentowania tych przestępstw albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, Szef ABW może, przed wszczęciem postępowania karnego, zarządzić niejawną nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania lub obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, operatorzy pocztowi, podmioty prowadzące działalność w zakresie przewozu, przeladunku lub przechowywania rzeczy, organy celne oraz organy Straży Granicznej są obowiązane dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

3. O zarządzeniu, przebiegu i wynikach czynności podjętych w trybie ust. 1 Szef ABW niezwłocznie zawiadamia Prokuratora Generalnego, który może nakazać ich zaniechanie.

4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie wymienionym w art. 3 ust. 1 pkt 2, Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone w wyniku wykonywania czynności. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania i dokumentowania przez ABW czynności, o których mowa w ust. 1, w tym wzory stosowanych druków i rejestrów;
- 2) sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni niejawną charakter czynności.

Art. 24. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 1 i 2:

- 1) może być stosowana kontrola korespondencji lub środki techniczne na zasadach określonych w art. 21;
- 2) przebieg tych czynności może być niejawnie rejestrowany za pomocą urządzeń służących do zapisu obrazu lub dźwięku, na zasadach określonych w art. 17 ust. pkt 6.

Art. 25. 1. ABW przy wykonywaniu swoich zadań może korzystać, z zastrzeżeniem art. 26, z pomocy osób niebędących jej funkcjonariuszami.

2. Zabronione jest, z zastrzeżeniem art. 34 ust. 4, ujawnianie danych o osobie udzielającej ABW pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2:

- 1) nie może ujawniać faktu udzielania pomocy ABW ani okoliczności związanych z jej udzielaniem;
- 2) może otrzymać wypłacane z funduszu operacyjnego wynagrodzenie za udzielenie pomocy ABW.

4. Jeżeli w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez ABW z pomocy osób, o których mowa w ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, osobom tym lub ich spadkobiercom przysługuje odszkodowanie.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb przyznawania odszkodowań w sprawach, o których mowa w ust. 4;
- 2) rodzaje i wysokość świadczeń odszkodowawczych przysługujących w przypadku utraty życia lub poniesienia uszczerbku na zdrowiu albo szkody w mieniu podczas udzielania lub w związku z udzielaniem pomocy ABW.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni specyfikę udzielanej pomocy oraz zakres zadań realizowanych w jej ramach.

Art. 26. 1. ABW nie może przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy:

- 1) posłów i senatorów;
- 2) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 430, z późn. zm.⁴);
- 3) dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich;
- 4) sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych wykonujących czynności obrońcy;
- 5) członków rady nadzorczej, członków zarządu oraz dyrektorów programów "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna" i "Polskiego Radia - Spółka Akcyjna", a także dyrektorów terenowych oddziałów "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna";
- 6) dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna";
- 7) nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.⁵);
- 8) redaktorów naczelnych oraz osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.⁶);

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654.

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 112, poz. 654, Nr 153, poz. 903 i Nr 160 poz. 963 oraz z 2012 r. poz. 1209 i poz. 1315.

⁶ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 187, z 1990 r. Nr 29, poz. 173, z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 90, poz. 999, z 2001 r. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 111, poz. 1181, z 2005 r. Nr 39, poz. 377, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 235, poz. 1551, z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 156, poz. 934, Nr 205, poz. 1204 i Nr 282, poz. 1660 oraz z 2012 r. poz. 1136.

- 9) dziennikarzy, przez których rozumie się osoby zajmujące się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych, pozostające w stosunku pracy z redakcją w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w pkt 8, albo zajmujące się taką działalnością na rzecz i z upoważnienia tej redakcji na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia ;
- 10) rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych;
- 11) członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

2. Szef ABW, w celu realizacji zadań ABW, może wydać zgodę na korzystanie z tajnej współpracy z osobami, o których mowa w ust. 1 pkt 7-9, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 27. 1. Funkcjonariusz ABW, przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz osoba udzielająca pomocy ABW przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, mogą posługiwać się dokumentami lub znakami identyfikacyjnymi, które uniemożliwiają ustalenie:

- 1) danych identyfikujących funkcjonariusza albo tę osobę;
- 2) środków, którymi funkcjonariusz posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych;
- 3) środków, którymi ta osoba posługuje się przy udzielaniu pomocy ABW przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych
- zwanymi dalej „dokumentami legalizacyjnymi”.

2. ABW, z zastrzeżeniem ust. 5 , na wniosek upoważnionych organów, służb i instytucji państwowych, sporządza i wydaje dokumenty uniemożliwiające ustalenie danych identyfikujących funkcjonariuszy i pracowników tych organów, służb lub instytucji oraz osób udzielających im pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

3. Funkcjonariusze ABW w celu realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 2, mogą, współdziałając z właściwymi organami, wprowadzać dane niezbędne do sporządzenia dokumentów legalizacyjnych do systemów teleinformatycznych, kartotek, skorowidzów, ksiąg, wykazów i innych zbiorów ewidencyjnych organów państwowych oraz jednostek samorządu terytorialnego, innych państwowych lub komunalnych jednostek organizacyjnych, a także podmiotów niepaństwowych realizujących zadania publiczne.

4. ABW prowadzi centralny rejestr dokumentów, o których mowa w ust. 2.

5. Dokumenty i znaki identyfikujące osoby posługujące się nimi jako funkcjonariuszy lub pracowników organów, służb lub instytucji państwowych, o których mowa w ust. 2, wydają odpowiednio te organy, służby lub instytucje.

6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu, sposób współdziałania właściwych organów, służb i instytucji państwowych z Szefem ABW przy prowadzeniu rejestru, o którym mowa w ust. 4.

7. Szef ABW, określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu:

- 1) szczegółowy tryb wydawania uprawnionym osobom dokumentów legalizacyjnych, przechowywania tych dokumentów oraz posługiwania się tymi dokumentami;
- 2) sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 4.

Art. 28. Nie popełnia przestępstwa:

- 1) kto, będąc do tego uprawnionym:

- a) wykonuje czynności związane z wdrożeniem i przeprowadzeniem kontroli operacyjnej, o której mowa w art. 21,
 - b) wykonuje czynności określone w art. 22 ust. 1, jeżeli zostały zachowane warunki określone w art. 22 ust. 2,
 - c) wykonuje czynności określone w art. 23 ust. 1;
- 2) kto, w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych, poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów legalizacyjnych;
 - 3) kto, na podstawie wydanego mu przez uprawnioną osobę polecenia, sporządza dokumenty legalizacyjne lub udziela pomocy w sporządzeniu tych dokumentów;
 - 4) funkcjonariusz ABW posługujący się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych dokumentami legalizacyjnymi;
 - 5) osoba, o której mowa w art. 25 ust. 2, posługująca się dokumentami legalizacyjnymi, w trakcie udzielania pomocy ABW przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

Art. 29. W zakresie swojej właściwości ABW może uzyskiwać informacje, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać i przetwarzać.

Art. 30. 1. ABW może przetwarzać dane osobowe, w tym dane wskazane w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.⁷):

- 1) w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust. 1;
- 2) w ramach postępowania kwalifikacyjnego do służby w ABW;
- 3) funkcjonariuszy i członków ich rodzin

– w tym także bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą.

2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, ABW może nieodpłatnie uzyskiwać dane ze zbiorów danych, w tym zbiorów danych osobowych, prowadzonych przez organy władzy publicznej oraz państwowe lub samorządowe jednostki organizacyjne.

3. Jeżeli przepisy odrębnych ustaw nie stanowią inaczej, administratorzy zbiorów danych, o których mowa w ust. 2, udostępniają ABW przetwarzane w nich dane na podstawie pisemnego wniosku Szefa ABW lub osoby przez niego upoważnionej.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) oznaczenie sprawy;
- 2) określenie zbioru danych, z którego te dane mają zostać udostępnione;
- 3) wskazanie danych podlegających udostępnieniu.

5. Administratorzy zbiorów danych, o których mowa w ust. 2, mogą zawierać z Szefem ABW pisemną umowę o udostępnianiu jednostkom organizacyjnym ABW informacji zgromadzonych w zbiorach w drodze teletransmisji bez konieczności składania każdorazowo pisemnych wniosków o udostępnienie danych, jeżeli jednostki te spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;

⁷ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238, z 2010 r. Nr 41, poz. 233, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1497 oraz z 2011 r. Nr 230, poz. 1371.

- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
 - 3) specyfika lub zakres wykonywanych przez nie zadań uzasadnia takie udostępnienie.
6. Przepisy ust. 2-5 stosuje się odpowiednio do danych osobowych i innych informacji uzyskiwanych w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych przez uprawnione do tego organy, służby i instytucje państwowe.
7. Podmioty, o których mowa w ust. 6, mogą odmówić przekazania ABW informacji lub ograniczyć ich zakres, jeżeli mogłoby to uniemożliwić wykonywanie ich ustawowych zadań lub spowodować ujawnienie danych o osobie niebędącej ich funkcjonariuszem i udzielającej pomocy tym podmiotom.
8. ABW przetwarza dane osobowe przez okres, w którym są one niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań. ABW dokonuje, nie rzadziej niż co 5 lat, weryfikacji potrzeby dalszego przetwarzania tych danych, usuwając dane zbędne.
9. Po dokonaniu weryfikacji dane zbędne usuwa niezwłocznie komisja powołana przez Szefa ABW. Z czynności komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności wykaz zniszczonych dokumentów lub nośników informatycznych zawierających te dane oraz sposób ich zniszczenia.
10. Dane osobowe ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową oraz dane o stanie zdrowia, nałogach lub życiu seksualnym osób podejrzanych o popełnienie przestępstw, które nie zostały skazane za te przestępstwa, podlegają komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu niezwłocznie po uprawomocnieniu się stosownego orzeczenia.
11. Szef ABW może tworzyć zbiory danych osobowych.

Art. 31. 1. Nadzór nad zgodnością przetwarzania gromadzonych przez ABW danych osobowych z przepisami ustawy oraz przepisami o ochronie danych osobowych sprawuje pełnomocnik do spraw kontroli przetwarzania przez ABW danych osobowych, zwany dalej "pełnomocnikiem".

2. Pełnomocnik wykonuje również obowiązki administratora bezpieczeństwa informacji, o którym mowa w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

3. Szef ABW powołuje pełnomocnika spośród funkcjonariuszy ABW. Zwolnienie ze służby, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, 4, 5, lub odwołanie pełnomocnika z pełnionej funkcji następuje za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

4. W ramach nadzoru pełnomocnik prowadzi rzetelną, obiektywną i niezależną kontrolę prawidłowości przetwarzania przez ABW danych osobowych, a w szczególności ich przechowywania, weryfikacji i usuwania.

5. Pełnomocnik ma prawo do:

- 1) wglądu do wszelkich dokumentów znajdujących się w ABW związanych z wykonywaną kontrolą;
- 2) swobodnego wstępu do pomieszczeń i obiektów kontrolowanej jednostki organizacyjnej ABW;
- 3) żądania pisemnych wyjaśnień od funkcjonariuszy i pracowników ABW.

6. Kierownik jednostki organizacyjnej ABW, któremu pełnomocnik wydał pisemne polecenie usunięcia stwierdzonych uchybień, informuje Szefa ABW w terminie 7 dni od dnia wydania polecenia, o jego wykonaniu albo przyczynie jego niewykonania.

7. W przypadku naruszenia przepisów ustawy oraz przepisów o ochronie danych osobowych

pełnomocnik podejmuje działania zmierzające do wyjaśnienia okoliczności tego naruszenia, zawiadamiając o tym niezwłocznie ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Szefa ABW.

8. Pełnomocnik, za pośrednictwem Szefa ABW, przedkłada corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Komisji oraz Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, w którym przedstawia stan ochrony danych osobowych w ABW oraz wszystkie przypadki naruszenia przepisów w tym zakresie.

Art. 32. 1. ABW może uzyskiwać informacje niezbędne do realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust. 1, w postaci danych określonych w:

- 1) art. 180c i 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.²⁾);
- 2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny lub operator pocztowy udostępnia nieodpłatnie dane, odpowiednio, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1 lub 2 — funkcjonariuszowi ABW wskazanemu w pisemnym wniosku Szefa ABW lub osoby upoważnionej przez ten organ;
- 2) pkt 1 lub 2 — na ustne żądanie funkcjonariusza ABW posiadającego pisemne upoważnienie Szefa ABW;
- 3) pkt 1 — za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej funkcjonariuszowi ABW posiadającemu pisemne upoważnienie Szefa ABW.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) może nastąpić, jeżeli sieć telekomunikacyjna zapewnia:
 - (a) możliwość identyfikacji funkcjonariusza ABW uzyskującego dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
 - (b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do tych danych,
- 2) odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego albo przy ich niezbędnym współudziale, jeżeli możliwość taką przewiduje porozumienie zawarte pomiędzy Szefem ABW a tym podmiotem.

Art. 33. 1. W związku z wykonywaniem swoich zadań ABW zapewnia ochronę:

- 1) środków, form i metod realizacji zadań;
- 2) zgromadzonych informacji;
- 3) danych identyfikujących funkcjonariuszy ABW oraz osoby, o których mowa w art. 25 ust. 2;
- 4) wykorzystywanych przez siebie urządzeń oraz obszarów i obiektów, a także osób przebywających na tych obszarach lub w tych obiektach, przez wewnętrzną służbę ochrony.

2. Funkcjonariusze ABW wykonujący zadania w zakresie ochrony, o której mowa w ust. 1 pkt 4, w granicach chronionych obszarów i obiektów mają prawo:

- 1) ustalania uprawnień osób do przebywania na obszarach lub w obiektach chronionych;
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 3) wydawania poleceń dotyczących określonego zachowania się w granicach chronionych obszarów i obiektów, w tym ich opuszczenia;

- 4) ujęcia osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla chronionego mienia, w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji lub innym właściwym organom;
 - 5) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży, a także sprawdzania środków transportu i ładunków;
 - 6) usunięcia pojazdów z miejsca postoju
– jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa chronionych urządzeń, a także obszarów, obiektów oraz przebywających w nich osób.
3. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 4 i 6, mogą być wykonywane również w miejscu bezpośrednio sąsiadującym z chronionymi urządzeniami, obszarami lub obiektami, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ich bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa osób przebywających na tych obszarach lub w tych obiektach.
4. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i 5, wykonuje się z poszanowaniem dóbr osobistych osoby, w stosunku do której zostały podjęte.
5. Do wykonywania zadań w zakresie ochrony, o której mowa w ust. 2, stosuje się przepisy art. 19.

Art. 34. 1. Szef ABW może zezwalać:

- 1) funkcjonariuszom i pracownikom ABW;
 - 2) byłym funkcjonariuszom i pracownikom, po ustaniu stosunku służbowego lub stosunku pracy w ABW;
 - 3) osobom udzielającym ABW pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych
— na udzielenie informacji niejawnej określonej osobie lub instytucji.
2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, wobec byłych funkcjonariuszy i pracowników byłego Urzędu Ochrony Państwa przysługuje Szefowi ABW.
3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może dotyczyć udzielenia informacji o:
- 1) osobie, jeżeli zostały uzyskane w wyniku prowadzonych przez ABW albo inne organy, służby lub instytucje państwowe czynności operacyjno-rozpoznawczych;
 - 2) szczegółowych formach i zasadach przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych w związku z ich prowadzeniem środkach i metodach;
 - 3) osobie, o której mowa w art. 25 ust. 2;
 - 4) osobie udzielającej pomocy byłemu Urzędowi Ochrony Państwa w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.
4. Zakazu określonego w ust. 3 nie stosuje się w przypadku:
- 1) prowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
 - 2) żądania prokuratora albo sądu:
 - a) zgłoszonego w celu ścigania karnego za czyn zabroniony, stanowiący zbrodnię lub występki, którego skutkiem jest śmierć człowieka,
 - b) uzasadnionego podejrzeniem popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych.
5. W przypadku:
- 1) odmowy zwolnienia funkcjonariusza, pracownika lub osoby udzielającej ABW pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle

tajne";

- 2) odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów stanowiących informacje niejawne o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne"

— pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o przestępstwo określone w art. 105 § 1 Kodeksu karnego lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, Szef ABW przedstawia żądane materiały oraz wyjaśnienie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego.

6. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania, o którym mowa w ust. 5:

- 1) jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, oraz
- 2) nie wpłynie negatywnie na bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo obywateli Rzeczypospolitej Polskiej,

— Szef ABW jest obowiązany zwolnić funkcjonariusza, pracownika ABW albo osobę udzielającą pomocy ABW przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od zachowania tajemnicy lub udostępnić materiały objęte tajemnicą.

Art. 35. 1. Szef ABW, w celu efektywnej realizacji zadań, współdziała z Szefem Agencji Wywiadu, Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefem Służby Wywiadu Wojskowego i Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także z szefami służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i Ministrowi Obrony Narodowej.

2. Szef ABW w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz ścigania ich sprawców, zbiera, przetwarza i analizuje wszelkie informacje dotyczące przygotowywania lub usiłowania popełnienia, podlegania do popełnienia, pomocnictwa lub współdziałania w popełnieniu albo sprawstwa przestępstwa o charakterze terrorystycznym, w tym dane osobowe sprawców tych przestępstw, przekazane przez podmioty o których mowa w ust. 1, a także przez Żandarmerię Wojskową, Służbę Celną, urzędy skarbowe, izby skarbowe, organy kontroli skarbowej, organy informacji finansowej i służby rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W celu wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1 i 2:

1) organy, służby i instytucje, o których mowa w ust. 1 i 2:

a) przekazują ABW niezwłocznie po ich uzyskaniu informacje:

- o których mowa w ust. 2, w szczególności o zaistniałych incydentach i zdarzeniach o charakterze terrorystycznym oraz o osobach podejrzewanych o działalność terrorystyczną,

- o innych zagrożeniach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1,

b) uzgadniają z Szefem ABW procedury reagowania na zagrożenia o charakterze terrorystycznym, mające związek z bezpieczeństwem wewnętrznym Rzeczypospolitej Polskiej;

2) Szef ABW udziela podmiotom, o których mowa w ust. 1 i 2, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań, informacji, o których mowa w pkt 1, także w postaci informacji przetworzonych i analiz.

4. Szczegóły wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1 3, podejmowanych w ramach właściwości każdej ze służb, określają porozumienia zawarte pomiędzy Szefem ABW i szefami służb, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Szef ABW:

1) w celu umożliwienia koordynacji, podejmowanych przez służby specjalne czynności operacyjno-rozpoznawczych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo państwa, prowadzi

centralną ewidencję zainteresowań operacyjnych służb specjalnych;

2) w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 2:

a) prowadzi wykaz osób mogących mieć związek z przestępstwami o charakterze terrorystycznym zawierający informacje o:

- członkach lub osobach podejrzewanych o członkostwo w organizacji terrorystycznej lub organizacji związanej z działalnością terrorystyczną,

- poszukiwanych terrorystach lub osobach podejrzewanych o działalność terrorystyczną, wobec których w Rzeczypospolitej Polskiej wydany został nakaz aresztowania,

- osobach uznanych za zdolne logistycznie do przeprowadzenia aktu terrorystycznego,

- innych osobach, w tym osobach uznanych za zagrożenie dla lotnictwa cywilnego,

- osobach zaangażowanych w konstruowanie ładunków wybuchowych lub propagowanie informacji na temat ich konstruowania

— i udziela z niego informacji właściwym organom, służbom i instytucjom, o których mowa w ust. 2;

b) prowadzi ewidencję incydentów i zdarzeń o charakterze terrorystycznym i udziela z niej informacji właściwym organom, służbom i instytucjom, o których mowa w ust. 2,

c) może zwrócić się o niezwłoczne przedstawienie przez podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, informacji, ocen bądź analiz,

d) w uzgodnieniu z kierownikami podmiotów, o których mowa w ust. 2, może powoływać wspólne grupy zadaniowe o charakterze doraźnym określając ich nazwę, skład osobowy oraz zakres, formy i tryb działania,

e) określi, w drodze zarządzenia, wykaz incydentów i zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia sposób:

1) prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 5 pkt 1

2) współdziałania służb specjalnych z Szefem ABW w zakresie przetwarzania danych z ewidencji, o której mowa w ust. 5 pkt 1 ;

3) szczegółowe zasady prowadzenia wykazu, o którym mowa w ust. 5 pkt 2 lit. a, wskazując kategorie osób objętych wykazem, okresy przechowywania informacji w wykazie oraz zasady udzielania informacji z wykazu;

4) sposób prowadzenia przez Szefa ABW ewidencji, o której mowa w ust. 5 pkt 2 lit. b oraz zasady udzielania z niej informacji.

7. Zadania obejmujące obsługę czynności, o których mowa w ust. 3, a także prowadzenie wykazów i ewidencji, o których mowa w ust. 5, wykonują jednostki organizacyjne wyodrębnione w tym celu w strukturze ABW. W skład osobowy tych jednostek mogą wchodzić, według właściwości, funkcjonariusze lub żołnierze oddelegowani przez podmioty wymienione w ust. 1 i 2, na zasadach obowiązujących w tych podmiotach.

Rozdział 4

Służba funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 36. Służbę w ABW może pełnić osoba:

- 1) posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie;
- 2) korzystająca z pełni praw publicznych;

- 3) wykazująca nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną;
- 4) dająca rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych;
- 5) posiadająca co najmniej średnie wykształcenie;
- 6) posiadająca zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia służby wymagającej szczególnej dyscypliny służbowej, której gotowa jest się podporządkować.

Art. 37. 1. Zdolność fizyczną i psychiczną do służby w ABW ustalają komisje lekarskie ABW, podległe Szefowi ABW, w trybie określonym w ustawie o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz chorób i ułomności;
- 2) kategorie zdolności do służby w ABW.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zróżnicowania stopnia zdolności do służby w zależności od rodzaju stanowisk służbowych i specyfiki zadań wykonywanych na tych stanowiskach.

Art. 38. 1. Przyjęcie kandydata do służby w ABW następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, na które składają się:

- 1) przyjęcie podania o przyjęcie do służby, kwestionariusza osobowego, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o poprzednim zatrudnieniu lub pełnieniu służby;
- 2) przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej;
- 3) przeprowadzenie badania psychologicznego;
- 4) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w ABW;
- 5) przeprowadzenie badania psychofizjologicznego;
- 6) przeprowadzenie postępowania sprawdzającego, określonego w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

2. W stosunku do kandydata ubiegającego się o przyjęcie do służby w ABW na stanowisko wymagające szczególnych umiejętności lub predyspozycji, postępowanie kwalifikacyjne może być rozszerzone o czynności mające na celu sprawdzenie przydatności kandydata do służby na takim stanowisku.

3. W postępowaniu kwalifikacyjnym wobec kandydata do służby w ABW, pełniącego służbę w Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego albo Służbie Wywiadu Wojskowego można odstąpić od ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w ABW.

4. W postępowaniu kwalifikacyjnym mogą być przetwarzane dane osobowe, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, kandydata do służby w ABW, a także członków jego rodziny, bez wiedzy i zgody członków rodziny kandydata do służby w ABW. Dane te mogą być przetwarzane przez ABW również po przyjęciu kandydata do służby w ABW.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór kwestionariusza osobowego;
- 2) szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego wobec kandydatów do służby w ABW.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni potrzebę uzyskania takich informacji o kandydacie, które są niezbędne do podjęcia decyzji o przyjęciu do służby ABW.

Art. 39. 1. Funkcjonariusz Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Celnej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Policji może być, na własną prośbę, przeniesiony do służby w ABW, jeżeli wykazuje szczególne predyspozycje do jej pełnienia.

2. Funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, do służby w ABW przenosi się na podstawie porozumienia Szefa ABW odpowiednio z Komendantem Głównym Straży Granicznej, Szefem Biura Ochrony Rządu, Szefem Służby Celnej, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Szefem Agencji Wywiadu, Szefem Służby Wywiadu Wojskowego, Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Komendantem Głównym Policji.

3. Funkcjonariusz Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Celnej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Policji przeniesiony do służby w ABW zachowuje ciągłość służby.

4. Funkcjonariuszowi przenoszonemu w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odprawa ani inne świadczenia przewidziane dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia postępowania w stosunku do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne predyspozycje do służby w ABW, równorzędność okresów służby, świadczeń oraz uzyskanych w dotychczasowych jednostkach kwalifikacji zawodowych.

Art. 40. 1. Przed podjęciem służby funkcjonariusz ABW składa ślubowanie według następującej roty:

"Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnicy prawnie chronionej, honoru, godności i dobrego imienia służby."

2. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia, ceremoniał składania ślubowania.

Art. 41. 1. Stosunek służbowy funkcjonariusza ABW, zwanego dalej "funkcjonariuszem", powstaje w drodze mianowania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby.

2. Początek służby funkcjonariusza liczy się od dnia określonego w rozkazie personalnym o przyjęciu do służby i mianowaniu na stanowisko służbowe w ABW.

Art. 42. 1. Osobę przyjętą do służby w ABW mianuje się funkcjonariuszem w służbie przygotowawczej na okres 3 lat.

2. Po upływie okresu służby przygotowawczej i uzyskaniu pozytywnej oceny ogólnej w opinii służbowej funkcjonariusz zostaje mianowany funkcjonariuszem w służbie stałej.

3. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi kwalifikacjami funkcjonariusza Szef ABW może skrócić okres jego służby przygotowawczej albo zwolnić funkcjonariusza od odbywania tej służby.

4. W razie przerwy w wykonywaniu przez funkcjonariusza obowiązków służbowych trwającej dłużej niż 3 miesiące, Szef ABW może przedłużyć okres jego służby przygotowawczej.

Art. 43. 1. Funkcjonariuszowi wydaje się legitymację służbową. Legitymacja służbowa jest dokumentem potwierdzającym pełnienie służby w ABW.

2. Funkcjonariusz podczas wykonywania zadań służbowych może posługiwać się legitymacją służbową lub znakami identyfikacyjnymi.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór legitymacji służbowej;
- 2) organy właściwe do wydawania, wymiany, unieważniania oraz dokonywania wpisów w legitymacji służbowej;
- 3) przypadki, w których legitymacja służbowa podlega zwrotowi, wymianie lub unieważnieniu;
- 4) tryb postępowania w przypadku utraty legitymacji służbowej;
- 5) sposób posługiwania się legitymacją służbową przez funkcjonariusza.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni możliwość odczytania przez osobę zainteresowaną danych zawartych w legitymacji służbowej funkcjonariusza.

5. Szef ABW, w drodze zarządzenia, może określić:

- 1) znaki identyfikacyjne funkcjonariuszy;
- 2) podmioty właściwe do wydawania, wymiany oraz unieważniania znaków identyfikacyjnych;
- 3) przypadki, w których znaki identyfikacyjne podlegają zwrotowi, wymianie lub unieważnieniu;
- 4) tryb postępowania w przypadku utraty znaku identyfikacyjnego;
- 5) sposób posługiwania się znakiem identyfikacyjnym przez funkcjonariusza.

Art. 44. 1. Szef ABW jest właściwy do:

- 1) przyjmowania do służby w ABW;
- 2) mianowania na stanowiska służbowe i zwalniania ze stanowisk służbowych;
- 3) przenoszenia, delegowania i oddelegowania;
- 4) zawieszania i uchylania zawieszenia w czynnościach służbowych;
- 5) mianowania funkcjonariuszami w służbie przygotowawczej albo stałej;
- 6) zwalniania od odbywania służby przygotowawczej, skracania i przedłużania okresu służby przygotowawczej;
- 7) zwalniania ze służby;
- 8) stwierdzania wygaśnięcia stosunku służbowego.

2. Sprawy osobowe, o których mowa w ust. 1, są załatwiane w drodze rozkazu personalnego.

3. W sprawach osobowych funkcjonariuszy innych, niż wymienione w ust. 1, są właściwi przełożeni, upoważnieni przez Szefa ABW.

4. W sprawach wynikających ze stosunku służbowego Szefa ABW właściwy jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb załatwiania spraw osobowych związanych z przebiegiem służby funkcjonariuszy, w szczególności:

- 1) rodzaje spraw osobowych;

- 2) sposób usprawiedliwiania nieobecności w służbie;
- 3) rodzaje informacji, których ze względu na przebieg służby funkcjonariusza jest on obowiązany udzielić.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust.5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność sprawnego załatwiania spraw osobowych funkcjonariuszy mając na uwadze zakres i specyfikę wykonywanych przez nich zadań służbowych.

Art. 45. 1. Czas pełnienia służby funkcjonariusza jest określany wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rozkład czasu służby funkcjonariuszy;
- 2) przypadki przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy, uzasadnione potrzebą zapewnienia niezakłóconego toku służby.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zapewnienia czasu przeznaczanego na odpoczynek, mając również na uwadze przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2012 r. poz. 1155, z późn. zm.⁸).

Art. 46. 1. Za stan bezpieczeństwa i higieny służby w jednostce organizacyjnej ABW odpowiada kierownik tej jednostki.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób organizacji przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny służby w ABW oraz zakres, w jakim do tych warunków mają zastosowanie przepisy działu dziesiątego Kodeksu pracy;

2) rodzaje badań lekarskich, którym funkcjonariusz jest obowiązany poddać się w związku z koniecznością zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków służby;

3) częstotliwość i przypadki przeprowadzania tych badań oraz ich zakres;

4) sposób określania zagrożeń występujących na niektórych stanowiskach służbowych lub podczas wykonywania niektórych zadań służbowych.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni specyfikę zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy na różnych stanowiskach służbowych.

Art. 47. 1. Funkcjonariusz podlega okresowemu opiniowaniu służbowemu, przeprowadzanemu:

1) w służbie przygotowawczej – nie rzadziej niż raz w roku;

2) w służbie stałej – nie rzadziej niż raz na 3 lata.

2. Funkcjonariusza zapoznaje się z opinią służbową w ciągu 14 dni od dnia jej sporządzenia.

3. Funkcjonariusz może w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z opinią służbową wnieść odwołanie do wyższego przełożonego.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór formularza opinii służbowej;

2) tryb opiniowania służbowego funkcjonariuszy;

3) przesłanki opiniowania służbowego i jego częstotliwości;

4) kryteria brane pod uwagę przy opiniowaniu służbowym i skalę ocen;

⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r., poz. 567.

- 5) właściwość przelożonych w zakresie wydawania opinii służbowych;
- 6) tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową;
- 7) tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołań od opinii służbowych.

5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni różnicowanie zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy.

Art. 48. 1. Funkcjonariusza można zwolnić z zajmowanego stanowiska służbowego i przenieść do dyspozycji Szefa ABW.

2. Funkcjonariuszowi pozostającemu w dyspozycji Szefa ABW można wyznaczyć stały zakres obowiązków służbowych.

3. W okresie pozostawania w dyspozycji Szefa ABW funkcjonariusz może zostać:

1) wyznaczony do wykonywania określonych zadań służbowych we wskazanej jednostce organizacyjnej ABW, jeżeli charakter tych zadań odpowiada posiadanym przez funkcjonariusza kwalifikacjom, w szczególności może zostać wyznaczony do pełnienia, na określonych warunkach, dyżurów;

2) skierowany do odbycia kursów, szkoleń lub praktyk zawodowych.

4. Funkcjonariusz może pozostawać w dyspozycji Szefa ABW nieprzerwanie nie dłużej niż 12 miesięcy.

5. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 4, funkcjonariusza przenosi się na określone stanowisko służbowe; przepisy art. 117 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku niewyrażenia przez funkcjonariusza pisemnej zgody na przeniesienie na określone stanowisko służbowe, funkcjonariusza zwalnia się ze służby z zachowaniem uprawnień przewidzianych dla funkcjonariuszy zwalnianych na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 6, chyba że spełnia warunki do zwolnienia ze służby na korzystniejszych zasadach.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb przenoszenia funkcjonariuszy do dyspozycji Szefa ABW.

8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność prowadzenia efektywnej polityki kadrowej w ABW.

Art. 49. 1. Funkcjonariusz z urzędu lub na własną prośbę może być przeniesiony do pełnienia służby albo delegowany na okres do 6 miesięcy do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości.

2. Szef ABW, w uzasadnionych przypadkach, może przedłużyć okres delegowania, o którym mowa w ust. 1, do 12 miesięcy.

Art. 50. 1. Funkcjonariusza, gdy jest to uzasadnione realizacją zadań ABW, za jego zgodą, można oddelegować do wykonywania zadań służbowych poza ABW, po przeniesieniu go do dyspozycji Szefa ABW w celu oddelegowania. Przepisów art. 48 ust. 2 i 3 nie stosuje się.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb oddelegowania;

2) uprawnienia i obowiązki funkcjonariuszy w czasie oddelegowania;

3) wysokość i sposób wypłacania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących oddelegowanym funkcjonariuszom.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni specyfikę miejsca oddelegowania oraz charakter i zakres wykonywanych przez funkcjonariuszy zadań służbowych poza ABW.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, określi w drodze zarządzenia

niepodlegającego ogłoszeniu, szczególne uprawnienia i obowiązki funkcjonariusza pełniącego służbę poza granicami kraju.

Art. 51. 1. Funkcjonariuszowi można powierzyć, na czas określony, pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku służbowym.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, uposażenie funkcjonariusza nie może być obniżone.

Art. 52. 1. Funkcjonariusza przenosi się na niższe stanowisko służbowe w przypadku wymierzenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.

2. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe w przypadku:

- 1) orzeczenia przez właściwą komisję lekarską podległą Szefowi ABW trwałej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli nie ma możliwości mianowania go na stanowisko równorzędne;
- 2) nieprzydatności na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej;
- 3) niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonego w okresie służby stałej w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy;
- 4) likwidacji zajmowanego stanowiska służbowego lub z innych przyczyn uzasadnionych potrzebami organizacyjnymi ABW, gdy nie ma możliwości mianowania go na równorzędne stanowisko służbowe.

3. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe również na jego pisemną prośbę.

4. Funkcjonariusz, który nie wyraził zgody na przeniesienie go na niższe stanowisko służbowe z przyczyn określonych w ust. 2, może być zwolniony ze służby.

Art. 53. 1. Funkcjonariusza zawiesza się w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

2. Funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu:

- 1) postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) postępowania w sprawie o wykroczenie;
- 3) postępowania dyscyplinarnego

— jeśli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy niż do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, a w pozostałych przypadkach na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy.

4. Zawieszenie w czynnościach służbowych polega na odsunięciu funkcjonariusza od wykonywania obowiązków służbowych.

5. Funkcjonariusz zawieszony w czynnościach służbowych jest obowiązany:

- 1) niezwłocznie zdać broń i legitymację służbową, znaki identyfikacyjne oraz przedmioty związane z wykonywanymi przez niego zadaniami, a w szczególności akta i dokumenty prowadzonych przez niego spraw;

- 2) informować kierownika jednostki organizacyjnej ABW, w której pełni służbę, o zamiarze opuszczenia miejsca zamieszkania na okres dłuższy niż 3 dni.

Art. 54. 1. Funkcjonariusz może być skierowany do komisji lekarskiej podległej Szefowi ABW:

- 1) z urzędu lub na jego wniosek - w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych chorób ze służbą;
- 2) z urzędu - w celu sprawdzenia prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

2. Funkcjonariusz obowiązany jest poddać się badaniom zleconym przez komisję lekarską, w tym również badaniom specjalistycznym lub psychologicznym, a gdy zachodzi potrzeba — obserwacji w podmiocie leczniczym.

3. Funkcjonariusz może być również poddany badaniu psychofizjologicznemu. O skierowaniu funkcjonariusza na to badanie decyduje Szef ABW.

Art. 55. 1. Komisje lekarskie, o których mowa w art. 54, są również właściwe w sprawach:

- 1) ustalenia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza doznanego wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, a także o związku śmierci funkcjonariusza z wypadkiem lub chorobą pozostającą w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby;
- 2) uznania funkcjonariusza, funkcjonariusza zwolnionego ze służby, emeryta i rencisty policyjnego za niezdolnego do służby albo o uznaniu go za niezdolnego do służby ze znacznym ograniczeniem sprawności organizmu oraz o uznaniu go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji, jak również o związku śmierci funkcjonariusza, funkcjonariusza zwolnionego ze służby, emeryta i rencisty policyjnego ze służbą;
- 3) kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego;
- 4) składania wniosku o udzielenie urlopu zdrowotnego, o którym mowa w art. 96.

2. W przypadku orzeczenia niezdolności do służby komisja lekarska orzeka również o kategorii niezdolności do służby w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3. Kontrola prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby polega na ustaleniu zakresu zwolnienia od zajęć służbowych z powodu przebywania na zwolnieniu lekarskim.

4. W przypadku ustalenia wcześniejszej daty ustania przyczyny będącej podstawą zwolnienia od zajęć służbowych niż orzeczona w zaświadczeniu lekarskim, zaświadczenie to traci ważność za okres od tej daty, jednak nie wcześniej niż od dnia badania lekarskiego przeprowadzonego przez komisję lekarską.

5. W przypadku gdy funkcjonariusz nie poddaje się badaniom lekarskim lub nie dostarcza wyników badań lekarskich mimo wezwania komisji lekarskiej, zaświadczenie lekarskie traci również ważność od dnia następującego po terminie wskazanym w wezwaniu.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 5, komisja lekarska orzeka o zdolności

funkcjonariusza do służby i informuje o tym lekarza wystawiającego zaświadczenie lekarskie.

7. Kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego polega na ustaleniu, czy funkcjonariusz w okresie orzeczonego zwolnienia od zajęć służbowych, w tym w razie konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny lub zwolnienia w wyniku decyzji wydanej przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych albo o zwalczaniu gruźlicy nie wykonuje pracy zarobkowej lub nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem.

8. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego, komisja lekarska niezwłocznie zawiadamia przełożonego funkcjonariusza o dokonanym ustaleniu.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich w sprawach, o których mowa w ust. 1;
- 2) tryb kierowania do komisji lekarskich oraz podmioty właściwe w tych sprawach;
- 3) szczegółowy sposób orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, w tym niezbędną dokumentację medyczną i inne dokumenty mogące stanowić podstawę orzeczenia;
- 4) wzory orzeczeń komisji lekarskich w tych sprawach.

10. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 9, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni potrzebę zapewnienia sprawności postępowania oraz przejrzystości stosowanych kryteriów oceny zdrowia funkcjonariuszy, jak również jednolitości sposobu orzekania o zdrowiu funkcjonariusza.

Art. 56. 1. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w przypadku:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez właściwą komisję lekarską podległą Szefowi ABW;
- 2) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej;
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego;
- 5) utraty obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa.

2. Funkcjonariusza można zwolnić ze służby w przypadku:

- 1) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej, stwierdzonego w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo inne niż określone w ust. 1 pkt 4;
- 3) objęcia kierowniczego stanowiska państwowego albo objęcia funkcji z wyboru w organach samorządu terytorialnego;
- 4) nabycia prawa do emerytury w pełnym wymiarze, określonego w przepisach odrębnych;
- 5) gdy wymaga tego ważny interes służby;
- 6) likwidacji jednostki organizacyjnej ABW lub jej reorganizacji połączonej ze zmniejszeniem obsady etatowej, jeżeli przeniesienie funkcjonariusza do innej jednostki organizacyjnej ABW lub na niższe stanowisko służbowe nie jest możliwe;

- 7) dwukrotnego nieusprawiedliwionego niestawienia się na badanie lub obserwację w podmiocie leczniczym, wyznaczone zgodnie z art. 54 ust. 2, chyba że skierowanie do komisji nastąpiło na wniosek funkcjonariusza;
- 8) upływu 182 dni od dnia zaprzestania służby z powodu choroby.

3. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w terminie do 6 miesięcy od dnia pisemnego zgłoszenia przez niego wystąpienia ze służby.

4. W przypadkach określonych w ust. 2 pkt 6 zwolnienie ze służby następuje po upływie 6 miesięcy, a ze służby przygotowawczej - po upływie 3 miesięcy, od dnia podjęcia decyzji o likwidacji jednostki organizacyjnej ABW lub jej reorganizacji.

Art. 57. 1. Funkcjonariusza zwolnionego ze służby, w stosunku do którego uchylono rozkaz personalny o zwolnieniu ze służby, przywraca się do służby na stanowisko służbowe zajmowane przed zwolnieniem lub na stanowisko równorzędne.

2. Funkcjonariuszowi przywróconemu do służby przysługuje za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku służbowym zajmowanym przed zwolnieniem, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za 1 miesiąc.

3. Funkcjonariusza, który nie podejmie służby w ciągu 30 dni od dnia przywrócenia do służby, zwalnia się ze służby.

4. W zakresie praw wynikających ze stosunku służbowego, innych niż określone w ust. 3, okres pozostawania poza służbą, uważa się za równorzędny ze służbą.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 3.

Art. 58. 1. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 48 ust. 6, art. 52 ust. 4 oraz art. 56 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 4 nie może nastąpić przed upływem 182 dni od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że funkcjonariusz zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

2. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że funkcjonariusz zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

Art. 59. 1. Funkcjonariusza nie można zwolnić ze służby w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 48 ust. 6, art. 56 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6.

2. W razie zwolnienia funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 48 ust. 6 i art. 56 ust. 2 pkt 5 i 6 w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego lub urlopu rodzicielskiego przysługuje mu uposażenie do końca okresu ciąży oraz trwania wymienionego urlopu.

3. Funkcjonariuszowi zwolnionemu na podstawie art. 48 ust. 6 lub art. 56 ust. 2 pkt 5 i 6 w czasie urlopu wychowawczego, przysługują do końca okresu, na który ten urlop został udzielony:

- 1) świadczenie pieniężne, wypłacane na zasadach obowiązujących przy wypłacie zasiłku wychowawczego;
- 2) inne uprawnienia przewidziane dla pracowników zwalnianych z pracy w czasie urlopu wychowawczego z przyczyn nie dotyczących pracowników.

- Art. 60.** 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.
2. Funkcjonariusz może żądać sprostowania świadectwa służby w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
1) tryb wydawania i sprostowania świadectwa służby;
2) wzór świadectwa służby.
4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zapewnienia sprawności postępowania oraz zamieszczenia we wzorze świadectwa służby niezbędnych danych.

- Art. 61.** 1. Stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku:
1) śmierci funkcjonariusza;
2) stwierdzenia zaginięcia funkcjonariusza;
3) nieobecności funkcjonariusza w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że wcześniej nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby.
2. Rozkaz personalny stwierdzający wygaśnięcie stosunku służbowego wydaje się na podstawie:
1) skróconego aktu zgonu,
2) decyzji Szefa ABW stwierdzającej zaginięcie funkcjonariusza;
3) postanowienia sądu o tymczasowym aresztowaniu.

Rozdział 5

Korpusy i stopnie służbowe funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

- Art. 62.** W ABW obowiązują następujące korpusy i stopnie służbowe:
- 1) korpus szeregowych:
 - a) szeregowy,
 - b) starszy szeregowy;
 - 2) korpus podoficerów:
 - a) kapral,
 - b) starszy kapral,
 - c) plutonowy,
 - d) starszy plutonowy,
 - e) sierżant,
 - f) starszy sierżant,
 - g) sierżant sztabowy,
 - h) starszy sierżant sztabowy;
 - 3) korpus chorążych:
 - a) młodszy chorąży,
 - b) chorąży,
 - c) starszy chorąży,
 - d) młodszy chorąży sztabowy,
 - e) chorąży sztabowy,
 - f) starszy chorąży sztabowy;
 - 4) korpus oficerów:

- a) podporucznik,
- b) porucznik,
- c) kapitan,
- d) major,
- e) podpułkownik,
- f) pułkownik,
- g) generał brygady.

Art. 63. 1. Na stopień szeregowego mianuje się funkcjonariusza z dniem mianowania na stanowisko służbowe.

2. Na stopnie służbowe w korpusie szeregowych i podoficerów mianują przełożeni posiadający uprawnienia w sprawach osobowych funkcjonariuszy.

3. Na stopnie służbowe w korpusie chorążych mianuje Szef ABW lub upoważniony przez niego przełożony.

4. Na stopień podporucznika oraz na stopień generała brygady mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

5. Na stopnie w korpusie oficerów, inne niż wymienione w ust. 4, mianuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 64. Mianowanie funkcjonariusza na pierwszy stopień służbowy w korpusie:

1) podoficerów jest uzależnione od posiadania pozytywnej opinii służbowej oraz zdania odpowiedniego egzaminu;

2) chorążych jest uzależnione od posiadania pozytywnej opinii służbowej, zajmowanego stanowiska służbowego oraz zdania odpowiedniego egzaminu;

3) oficerów jest uzależnione od posiadania pozytywnej opinii służbowej, zajmowania stanowiska służbowego, z którym związany jest stopień służbowy oficera, posiadania wyższego wykształcenia oraz zdania odpowiedniego egzaminu.

Art. 65. 1. Szef ABW albo kierownik jednostki organizacyjnej ABW, w której funkcjonariusz pełni służbę, w celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych funkcjonariusza, może skierować go na szkolenie zawodowe.

2. Szkolenie, o którym mowa w ust. 1, może kończyć się egzaminem.

Art. 66. 1. Funkcjonariusze odbywający szkolenie zawodowe mogą pełnić służbę w systemie skoszarowanym.

2. Szef ABW, w drodze zarządzenia, może określić sposób organizacji służby i jej pełnienia w systemie skoszarowanym, z uwzględnieniem czasu pełnienia tej służby oraz porządku dnia.

Art. 67. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób, tryb i zakres szkolenia zawodowego funkcjonariuszy;

2) sposób i tryb składania przed komisjami egzaminacyjnymi:

a) egzaminów na pierwszy stopień w korpusie podoficerów, chorążych lub oficerów,

b) egzaminów, o których mowa w art. 65 ust. 2.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zróżnicowania sposobu składania egzaminów.

3. Szef ABW, w drodze zarządzenia:

- 1) powołuje komisje egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1, określając ich skład osobowy;
- 2) ustala terminy egzaminów;
- 3) określa wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu.

Art. 68. 1. Mianowanie na kolejny, wyższy stopień służbowy następuje stosownie do zajmowanego stanowiska służbowego, posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz posiadania pozytywnej opinii służbowej.

2. Nadanie kolejnego, wyższego stopnia służbowego nie może nastąpić wcześniej niż po przesłużeniu w stopniu:

- 1) kaprała - 1 roku;
- 2) starszego kaprała - 1 roku;
- 3) plutonowego - 1 roku;
- 4) starszego plutonowego - 1 roku;
- 5) sierżanta - 2 lat;
- 6) starszego sierżanta - 2 lat;
- 7) sierżanta sztabowego - 2 lat;
- 8) młodszego chorążego - 3 lat;
- 9) chorążego - 4 lat;
- 10) starszego chorążego - 3 lat;
- 11) młodszego chorążego sztabowego - 3 lat;
- 12) chorążego sztabowego - 4 lat;
- 13) podporucznika - 3 lat;
- 14) porucznika - 3 lat;
- 15) kapitana - 4 lat;
- 16) majora - 4 lat;
- 17) podpułkownika - 4 lat.

Art. 69. 1. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie funkcjonariusza posiadającego pozytywną opinię służbową oraz szczególne kwalifikacje zawodowe lub umiejętność pełnienia służby na odpowiednim stanowisku służbowym, można mianować na kolejny wyższy stopień służbowy mimo niespełnienia innych warunków wymaganych do mianowania na ten stopień albo przed upływem okresów ustalonych w art. 68 ust. 2.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, okresy, ustalone w art. 68 ust. 2, nie mogą być jednak skrócone więcej niż o połowę.

Art. 70. 1. Stopnie służbowe są dożywotnie.

2. Funkcjonariusze zwolnieni ze służby mogą używać posiadanych stopni służbowych z dodaniem określenia:

- 1) "rezerwy", jeżeli funkcjonariusz podlega obowiązkowi służby wojskowej i został uznany za zdolnego do tej służby;
- 2) "w stanie spoczynku", jeżeli funkcjonariusz nie podlega obowiązkowi służby wojskowej.

3. Utrata stopnia służbowego następuje w przypadku:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego;
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu karnego pozbawienia praw publicznych;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za

przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie.

Art. 71. 1. O utracie, pozbawieniu lub obniżeniu stopnia służbowego decyduje przełożony właściwy do mianowania na ten stopień.

2. O utracie lub pozbawieniu stopnia podporucznika oraz stopnia generała brygady decyduje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

3. O utracie lub pozbawieniu stopni służbowych w korpusie oficerów, innych niż wymienione w ust. 2, decyduje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 72. 1. Funkcjonariuszowi lub byłemu funkcjonariuszowi przywraca się stopień służbowy w razie uchylecia:

- 1) prawomocnego orzeczenia sądu karnego pozbawienia praw publicznych;
- 2) prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie;
- 3) decyzji, na podstawie której nastąpiła utrata lub pozbawienie stopnia;
- 4) orzeczenia o ukaraniu karą dyscyplinarną pozbawienia stopnia służbowego albo obniżenia stopnia służbowego.

2. O przywróceniu stopnia służbowego decyduje przełożony właściwy do mianowania na stopień.

3. O przywróceniu stopnia podporucznika oraz stopnia generała brygady decyduje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

4. O przywróceniu stopni służbowych w korpusie oficerów, innych niż wymienione w ust. 3, decyduje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 73. 1. Osobę przyjmowaną do służby w ABW i posiadającą stopień wojskowy, policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej można mianować na odpowiedni stopień w ABW z dniem rozpoczęcia służby w ABW.

2. Osobę przyjmowaną do służby w ABW i posiadającą stopień byłego Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego, Szef ABW mianuje na równorzędny stopień służbowy w ABW z dniem rozpoczęcia służby w ABW.

3. Osobę przyjmowaną do służby w ABW i posiadającą stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, stopień podporucznika Straży Granicznej, stopień podporucznika Biura Ochrony Rządu, stopień młodszego kapitana Państwowej Straży Pożarnej lub podporucznika Służby Więziennej, Szef ABW mianuje na stopień podporucznika ABW z dniem rozpoczęcia służby w ABW.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakie stopnie wojskowe, policyjne, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej odpowiadają poszczególnym stopniom służbowym w ABW, uwzględniając równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.

Art. 74. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o mianowanie na stopień służbowy w ABW;
- 2) wzór aktu mianowania na stopień służbowy ABW;
- 3) tryb mianowania funkcjonariuszy na stopnie służbowe ABW;
- 4) sposób postępowania z wnioskiem o mianowanie na stopień służbowy;

- 5) terminy mianowania na stopień służbowy.
2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zamieszczenia danych niezbędnych do sporządzenia wniosku o mianowanie i aktu mianowania na stopień służbowy ABW.

Rozdział 6

Obowiązki i prawa funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 75. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany dochować obowiązków wynikających z rotty złożonego ślubowania.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, jeżeli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa.

3. O odmowie wykonania rozkazu lub polecenia, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz informuje Szefa ABW, z pominięciem drogi służbowej.

Art. 76. 1. Funkcjonariusz w okresie pełnienia służby nie może:

- 1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
 - 2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni, z wyjątkiem rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej;
 - 3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
 - 4) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10 % akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10 % kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek;
 - 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.
2. Szef ABW, w celu realizacji zadań ABW, może wydać zgodę na:
- 1) sprawowanie funkcji, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3,
 - 2) posiadanie akcji lub udziałów, o których mowa w ust. 1 pkt 4,
 - 3) prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 5
- jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa państwa, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 77. 1. Funkcjonariuszowi, z zastrzeżeniem ust. 2, nie wolno podejmować zajęcia zarobkowego poza służbą.

2. Przełożony posiadający uprawnienia w sprawach osobowych może zezwolić funkcjonariuszowi na wykonywanie zajęcia zarobkowego poza służbą, jeżeli nie koliduje to z wykonywaniem przez niego zadań służbowych oraz nie narusza honoru, godności lub dobrego imienia służby.

Art. 78. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym, w tym o majątku objętym małżeńską wspólnością majątkową, według wzoru określonego na podstawie art. 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz.

1584, z późn. zm.⁹):

- 1) przy nawiązywaniu lub rozwiązywaniu stosunku służbowego;
 - 2) corocznie;
 - 3) na żądanie przełożonego właściwego w sprawach osobowych.
2. Funkcjonariusze składają oświadczenia o stanie majątkowym, Szefowi ABW.
3. Szef ABW i jego zastępcy składają oświadczenia o stanie majątkowym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.
4. Oświadczenie o stanie majątkowym, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, składa się do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.
5. Przełożeni właściwi w sprawach osobowych lub osoby przez nich upoważnione, w celu przeprowadzenia analizy zgodności ze stanem faktycznym złożonych oświadczeń o stanie majątkowym, o których mowa w ust. 2, mają prawo wglądu do ich treści i przetwarzania danych w nich zawartych. W stosunku do oświadczeń o stanie majątkowym, o których mowa w ust. 3 prawo to przysługuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.
6. Oświadczenie o stanie majątkowym włącza się do akt osobowych funkcjonariusza.
7. Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności "zastrzeżone" określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba, że osoba, która złożyła oświadczenie, wyraziła pisemną zgodę na ich ujawnienie.
8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach oświadczeń o stanie majątkowym, a także sposób analizy ich zgodności ze stanem faktycznym,
9. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 8, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zapewnienia rzetelności analizy złożonych oświadczeń.

Art. 79. 1. Funkcjonariusz nie może być członkiem partii politycznej ani uczestniczyć w działalności tej partii lub na jej rzecz.

2. Funkcjonariusze nie mogą zrzeszać się w związkach zawodowych.
3. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować przełożonego o przynależności do stowarzyszeń krajowych.
4. Przynależność funkcjonariusza do organizacji lub stowarzyszeń zagranicznych albo międzynarodowych wymaga zezwolenia Szefa ABW lub upoważnionego przez niego przełożonego.

Art. 80. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany uzyskać zezwolenie Szefa ABW na wyjazd za granicę.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować Szefa ABW o wyjeździe za granicę dzieci pozostających na jego utrzymaniu albo współmałżonka.
3. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia:
 - 1) przypadki, w których uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, lub wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, nie jest wymagane;
 - 2) obowiązki funkcjonariusza wyjeżdżającego za granicę i powracającego z zagranicy.

Art. 81. Funkcjonariusz w związku z wykonywaniem zadań służbowych korzysta z ochrony

⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228.

przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 82. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na pomoc prawną, jeżeli wszczęte przeciwko niemu postępowanie karne o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym:

- 1) orzeczeniem o umorzeniu wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepełnienia przestępstwa;
- 2) wyrokiem uniewinniającym.

2. Koszty poniesionej przez funkcjonariusza pomocy prawnej w wysokości nieprzekraczającej określonego w odrębnych przepisach wynagrodzenia jednego obrońcy zwraca się ze środków ABW.

Art. 83. 1. Funkcjonariuszowi skierowanemu do wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa na obszarze:

- 1) który został uznany za strefę działań wojennych na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) na którym występują warunki stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia

— przysługuje, na koszt ABW, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w związku z wykonywaniem tych zadań poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć funkcjonariusza.

2. Szef ABW, określi, w drodze zarządzenia, obszary, na których występują warunki wymienione w ust. 1 pkt 2.

3. Zakres i sumę ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, określa umowa ubezpieczenia zawarta między zakładem ubezpieczeń a Szefem ABW albo funkcjonariuszem skierowanym do wykonywania zadań służbowych określonych w ust. 1.

4. Maksymalną wysokość składki ubezpieczeniowej opłacanej lub refundowanej z budżetu ABW ustala Szef ABW, uwzględniając w szczególności rodzaj zadań służbowych przewidzianych do wykonywania przez funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1 oraz miejsce wykonywania tych zadań.

Art. 84. 1. Funkcjonariusz otrzymuje nieodpłatnie umundurowanie.

2. W przypadku, gdy funkcjonariusz nie otrzymał umundurowania, o którym mowa w ust. 1, przysługuje mu równoważnik pieniężny w zamian za to umundurowanie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość i warunki przyznawania funkcjonariuszom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie;
- 2) termin wypłaty równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni wpływ długości okresu pełnienia służby w danym roku kalendarzowym na wysokość równoważnika oraz różnice wynikające z przynależności do poszczególnych korpusów.

Art. 85. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje, wzory, barwy i normy umundurowania funkcjonariuszy;
- 2) okoliczności występowania przez funkcjonariuszy w poszczególnych rodzajach mundurów;
- 3) sposób noszenia umundurowania.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych

uwzględni potrzebę zróżnicowania okoliczności występowania przez funkcjonariuszy w poszczególnych rodzajach mundurów.

3. Odznaki orderów i oznaczeń nosi się na mundurze w sposób i w okolicznościach określonych odrębnymi przepisami.

4. Szef ABW może ustanawiać, w drodze zarządzenia, odznaki i oznaki noszone na mundurze.

Art. 86. 1. Funkcjonariusze otrzymują nieodpłatnie uzbrojenie i wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) normy wyposażenia i uzbrojenia;
- 2) szczegółowe warunki i tryb dostępu do uzbrojenia, jego przyznawania i użytkowania;
- 3) okresy używalności wyposażenia i uzbrojenia oraz terminy ich wydawania.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni specyfikę zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy.

Art. 87. 1. Funkcjonariusze w czasie wykonywania zadań służbowych mogą otrzymywać nieodpłatnie wyżywienie.

2. W przypadku, gdy funkcjonariusz nie otrzymał wyżywienia, o którym mowa w ust. 1, może otrzymać równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) normy wyżywienia;
- 2) przypadki, w których funkcjonariusz otrzymuje wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie;
- 3) wysokość równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni zakres i specyfikę zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy.

Art. 88. 1. Funkcjonariuszowi i członkom jego rodziny przysługuje raz w roku prawo przejazdu, na koszt ABW, środkami publicznego transportu zbiorowego, do jednej wybranej przez siebie miejscowości w kraju i z powrotem.

2. Za członków rodziny funkcjonariusza uważa się małżonka i dzieci. Za dzieci uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, które:

- 1) nie przekroczyły 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły - 24 lat albo 25 lat, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24 lat przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo
- 2) stały się całkowicie niezdolne do pracy lub niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

3. W razie niewykorzystania przysługującego przejazdu osoba uprawniona otrzymuje zryczałtowany równoważnik pieniężny.

4. Zwrot kosztów przejazdu lub zryczałtowany równoważnik pieniężny, o których mowa w ust. 1 i 3, nie przysługują funkcjonariuszowi lub członkowi jego rodziny w roku kalendarzowym, w którym posiadają oni uprawnienie do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ustalania wysokości równoważnika, o którym mowa w ust. 3;
- 2) sposób korzystania przez funkcjonariuszy z uprawnień, o których mowa w ust. 1-3;

3) dokumenty, na podstawie których następuje realizacja uprawnień, o których mowa w ust. 1-3.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni zakres i specyfikę zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy.

Art. 89. 1. Funkcjonariuszowi, który w związku z pełnieniem służby nabył w danym roku kalendarzowym prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 13 dni roboczych, oraz członkom jego rodziny, o których mowa w art. 88 ust. 2, przysługuje dopłata do wypoczynku.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ustalania wysokości dopłaty do wypoczynku;
- 2) warunki korzystania przez osoby uprawnione z dopłaty do wypoczynku.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni możliwość zmiany stanu rodzinnego funkcjonariusza w ciągu roku kalendarzowego, w którym nabył prawo do urlopu wypoczynkowego.

Art. 90. 1. Okres służby funkcjonariusza traktuje się jako pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Funkcjonariuszowi, który po zwolnieniu ze służby w ABW podjął pracę, okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do funkcjonariusza zwolnionego ze służby w przypadku skazania go prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 91. 1. Jeżeli funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty z tytułu niezdolności do służby, od uposażenia wypłaconego funkcjonariuszowi po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.¹⁰).

2. Przez uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:

- 1) uposażenie zasadnicze;
- 2) dodatki do uposażenia;
- 3) nagrody roczne i uznaniowe

— odpowiednio przeliczone zgodnie z art. 110 ustawy, o której mowa w ust. 1.

3. Składki przekazuje się również w przypadku, gdy funkcjonariusz spełnia jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty z tytułu niezdolności do służby. Przekazanie składek

¹⁰ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1656, z 2009 r. Nr 71, poz. 609, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378, Nr 237, poz. 1654 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, poz. 637, poz. 769, poz. 1342 i poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 675.

następuje na wniosek funkcjonariusza.

4. Składki podlegają waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.¹¹).

5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się również do funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., jeżeli po zwolnieniu ze służby, pomimo spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej, zgłosił wniosek o przyznanie emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, kwotę należnych, zwaloryzowanych składek przekazuje się niezwłocznie na podstawie zawiadomienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o nabyciu przez funkcjonariusza prawa do emerytury przewidzianej w przepisach, o których mowa w ust. 4.

8. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, i 7, oraz jednostki do tego właściwe.

10. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 9, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zapewnienia prawidłowego i niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 92. Funkcjonariuszowi przysługują uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem określone w Kodeksie pracy, z wyjątkiem art. 186⁷, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej. Przepis art. 189¹ Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 93. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni roboczych.

2. Funkcjonariusz nabywa prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego z upływem 6 miesięcy służby, w wymiarze połowy urlopu przysługującego mu po roku służby.

3. Prawo do urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze funkcjonariusz nabywa z upływem roku służby. Do urlopu tego wlicza się urlop, o którym mowa w ust. 2.

4. Funkcjonariuszowi, który w roku kalendarzowym, podjęcia służby w ABW, nabył prawo do urlopu wypoczynkowego przed przyjęciem do tej służby w wymiarze co najmniej 10 dni, przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze proporcjonalnym do okresu służby pozostałego do końca danego roku kalendarzowego. Łączny wymiar urlopu wypoczynkowego w roku kalendarzowym nie może być wyższy niż 26 dni roboczych.

5. Prawo do kolejnego urlopu wypoczynkowego funkcjonariusz nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym.

6. Do okresu służby, od którego zależy prawo do urlopu, wlicza się okresy poprzedniego zatrudnienia i służby, bez względu na przerwy w zatrudnieniu i służbie oraz sposób rozwiązania

¹¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, poz. 251, poz. 637, poz. 664 i poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 240.

stosunku pracy lub stosunku służbowego.

7. Przez dni robocze rozumie się dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

Art. 94. 1. Z ważnych względów służbowych można:

- 1) odwołać funkcjonariusza z urlopu wypoczynkowego, za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej ABW, w której pełni on służbę albo Szefa ABW;
- 2) wstrzymać funkcjonariuszowi udzielenie urlopu wypoczynkowego w całości lub w części.

2. Funkcjonariuszowi odwołanemu z urlopu wypoczynkowego przysługuje zwrot:

- 1) kosztów przejazdu poniesionych w związku z odwołaniem, według norm ustalonych w przepisach wydanych na podstawie art.135;
- 2) kosztów związanych z pobytem w ośrodku wczasowym, sanatorium, kwaterze prywatnej, hotelu lub z innymi usługami mającymi związek z wypoczynkiem w okresie urlopu wypoczynkowego, poniesionych na niewykorzystaną przez funkcjonariusza lub członków jego rodziny część tego urlopu, o ile organizator wypoczynku lub inny podmiot świadczący usługi w tym zakresie nie zwrócił wniesionych opłat;
- 3) innych uzasadnionych i udokumentowanych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z odwołaniem go z urlopu wypoczynkowego.

3. Zwrotu kosztów określonych w ust. 2, na pisemny wniosek funkcjonariusza, dokonuje jednostka organizacyjna ABW właściwa w sprawach finansów.

4. Termin urlopu wypoczynkowego może być także przesunięty na wniosek funkcjonariusza umotywowany ważnymi względami.

5. Funkcjonariuszowi, który nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym, urlopu tego należy udzielić w ciągu pierwszych 9 miesięcy następnego roku.

Art. 95. 1. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia albo gdy jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby, może być przyznany płatny urlop dodatkowy w wymiarze do 11 dni roboczych rocznie.

2. Funkcjonariuszowi, który osiągnął określony wiek lub staż służby, przysługuje płatny urlop dodatkowy w każdym roku kalendarzowym w wymiarze:

- 1) 5 dni roboczych, jeżeli ukończył 40 lat lub posiada 10 lat służby;
- 2) 8 dni roboczych, jeżeli ukończył 45 lat lub posiada 20 lat służby;
- 3) 11 dni roboczych, jeżeli ukończył 55 lat lub posiada 25 lat służby.

3. Łączny wymiar urlopów dodatkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie może przekroczyć 11 dni roboczych rocznie.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, w których pełnienie służby jest szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia;
- 2) stopnie tej uciążliwości lub szkodliwości;
- 3) wymiar urlopu, o którym mowa w ust. 1, w zależności od stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia warunków, w których pełniona jest służba;
- 4) podmioty właściwe w sprawach stwierdzania występowania warunków, w których pełnienie służby jest szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, a także właściwe do dokonania ich kwalifikacji do określonego stopnia uciążliwości lub szkodliwości;

- 5) czas i miejsce pełnienia służby w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia;
- 6) natężenie czynników uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia występujących w określonych warunkach pełnienia służby.

5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 4 minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni wpływ uciążliwości i szkodliwości warunków pełnienia służby na stan zdrowia funkcjonariuszy.

Art. 96. 1. Funkcjonariuszowi można udzielić, na wniosek właściwej komisji lekarskiej podległej Szefowi ABW, płatnego urlopu zdrowotnego jednorazowo na okres do 2 miesięcy, łącznie w ciągu kolejnych 12 miesięcy - na okres do 6 miesięcy.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór orzeczenia komisji lekarskiej podległej Szefowi ABW zawierającego wniosek w sprawie udzielenia funkcjonariuszowi urlopu zdrowotnego.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność określenia niezbędnych informacji dotyczących stanu zdrowia funkcjonariusza uzasadniającego udzielenie mu urlopu zdrowotnego.

Art. 97. 1. Szef ABW może udzielić funkcjonariuszowi zezwolenia na:

- 1) pobieranie nauki;
- 2) odbywanie studiów;
- 3) przeprowadzenie przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego;
- 4) odbycie aplikacji radcowskiej lub legislacyjnej.

2. Funkcjonariuszowi, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, udziela się zwolnienia od zajęć służbowych na czas obowiązkowych zajęć odbywanych w ramach form kształcenia wymienionych w ust. 1.

3. W okresie zwolnienia od zajęć służbowych, o którym mowa w ust. 2, funkcjonariusz otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia i inne świadczenia pieniężne przysługujące na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych lub na ich wysokość

4. Funkcjonariuszowi, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, i uczestniczy w obowiązkowych zajęciach w ramach form kształcenia wymienionych w ust. 1, udziela się płatnego urlopu szkoleniowego w wymiarze:

- 1) na przygotowanie się do egzaminu wstępnego i jego złożenie - 7 dni;
- 2) w szkołach wyższych, w każdym roku studiów - 21 dni;
- 3) dla funkcjonariuszy pobierających naukę w szkołach pomaturalnych i na studiach podyplomowych - 14 dni w celu przygotowania się i złożenia egzaminu końcowego;
- 4) w celu przygotowania się do złożenia egzaminów doktorskich i obrony rozprawy doktorskiej lub dla przygotowania się do kolokwium oraz wykładu habilitacyjnego - 28 dni;
- 5) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu radcowskiego - 30 dni;
- 6) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu po zakończeniu aplikacji legislacyjnej - 14 dni.

5. Funkcjonariusz, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może otrzymać, za zgodą Szefa ABW, środki pieniężne na pokrycie całości lub części udokumentowanych opłat poniesionych z tytułu odbywania obowiązkowych zajęć w ramach form kształcenia

wymienionych w ust. 1.

6. Szef ABW może zawrzeć z funkcjonariuszem, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, umowę określającą ich wzajemne prawa i obowiązki związane z uzyskaniem zezwolenia, w szczególności:

- 1) przypadki, w których funkcjonariusz obowiązany jest do zwrotu:
 - a) kosztów udzielonego temu funkcjonariuszowi urlopu szkoleniowego,
 - b) środków pieniężnych uzyskanych z ABW, o których mowa w ust. 4;
- 2) obowiązki funkcjonariusza związane z informowaniem właściwego przełożonego o postępach w nauce lub studiach i terminowym zaliczeniu egzaminów wymaganych programem form kształcenia wymienionych w ust. 1.

Art. 98. 1. Funkcjonariuszowi udziela się płatnego urlopu okolicznościowego w wymiarze:

- 1) 2 dni:
 - a) w celu zawarcia związku małżeńskiego przez funkcjonariusza,
 - b) w przypadku urodzenia się dziecka funkcjonariuszowi,
 - c) w przypadku pogrzebu małżonka, dziecka lub rodziców funkcjonariusza;
- 2) 1 dnia:
 - a) w razie ślubu dziecka własnego, przysposobionego, pasierba, dziecka obcego przyjętego na wychowanie i utrzymanie przez funkcjonariusza, w tym także w ramach rodziny zastępczej,
 - b) z powodu pogrzebu rodzeństwa, teściów, dziadków i opiekunów funkcjonariusza oraz innej osoby pozostającej na utrzymaniu funkcjonariusza lub pod jego bezpośrednią opieką.

2. Funkcjonariuszowi można udzielić płatnego urlopu okolicznościowego w celu załatwienia ważnych spraw osobistych albo w innych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, w wymiarze do 5 dni rocznie.

Art. 99. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, na jego pisemny wniosek uzasadniony ważnymi względami osobistymi, można udzielić urlopu bezpłatnego w łącznym wymiarze do 6 miesięcy w okresie 3 kolejnych lat kalendarzowych.

Art. 100. 1. Funkcjonariusz oddelegowany do pełnienia służby poza ABW ma prawo tylko do jednego urlopu wypoczynkowego, w wymiarze korzystniejszym.

2. Niewykorzystanej w okresie oddelegowania części urlopu wypoczynkowego, wynikającej z różnicy w wymiarach urlopów, udziela się funkcjonariuszowi po powrocie z oddelegowania.

Art. 101. 1. Do urlopów, o których mowa w art. 95 ust. 1 i 2, art. 99 oraz art. 148 ust. 1 pkt 2, przepisy art. 94 ust. 1 i 4 w zakresie wstrzymania udzielenia urlopu, odwołania z urlopu lub przesunięcia terminu urlopu stosuje się odpowiednio.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb udzielania urlopów, o których mowa w art. 93 ust. 1, art. 95 ust. 1 i 2, art. 96 ust. 1, art. 97 ust. 4, art. 98 ust. 1 i 2, art. 99 oraz art. 148 ust. 1 pkt 2, a także przełożonych właściwych w sprawach tych urlopów;
- 2) tryb postępowania w przypadku odwołania funkcjonariusza z urlopu, o którym mowa w art. 93 ust. 1, art. 95 ust. 1 i 2, art. 99 oraz 148 ust. 1 pkt 2;
- 3) tryb postępowania w przypadku wstrzymania udzielenia urlopu, o którym mowa w art. 93 ust. 1, art. 95 ust. 1 i 2, art. 99 oraz 148 ust. 1 pkt 2;

- 4) tryb postępowania w przypadku przesunięcia terminu udzielenia urlopu, o którym mowa w art. 93 ust. 1, art. 95 ust. 1 i 2, art. 99 oraz 148 ust. 1 pkt 2.
2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania jednostki organizacyjnej ABW oraz, w przypadku urlopu wypoczynkowego, prawo funkcjonariusza do wypoczynku.

Rozdział 7

Mieszkania funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 102. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje, z uwzględnieniem członków rodziny, prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej.

2. Członkami rodziny funkcjonariusza, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający z funkcjonariuszem we wspólnym gospodarstwie domowym:

- 1) małżonek;
- 2) dzieci własne lub małżonka, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, pozostające na jego utrzymaniu do czasu ukończenia 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów w szkole wyższej - do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 25 roku życia, chyba że przed osiągnięciem takiego wieku orzeczono o ich całkowitej niezdolności do pracy;
- 3) rodzice funkcjonariusza i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek albo całkowitą lub częściową niezdolność do pracy albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

3. Przez miejscowość pobliską rozumie się miejscowość, do której czas dojazdu środkami publicznego transportu zbiorowego przewidziany w rozkładzie jazdy, łącznie z przesiadkami, nie przekracza w obie strony 2 godzin, licząc od stacji (przystanku) najbliższej miejsca pełnienia służby do stacji (przystanku) najbliższej miejsca zamieszkania, bez uwzględnienia czasu dojazdu do i od stacji (przystanku) w obrębie miejscowości, z której funkcjonariusz dojeżdża, oraz miejscowości, w której wykonuje obowiązki służbowe.

4. Funkcjonariusz w służbie przygotowawczej może otrzymać tymczasową kwatery.

Art. 103. 1. Na lokale mieszkalne dla funkcjonariuszy przeznacza się lokale:

- 1) uzyskane w wyniku działalności inwestycyjnej ABW;
- 2) pozostające w dyspozycji lub przekazane do dyspozycji Szefa ABW.

2. Przepisy ustawy nie naruszają, wynikających z prawa własności, uprawnień do rozporządzania lokalem mieszkalnym właściciela innego niż Skarb Państwa.

Art. 104. 1. Funkcjonariuszowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby posiadał lokal lub dom mieszkalny, może być przydzielony, na podstawie decyzji administracyjnej, lokal mieszkalny w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli:

- 1) zwolni zajmowany lokal mieszkalny lub dom, wchodzący w skład mieszkaniowego zasobu gminnego lub innych jednostek samorządu terytorialnego lub stanowiący własność Skarbu Państwa albo państwowych osób prawnych;
- 2) zwróci pomoc finansową przyznaną na:

- a) wkład mieszkaniowy lub wkład budowlany w wysokości zwaloryzowanej przez spółdzielnię,
 - b) spłatę innych należności - w wysokości przyznanej,
 - c) lokal lub dom mieszkalny.
2. Funkcjonariuszowi, który skorzystał z pomocy finansowej, o której mowa w art. 106 ust. 1, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej, jeżeli:
- 1) zwolni zajmowany lokal lub dom, o którym mowa w ust. 1;
 - 2) zwróci pomoc finansową na zasadach określonych w tym przepisie.
3. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia:
- 1) tryb przydzielania lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 1 i 2;
 - 2) szczegółowe zasady zwracania udzielonej pomocy finansowej;
 - 3) zasady zwalniania zajmowanych lokali mieszkalnych lub domów, określonych w ust. 1; .
4. Funkcjonariuszowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby nie zwolnił zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu, o których mowa w ust. 1 pkt 1, albo lokalu mieszkalnego lub domu stanowiącego własność funkcjonariusza lub jego małżonka, można, bez uwzględnienia zamieszkałych z nim członków rodziny:
- 1) przydzielić tymczasową kwaterę według przysługujących mu norm, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 109 ust. 2, lub
 - 2) zapewnić zakwaterowanie w bursie, hotelu lub innym pomieszczeniu mieszkalnym.
5. Funkcjonariuszowi delegowanemu do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości:
- 1) przydziela się tymczasową kwaterę, lub;
 - 2) zapewnia się zakwaterowanie w bursie, hotelu lub innym pomieszczeniu mieszkalnym; koszt zakwaterowania pokrywa się ze środków ABW.

Art. 105. Lokalu mieszkalnego nie przydziela się funkcjonariuszowi:

- 1) w razie skorzystania z pomocy finansowej, o której mowa w art. 106 ust. 1;
- 2) posiadającemu w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny lub dom odpowiadający co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej ;
- 3) którego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony w pkt 2;
- 4) w razie zbycia przez niego lub jego małżonka spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość albo domu, o którym mowa w pkt 2, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 104 ust. 3.

Art. 106. 1. Funkcjonariuszowi, który nie otrzymał lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie:

- 1) lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej, albo
- 2) domu jednorodzinnego, albo;
- 3) lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.

2. Pomoc finansową, o której mowa w ust. 1, przyznaje się jednorazowo na wniosek funkcjonariusza w służbie stałej.

3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 2, podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) wypłaty tej pomocy jako nienależnego świadczenia;
- 2) zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem 10 lat służby.

4. Przepisu ust. 3 pkt 2 nie stosuje się wobec funkcjonariusza zwolnionego ze służby na podstawie art. 48 ust. 5 lub art. 56 ust. 1 pkt 1.

5. Wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, podlega corocznej waloryzacji o prognozowany w ustawie budżetowej na dany rok wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1
- 2) tryb postępowania w sprawach związanych z przyznawaniem oraz zwrotem pomocy finansowej;
- 3) wzór wniosku o przyznanie pomocy finansowej;
- 4) rodzaje dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej.

7. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) wymóg dokonywania corocznej waloryzacji pomocy finansowej o której mowa w ust. 5;
- 2) liczbę członków rodziny funkcjonariusza i jego uprawnienia wynikające z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 109 ust. 2.

Art. 107. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje równoważnik pieniężny za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego.

2. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje równoważnik pieniężny za brak lokalu mieszkalnego, jeżeli on sam lub członkowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej.

Art. 108. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość równoważników pieniężnych, o których mowa w art. 107 i sposób obliczania tej wysokości;
- 2) tryb przyznawania i zwracania równoważników pieniężnych, o których mowa w art. 107;
- 3) przypadki, w których równoważniki pieniężne, o których mowa w art. 107, są przyznawane albo w których podlegają zwrotowi.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni w sposobie obliczania wysokości równoważników pieniężnych za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego i za brak lokalu mieszkalnego liczbę członków rodziny funkcjonariusza oraz jego uprawnienia wynikające z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 109 ust. 2.

Art. 109. 1. Przydział i opróżnienie lokali mieszkalnych i tymczasowych kwater oraz załatwianie spraw, o których mowa w art. 106 ust. 1 i 107, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb przydziału i opróżniania lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych przeznaczonych dla funkcjonariuszy;
- 2) przesłanki wydania decyzji o opróżnieniu lokalu mieszkalnego lub tymczasowej kwatery;
- 3) normy zaludnienia lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych różnicuje powierzchnię mieszkalną lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych, z uwzględnieniem uprawnień funkcjonariusza związanych z jego stanowiskiem służbowym i liczby członków jego rodziny.

Art. 110. Funkcjonariusz zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Rozdział 8

Uposażenie i inne świadczenia pieniężne funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 111. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania funkcjonariusza na stanowisko służbowe.

2. Z tytułu służby funkcjonariusz otrzymuje jedno uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

3. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby lub nastąpiło wygaśnięcie stosunku służbowego.

Art. 112. 1. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

2. Wielokrotność, o której mowa w ust. 1, określa Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia.

Art. 113. 1. Uposażenie funkcjonariusza składa się z:

- 1) uposażenia zasadniczego;
- 2) dodatków do uposażenia.

2. Funkcjonariusz otrzymuje następujące dodatki do uposażenia:

- 1) dodatek za stopień;
- 2) dodatek służbowy.

3. Funkcjonariusz może otrzymywać dodatki do uposażenia uzasadnione szczególnymi właściwościami, warunkami albo miejscem pełnienia służby.

4. Dodatki do uposażenia są dodatkami o charakterze stałym w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

5. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia są płatne miesięcznie z góry.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) grupy zaszeregowania i stawki uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy w tych

- grupach;
- 2) wzrost uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat oraz reguły i tryb zaliczania okresów służby, pracy i innych okresów do wysługi lat, uwzględnianej przy ustalaniu wzrostu uposażenia zasadniczego;
 - 3) wysokość i rodzaje dodatków, o których mowa w ust. 2 i 3, tryb ich przyznawania, obniżania i cofania oraz sposób ich wypłaty;
 - 4) tryb i terminy wypłacania uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy;
 - 5) okresy innej służby traktowane jako równorzędne ze służbą w ABW;
 - 6) okresy zatrudnienia i inne okresy, które na podstawie odrębnych przepisów podlegają wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.
7. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni zakres i specyfikę zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy.
8. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu
- 1) stanowiska służbowe i stopnie etatowe;
 - 2) zaszerogowanie stanowisk służbowych do grup uposażenia i przypisanych im stopni etatowych.

Art. 114. 1. Zmiana uposażenia następuje z dniem zaistnienia okoliczności uzasadniających tę zmianę.

2. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana uposażenia nastąpiła w ciągu miesiąca, uposażenie na czas do końca miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 115. 1. Z uposażenia funkcjonariusza mogą być dokonywane potrącenia na podstawie sądowych i administracyjnych tytułów wykonawczych oraz na podstawie przepisów szczególnych.

2. Potrącenie z uposażenia funkcjonariusza może być również dokonane w przypadkach innych, niż wymienione w ust. 1, za jego pisemną zgodą.

3. Dla celu dokonywania potrąceń, o których mowa w ust. 1 i 2, przez uposażenie rozumie się:

- 1) uposażenie zasadnicze,
- 2) dodatki do uposażenia, oraz
- 3) świadczenia pieniężne wymienione w art. 132-135, art. 138, art. 140 i art. 142-145.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do pobranych zaliczek podlegających rozliczeniu, w szczególności na koszty podróży służbowej, delegacji i przeniesienia. Należności te potrąca się z uposażenia w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) terminy płatności uposażenia i innych świadczeń pieniężnych;
- 2) właściwość podmiotu i tryb postępowania w sprawach wypłacania świadczeń pieniężnych oraz dokonywania potrąceń z tych należności;
- 3) formy wypłaty świadczeń pieniężnych;
- 4) maksymalny dopuszczalny okres opóźnienia w wypłacie świadczeń pieniężnych.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zapewnienia sprawnej wypłaty świadczeń pieniężnych należnych funkcjonariuszom.

Art. 116. Funkcjonariusz przeniesiony na podstawie art. 48 ust. 1 do dyspozycji Szefa ABW

przez okres pozostawania w dyspozycji otrzymuje:

- 1) uposażenie zasadnicze;
- 2) dodatki do uposażenia ;
- 3) inne świadczenia pieniężne

— należne na stanowisku służbowym zajmowanym bezpośrednio przed przeniesieniem do dyspozycji, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych lub na ich wysokość.

Art. 117. 1. Funkcjonariusz przeniesiony na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego zachowuje prawo do kwoty uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku do czasu uzyskania wyższej kwoty uposażenia według stanowiska służbowego.

2. Szef ABW, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może zezwolić na zachowanie przez funkcjonariusza przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku służbowym, z jednoczesnym zachowaniem stopnia służbowego związanego z tym stanowiskiem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funkcjonariusza przeniesionego na niższe stanowisko służbowe na podstawie art. 52 ust. 1 lub ust. 2 pkt 2 i 3 oraz funkcjonariusza przeniesionego na własną prośbę.

Art. 118. 1. Funkcjonariuszowi, który rozpoczyna urlop bezpłatny w ciągu miesiąca kalendarzowego, przysługuje uposażenie w wysokości 1/30 uposażenia miesięcznego za każdy dzień poprzedzający dzień rozpoczęcia urlopu bezpłatnego.

2. Jeżeli funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, pobrał już uposażenie za czas urlopu bezpłatnego, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 119. 1. W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim funkcjonariusz otrzymuje 80% uposażenia.

2. Zwolnienie lekarskie obejmuje okres, przez który funkcjonariusz jest zwolniony od zajęć służbowych z powodu:

- 1) choroby funkcjonariusza, w tym niemożności wykonywania zajęć służbowych z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512, z późn. zm.);
- 2) oddawania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu okresowego badania lekarskiego dawców krwi;
- 3) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem własnym lub małżonka funkcjonariusza, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 14 lat;
- 4) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny; za członków rodziny uważa się małżonka, rodziców, dziadków, teściów, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku powyżej 14 lat, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z funkcjonariuszem w okresie sprawowania nad nimi opieki;
- 5) konieczności osobistego sprawowania opieki na dzieckiem własnym lub małżonka funkcjonariusza, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na

wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 8 lat w przypadku:

- a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza,
- b) porodu lub choroby małżonka funkcjonariusza stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi sprawowanie opieki,
- c) pobytu małżonka funkcjonariusza stale opiekującego się dzieckiem w podmiocie leczniczym wykonującym działalność polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych.

3. Zwolnienie od zajęć z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki, o której mowa w ust. 2 pkt 3 i 5, przysługuje przez okres nie dłuższy niż 60 dni w roku kalendarzowym, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, przez okres nie dłuższy niż 14 dni w roku kalendarzowym, przy czym okresy te łącznie nie mogą przekroczyć 60 dni w roku kalendarzowym.

4. Przepis ust. 3 stosuje się bez względu na liczbę dzieci i innych członków rodziny wymagających opieki.

5. Jeżeli zwolnienie lekarskie obejmuje okres, przez który funkcjonariusz jest zwolniony od zajęć służbowych z powodu:

- 1) wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby;
- 2) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby;
- 3) wypadku w drodze do miejsca pełnienia służby lub w drodze powrotnej ze służby,
- 4) choroby przypadającej w czasie ciąży;
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów;
- 6) oddania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu badania lekarskiego dawców krwi

—funkcjonariusz ten zachowuje prawo do 100% uposażenia.

6. Prawo do 100% uposażenia przysługuje również wtedy, gdy zwolnienie od zajęć służbowych:

- 1) nastąpiło podczas wykonywania zadań poza granicami państwa w państwach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 2;
- 2) zostało spowodowane przez inną osobę w wyniku popełnienia przez nią umyślnego czynu zabronionego w związku z wykonywaniem czynności funkcjonariusza stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ;
- 3) powstało na skutek czynów o charakterze bohaterskim spełnionych w szczególnie niebezpiecznych warunkach, z wykazaniem wyjątkowej odwagi, z narażeniem życia lub zdrowia, w obronie prawa, nietykalności granic państwowych, życia, mienia i bezpieczeństwa obywateli.

7. Związek zwolnienia od zajęć służbowych z czynami, o których mowa w ust. 6 pkt 3, stwierdza w drodze decyzji przełożony funkcjonariusza.

8. Od decyzji, o której mowa w ust. 7, funkcjonariuszowi przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego.

Art. 120. 1. Okres przebywania na zwolnieniu lekarskim stwierdza zaświadczenie lekarskie wystawione zgodnie z przepisami art. 55 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr

77, poz. 512, z późn. zm.¹²), z tym że:

- 1) w przypadku poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz niezdolności do służby wskutek poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów - zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku zgodnie z przepisem art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 119 ust. 2 pkt 2 - zaświadczenie jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi;
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 119 ust. 2 pkt 5 lit. a - oświadczenie funkcjonariusza;
- 4) w przypadkach, o których mowa w art. 119 ust. 2 pkt 5 lit. b i c - zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza na zwykłym druku;
- 5) w przypadku, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa - decyzja wydana przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

2. W przypadkach uzasadnionych charakterem, miejscem, sposobem lub rodzajem zadań służbowych wykonywanych przez funkcjonariusza okres jego przebywania na zwolnieniu lekarskim stwierdza się w inny sposób niż określony w ust. 1.

3. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu, sposób stwierdzania przebywania na zwolnieniu lekarskim funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 2.

Art. 121. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany dostarczyć przełożonemu posiadającemu uprawnienia w sprawach osobowych zaświadczenie lekarskie, zaświadczenie jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi albo decyzję, o której mowa w art. 120 ust. 1 pkt 5, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

2. Oświadczenie o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 119 ust. 2 pkt 5 lit. a, funkcjonariusz jest obowiązany złożyć przełożonemu posiadającemu uprawnienia w sprawach osobowych w terminie 7 dni od dnia ich zaistnienia.

3. W przypadku niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, nieobecność w służbie w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim uznaje się za nieobecność nieusprawiedliwioną, chyba że niedostarczenie zaświadczenia albo oświadczenia nastąpiło z przyczyn niezależnych od funkcjonariusza.

Art. 122. 1. Prawdliwość orzekania o czasowej niezdolności funkcjonariusza do służby z powodu choroby, prawidłowość wykorzystania zwolnienia lekarskiego oraz spełnienie wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich może podlegać kontroli.

2. Kontrolę wykonują:

- 1) komisje lekarskie podległe Szefowi ABW w zakresie prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby oraz prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego;
- 2) przełożony posiadający uprawnienia w sprawach osobowych w zakresie

¹² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 225, poz. 1463, z 2011 r. Nr 113, poz. 657 i Nr 149, poz. 887, z 2012 r. poz. 622 oraz z 2013 r. poz. 675.

prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego oraz spełnienia wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich.

3. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie ustalone nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego, funkcjonariusz traci prawo do uposażenia za cały okres tego zwolnienia.

4. Jeżeli w wyniku kontroli komisja lekarska ustali datę ustania niezdolności wcześniejszą niż orzeczona w zaświadczeniu lekarskim, funkcjonariusz traci prawo do uposażenia za okres od tej daty do końca zwolnienia.

5. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie ustalone, że zwolnienie lekarskie zostało sfałszowane, funkcjonariusz traci prawo do uposażenia za cały okres tego zwolnienia.

6. Kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich polega na ustaleniu, czy funkcjonariusz w okresie orzeczonej niezdolności do służby, w tym sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny:

- 1) nie wykonuje pracy zarobkowej;
- 2) nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem.

7. Kontrolę prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego przeprowadza osoba upoważniona przez przełożonego funkcjonariusza.

8. W razie stwierdzenia w trakcie kontroli, że funkcjonariusz wykonuje pracę zarobkową albo wykorzystuje zwolnienie lekarskie w sposób niezgodny z jego celem, osoba kontrolująca sporządza protokół, w którym podaje, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego.

9. Protokół przedstawia się funkcjonariuszowi w celu wniesienia do niego ewentualnych uwag. Wniesienie uwag funkcjonariusz potwierdza własnoręcznym podpisem.

10. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole przełożony stwierdza utratę prawa do uposażenia za okres, o którym mowa w ust. 3. Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku zawiadomienia przez komisję lekarską podległą Szefowi ABW w wyniku wykonywania kontroli prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

11. Od decyzji, o której mowa w ust. 10, funkcjonariuszowi przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego.

12. Spełnienie wymogów formalnych zaświadczeń lekarskich polega na sprawdzeniu, czy zaświadczenie:

- 1) nie zostało sfałszowane;
- 2) zostało wydane zgodnie z przepisami w sprawie zasad trybu wystawiania zaświadczeń.

13. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 12 pkt 1, zachodzi podejrzenie, że zaświadczenie lekarskie zostało sfałszowane, przełożony występuje do lekarza leczącego o wyjaśnienie sprawy.

14. W razie podejrzenia, że zaświadczenie lekarskie zostało wydane niezgodnie z przepisami w sprawie zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, przełożony występuje o wyjaśnienie sprawy do terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 123. 1. Podstawę uposażenia, o którym mowa w art. 119, stanowi uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami, przysługujące funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności lub ich wysokość.

2. Przy obliczaniu uposażenia za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim przyjmuje się, że uposażenie za jeden dzień przebywania na zwolnieniu lekarskim stanowi 1/30 uposażenia, którego wysokość określa art. 119.

3. W przypadku gdy funkcjonariusz pobrał już uposażenie za okres, w którym przebywał na zwolnieniu lekarskim, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

4. Funkcjonariuszowi, który przebywał na zwolnieniu lekarskim w ostatnim miesiącu pełnienia służby, potrąca się odpowiednią część uposażenia z należności przysługujących mu z tytułu zwolnienia ze służby albo funkcjonariusz ten zwraca odpowiednią część uposażenia w dniu ustania stosunku służbowego.

Art. 124. 1. Środki finansowe uzyskane z tytułu zmniejszenia uposażeń funkcjonariuszy w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim przeznacza się w całości na nagrody uznaniowe za wykonywanie zadań służbowych w zastępstwie funkcjonariuszy przebywających na zwolnieniach lekarskich.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, zwiększają fundusz na nagrody uznaniowe i zapomogi.

3. Rozdział środków finansowych, o których mowa w ust. 1, odbywa się po zakończeniu okresu rozliczeniowego, trwającego nie mniej niż miesiąc kalendarzowy, a nie więcej niż 3 miesiące kalendarzowe, przy czym wybór okresu rozliczeniowego uzależnia się od wielkości środków finansowych uzyskanych z tytułu zmniejszenia uposażeń funkcjonariuszy.

Art. 125. Zmniejszenia wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń, o których mowa w art. 132, 134, 138, 140 ust. 1 oraz art. 142.

Art. 126. 1. Miesięczne uposażenie funkcjonariusza za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu ojcowskiego wynosi 100% uposażenia, o którym mowa w art. 118 ust. 1.

2. Miesięczne uposażenie funkcjonariusza za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego wynosi 60% uposażenia, o którym mowa w art. 118 ust. 1.

3. Miesięczne uposażenie funkcjonariusza-kobiety, która we wniosku, złożonym nie później niż 14 dni po porodzie, wystąpi o udzielenie jej, bezpośrednio po urlopie macierzyńskim, dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze, a bezpośrednio po takim urlopie – urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, wynosi 80% miesięcznego uposażenia, o którym mowa w art. 118 ust. 1, za cały okres odpowiadający okresowi tych urlopów.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do funkcjonariusza, który we wniosku, złożonym nie później niż 14 dni po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, wystąpi o udzielenie mu, bezpośrednio po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze, a bezpośrednio po takim urlopie – urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze.

5. Funkcjonariuszowi, który z uwagi na wniosek złożony w trybie ust. 3 albo 4 otrzymał 80% uposażenia, o którym mowa w ust. 3, w przypadku rezygnacji z dodatkowego urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze lub jego części albo w przypadku rezygnacji z dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w pełnym wymiarze lub jego części lub w przypadku rezygnacji z urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze, przysługuje jednorazowe wyrównanie otrzymywanego uposażenia, o którym mowa w ust. 3, do wysokości

100%, pod warunkiem niepobrania uposażenia za okres odpowiadający okresom tych urlopów.

Art. 127. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) świadczenia przysługujące funkcjonariuszowi w związku z pobieraniem nauki;
- 2) wysokość oraz warunki wypłaty uposażenia i innych świadczeń funkcjonariuszowi skierowanemu do szkoły, na przeszkolenie lub na studia.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność zróżnicowania wysokości i warunków wypłaty świadczeń w zależności od rodzaju i charakteru szkół, przeszkoleń lub studiów, na które kierowani są funkcjonariusze.

Art. 128. W czasie pobierania przez funkcjonariusza wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, funkcjonariuszowi oraz członkom jego rodziny przysługują świadczenia pieniężne z tytułu służby, określone w niniejszej ustawie, z wyjątkiem:

- 1) uposażenia, oraz
- 2) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 87.

Art. 129. 1. Funkcjonariuszowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50 % ostatnio należnego uposażenia.

2. W przypadku:

- 1) umorzenia postępowania karnego;
- 2) uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu;
- 3) umorzenia postępowania w sprawie o wykroczenie;
- 4) uniewinnienia w postępowaniu dyscyplinarnym

— funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia.

Art. 130. 1. Funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50 % ostatnio należnego uposażenia.

2. W przypadku:

- 1) umorzenia postępowania karnego;
- 2) uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu

— funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku:

- 1) umorzenia postępowania karnego z powodu przedawnienia lub abolicji;
- 2) warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 131. 1. Funkcjonariuszowi, który:

- 1) samowolnie opuścił miejsce pełnienia służby;
- 2) pozostaje poza miejscem pełnienia służby;
- 3) nie podejmuje służby

— zawiesza się wypłatę uposażenia od najbliższego terminu płatności.

2. Jeżeli funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, pobrał już za czas nieusprawiedliwionej nieobecności uposażenie, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

3. W przypadku:

- 1) uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się funkcjonariuszowi zawieszono uposażenie;
- 2) nieobecności nieusprawiedliwionej, funkcjonariusz traci za każdy dzień nieobecności 1/30 część uposażenia miesięcznego.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio w razie zawinionej niemożności pełnienia przez funkcjonariusza obowiązków służbowych.

Art. 132. 1. Funkcjonariuszowi w związku z mianowaniem na funkcjonariusza w służbie stałej przysługuje zasiłek na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami, należnymi w dniu mianowania.

2. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w ABW po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej lub innej służby, w czasie której otrzymał taki zasiłek.

Art. 133. 1. Funkcjonariuszowi mogą być przyznawane:

- 1) nagrody roczne;
- 2) nagrody uznaniowe;
- 3) zapomogi.

2. Funkcjonariusz pełniący służbę w danym roku kalendarzowym nabywa prawo do nagrody rocznej w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje.

3. Nagrodę roczną przysługującą zmarłemu funkcjonariuszowi, w wysokości ustalonej w sposób określony w ust. 2, wypłaca się członkom jego rodziny uprawnionym do policyjnej renty rodzinnej.

4. Do uposażenia, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się uposażenia otrzymywanego w okresie:

- 1) zawieszenia w czynnościach służbowych oraz tymczasowego aresztowania, chyba że postępowanie będące przyczyną zawieszenia lub aresztowania umorzono albo w jego wyniku funkcjonariusz został uniewinniony;
- 2) po uprawomocnieniu się wyroku skazującego lub orzeczenia o ukaraniu karą dyscyplinarną wydalenia ze służby do dnia zwolnienia ze służby;

5. Nagrodę roczną obniża się nie więcej niż o 50% jej wysokości w przypadku:

- 1) warunkowego umorzenia prowadzonego przeciwko funkcjonariuszowi postępowania karnego albo odstąpienia przez sąd od wymierzenia kary;
- 2) wymierzenia kary dyscyplinarnej wymienionej w art. 173 ust. 1 pkt 1-5,
- 3) skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu za inne przestępstwo niż umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego;
- 4) nieprzydatności funkcjonariusza na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej;
- 5) niewywiązywania się funkcjonariusza z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonego w opinii służbowej w okresie służby stałej.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 5, przy obniżaniu nagrody rocznej kierownik jednostki organizacyjnej ABW uwzględnia całokształt okoliczności sprawy, w szczególności charakter popełnionego przestępstwa lub przewinienia, jego skutki, rodzaj i wymiar orzeczonej kary oraz dotychczasowe wyniki osiągnięte przez funkcjonariusza w służbie.

7. Nagroda roczna nie przysługuje w przypadku:

- 1) skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) wymierzenia kary dyscyplinarnej wymienionej w art. 173 ust. 1 pkt 6-10,
- 3) zwolnienia funkcjonariusza ze służby z powodu:
 - a) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej,
 - b) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie służby stałej, stwierdzonego w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy.

8. Nagroda roczna jest obniżana lub nie przysługuje funkcjonariuszowi za rok kalendarzowy, w którym:

- 1) funkcjonariusz popełnił czyn będący przedmiotem postępowania karnego lub dyscyplinarnego, a jeżeli nagroda została wypłacona - za rok, w którym postępowanie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem w przypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 1-3;
- 2) funkcjonariuszowi wydano opinię służbową w przypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 4 i 5;
- 3) funkcjonariusz popełnił czyn będący przedmiotem postępowania karnego lub dyscyplinarnego, a jeżeli nagroda została wypłacona - za rok, w którym postępowanie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem w przypadkach, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 2;
- 4) funkcjonariusz został zwolniony ze służby w przypadkach, o których mowa w ust. 7 pkt 3.

9. W przypadku toczącego się przeciwko funkcjonariuszowi postępowania karnego lub dyscyplinarnego o czyn popełniony w roku kalendarzowym, za który nagroda roczna jest przyznawana, ustalenie uprawnień do nagrody rocznej następuje po prawomocnym zakończeniu takiego postępowania. Nagrodę roczną wypłaca się funkcjonariuszowi nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego. Przepisy ust. 5-7 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku pełnienia służby przez funkcjonariusza w roku kalendarzowym w różnych jednostkach organizacyjnych ABW nagrodę roczną przyznaje się i wypłaca w jednostce organizacyjnej ABW, która była w danym roku kalendarzowym ostatnim miejscem pełnienia służby przez funkcjonariusza.

11. Wypłata nagrody rocznej następuje nie później niż w terminie pierwszych trzech miesięcy kalendarzowych następujących po roku, za który przyznaje się nagrodę roczną, z wyjątkiem nagrody rocznej, którą wypłaca się funkcjonariuszowi zwalnianemu ze służby, a także nagrody rocznej przysługującej zmarłemu funkcjonariuszowi, którą wypłaca się odpowiednio w ostatnim dniu służby lub w dniu stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego.

12. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki przyznawania funkcjonariuszom nagród uznaniowych i zapomóg;
- 2) okoliczności uzasadniające przyznanie funkcjonariuszowi nagrody uznaniowej i zapomogi;
- 3) właściwość przełożonych oraz tryb postępowania w sprawach przyznawania nagród uznaniowych i zapomóg.

13. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 12, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni celową i racjonalną politykę w zakresie dysponowania środkami finansowymi.

14. Szef ABW określi, w drodze zarządzenia:

- 1) wysokość funduszu na nagrody i zapomogi;
- 2) wysokość środków finansowych przeznaczonych na nagrody uznaniowe i zapomogi;
- 3) warunki zwiększania wysokości funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi.

Art. 134. 1. Funkcjonariuszowi przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach służby - 75 %,
- 2) po 25 latach służby - 100 %,
- 3) po 30 latach służby - 150 %,
- 4) po 35 latach służby - 200 %,
- 5) po 40 latach służby - 300 %

— miesięcznego uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami .

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) okresy wliczane do okresu służby, od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej;
- 2) tryb obliczania i wypłacania nagrody jubileuszowej.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność właściwego dokumentowania okresów służby funkcjonariuszy wliczanych do okresu służby, od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej.

Art. 135. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje, wysokość, warunki przyznawania i sposób wypłaty świadczeń przysługujących funkcjonariuszom w razie przeniesienia lub delegowania do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości albo podróży służbowej poza stałe miejsce pełnienia służby;
- 2) terminy rozliczania zaliczek na cele związane z finansowaniem kosztów podróży służbowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni możliwość wypłaty funkcjonariuszom zaliczek na cele związane z finansowaniem kosztów podróży służbowych.

Art. 136. 1. Funkcjonariuszowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, o której mowa w art. 102 ust. 3, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby i z powrotem.

2. Zwrot kosztów, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje funkcjonariuszowi lub członkowi jego rodziny w roku kalendarzowym, w którym posiadają oni uprawnienie do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb zwrotu funkcjonariuszowi kosztów dojazdu, o których mowa w ust. 1;
- 2) sposób obliczania wysokości kosztów dojazdu, o których mowa w ust. 1.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni konieczność właściwego dokumentowania kosztów dojazdu poniesionych przez funkcjonariusza.

Art. 137. 1. W przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń określonych w art. 89, art. 135, art. 106 ust. 1 i art. 107, z tytułu służby obojga małżonków w ABW, obojgu małżonkom przysługuje jedno świadczenie.

2. W przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń wymienionych w ust. 1 w różnej wysokości

wypłaca się świadczenie w wyższej wysokości.

Art. 138. 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 48 ust. 5, art. 52 ust. 4 i art. 56 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1, 3-6 i 8 oraz ust. 3 otrzymuje:

- 1) jednorazową odprawę;
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe;
- 3) zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby przejazd, w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 88 ust. 5;
- 4) zwrot kosztów przejazdu do obranego miejsca zamieszkania dla siebie, małżonka oraz dzieci pozostających na jego utrzymaniu oraz zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 135;
- 5) niewykorzystaną w roku zwolnienia ze służby dopłatę do wypoczynku, o której mowa w art. 89.

2. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3 otrzymuje wyłącznie:

- 1) jednorazową odprawę w wysokości 50 %;
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlopy wypoczynkowe niewykorzystane w latach poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

3. Szef ABW lub upoważnieni przez niego przełożeni mogą w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie przyznać, z uwagi na uzasadnione potrzeby rodziny funkcjonariusza, odprawę w wysokości nieprzekraczającej 50 %, w przypadku zwolnienia go ze służby na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2.

4. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wynosi $\frac{1}{22}$ uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami do uposażenia, należnego funkcjonariuszowi w dniu zwolnienia ze służby, za każdy niewykorzystany dzień urlopu wypoczynkowego.

Art. 139. 1. Wysokość odprawy dla funkcjonariusza w służbie stałej równa się wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW na podstawie art. 48 ust. 1.

2. Odprawa ulega zwiększeniu o 20 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami za każdy dalszy pełny rok wysługi ponad 5 lat nieprzerwanej służby, aż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami. Okres służby przekraczający 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

3. Przy ustalaniu wysokości odprawy uwzględnia się również okresy nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej, jeżeli w ciągu 90 dni po zwolnieniu z tej służby żołnierz został przyjęty do służby w ABW i nie otrzymał odprawy z tytułu poprzednio pełnionej służby.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia służby w ABW po zwolnieniu ze służby w innych służbach, w których przysługują świadczenia tego rodzaju.

5. Do okresu nieprzerwanej służby w rozumieniu ust. 1-4 nie zalicza się okresów odbywania kary pozbawienia wolności oraz tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone.

6. Wysokość odprawy dla funkcjonariusza w służbie przygotowawczej równa się wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW, na podstawie art. 48 ust. 1.

Art. 140. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, zwolnionemu ze służby na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 4, wypłaca się co miesiąc przez okres roku po zwolnieniu ze służby świadczenie pieniężne w wysokości odpowiadającej uposażeniu zasadniczemu wraz z dodatkami, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW na podstawie art. 48 ust. 1.

2. Funkcjonariuszowi uprawnionemu do świadczenia określonego w ust. 1, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, przysługuje prawo wyboru jednego z tych świadczeń.

3. Funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 5 lub 6, który z powodu choroby, która rozpoczęła się przed zwolnieniem ze służby, nie może podjąć zatrudnienia, wypłaca się co miesiąc świadczenie pieniężne określone w ust. 1 przez okres choroby, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy, chyba że wcześniej właściwa komisja lekarska podległa Szefowi ABW wyda orzeczenie o niezdolności do służby stanowiące podstawę do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do służby.

Art. 141. Odprawa, o której mowa w art. 138 ust. 1 pkt 1, oraz świadczenia określone w art. 140 nie przysługują funkcjonariuszowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej lub do innej służby, w której przysługuje prawo do takich świadczeń.

Art. 142. 1. W razie śmierci funkcjonariusza pozostajej po nim rodzinie przysługuje:

- 1) odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby w przypadkach wymienionych w art. 138 ust. 1;
- 2) świadczenia określone w art. 138 ust. 1 pkt 2-4.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych funkcjonariuszy.

Art. 143. 1. W przypadku śmierci funkcjonariusza, niezależnie od odprawy pośmiertnej, o której mowa w art. 142 ust. 1 pkt 1, przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) 4.000 zł, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. W razie poniesienia kosztów pogrzebu przez więcej niż jedną osobę, zasiłek pogrzebowy ulega podziałowi pomiędzy te osoby proporcjonalnie do poniesionych kosztów pogrzebu.

3. Jeżeli śmierć funkcjonariusza nastąpiła na skutek wypadku pozostającego w związku ze służbą, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków ABW.

4. Szef ABW może wyrazić zgodę na pokrycie ze środków ABW kosztów pogrzebu funkcjonariusza zmarłego wskutek choroby pozostającej w związku ze służbą.

5. W przypadku pokrycia kosztów pogrzebu funkcjonariusza ze środków ABW małżonkowi funkcjonariusza, a w razie jego braku kolejno jednej z osób wymienionych w ust. 1 pkt 1,

przysługuje połowa kwoty zasiłku pogrzebowego określonej w tym przepisie.

Art. 144. 1. W przypadku funkcjonariusza, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą, każdemu z dzieci będących na jego utrzymaniu, które w dniu jego śmierci spełniały warunki do uzyskania renty rodzinnej, Szef ABW przyznaje pomoc finansową na kształcenie, ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie ABW.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje:

- 1) uczniom ponadgimnazjalnych szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych;
- 2) słuchaczom zakładów kształcenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych;
- 3) studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia

— nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1;
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy, o której mowa w ust. 1.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni zróżnicowanie pomocy w zależności od poziomu kształcenia i rodzajów szkół, do których uczęszczają dzieci funkcjonariuszy.

Art. 145. 1. W razie śmierci członka rodziny funkcjonariuszowi przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) 4.000 zł - jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz;
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w razie śmierci następujących członków rodziny funkcjonariusza:

- 1) małżonka;
- 2) dzieci własnych lub małżonka oraz dzieci przysposobionych;
- 3) dzieci wychowywanych w ramach rodziny zastępczej;
- 4) dzieci przyjętych na wychowanie przed osiągnięciem pełnoletności, jeżeli rodzice ich nie żyją albo nie mogą zapewnić im utrzymania bądź zostali pozbawieni lub ograniczeni w sprawowaniu władzy rodzicielskiej;
- 5) rodziców funkcjonariusza oraz jego małżonka, a także ich ojczyma, macochy oraz osób ich przysposabiających;
- 6) osób, których opiekunem prawnym został ustanowiony funkcjonariusz lub jego małżonek.

3. Przepis art. 143 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 146. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione okolicznościami niezawinionymi przez funkcjonariusza.

3. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

- 1) każda czynność przed Szefem ABW lub kierownikiem jednostki organizacyjnej ABW, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

Rozdział 9

Dyscyplina służbowa funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Art. 147. 1. Władza dyscyplinarna, którą posiada Szef ABW oraz kierownik jednostki organizacyjnej ABW, obejmuje:

- 1) prawo do udzielania wyróżnień;
- 2) prawo do wszczynania postępowań dyscyplinarnych;
- 3) prawo do rozstrzygania spraw dyscyplinarnych w drodze wydawania orzeczeń w tych sprawach;
- 4) prawo do wymierzania kar dyscyplinarnych;
- 5) prawo do wykonywania kar dyscyplinarnych.

2. Szef ABW posiada władzę dyscyplinarną wobec wszystkich funkcjonariuszy.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej ABW posiada władzę dyscyplinarną wobec funkcjonariuszy pełniących służbę w podległej jednostce organizacyjnej, z wyłączeniem funkcjonariuszy zajmujących stanowisko zastępcy kierownika jednostki organizacyjnej.

4. Funkcjonariusz:

- 1) zajmujący stanowisko służbowe: zastępcy lub doradcy Szefa ABW, kierownika lub zastępcy kierownika jednostki organizacyjnej ABW,
- 2) będący rzecznikiem dyscyplinarnym,
- 3) przeniesiony do dyspozycji Szefa ABW,
- 4) oddelegowany do wykonywania zadań służbowych poza ABW
— podlega władzy dyscyplinarnej Szefa ABW.

5. Funkcjonariusz przeniesiony do pełnienia służby albo delegowany do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości, z dniem przeniesienia albo delegowania, podlega władzy dyscyplinarnej kierownika jednostki organizacyjnej ABW, do której został przeniesiony albo delegowany.

Art. 148. 1. Funkcjonariuszowi, który przejawia inicjatywę i osiąga znaczące wyniki w służbie, mogą być udzielane wyróżnienia:

- 1) pochwała z wpisaniem do akt osobowych funkcjonariusza;
- 2) krótkoterminowy urlop nagrodowy w wymiarze do 7 dni roboczych;
- 3) nagroda pieniężna Szefa ABW;
- 4) przedterminowe mianowanie na wyższy stopień, z uwzględnieniem przepisu art. 69;
- 5) mianowanie na wyższe stanowisko służbowe;
- 6) przedstawienie do orderu lub odznaczenia.

2. Przełożony udziela funkcjonariuszowi wyróżnienia:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek.

3. Z wnioskiem o udzielenie funkcjonariuszowi wyróżnienia występuje:

- 1) bezpośredni przełożony funkcjonariusza - do kierownika jednostki organizacyjnej ABW;
- 2) kierownik jednostki organizacyjnej ABW, w której funkcjonariusz pełni służbę - do Szefa

ABW.

4. Wyróżnienia udziela się funkcjonariuszowi w sposób uroczysty.

5. Informację o udzielonym funkcjonariuszowi wyróżnieniu podaje się do wiadomości funkcjonariuszom jednostki organizacyjnej ABW, w której pełni on służbę, a na polecenie Szefa ABW - wszystkim funkcjonariuszom.

6. Informację o udzielonym wyróżnieniu włącza się do akt osobowych wyróżnionego funkcjonariusza.

Art. 149. 1. Funkcjonariusz podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenia dyscypliny służbowej oraz w innych przypadkach określonych w ustawie.

2. Funkcjonariusz, niezależnie od odpowiedzialności karnej, ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną w przypadku popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

3. Jeśli postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte na wniosek sądu lub prokuratora, organ wnioskujący ma być poinformowany o wyniku tego postępowania.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, gdy sąd nakazał wymierzenie kary dyscyplinarnej funkcjonariuszowi, nie określając jednak jej rodzaju.

Art. 150. 1. O popełnieniu przez funkcjonariusza wykroczenia, w tym także o odmowie przyjęcia mandatu karnego lub nieuiszczeniu w terminie grzywny nałożonej w drodze mandatu zaocznego, właściwy organ zawiadamia Szefa ABW.

2. W stosunku do funkcjonariuszy, w zakresie postępowania w sprawach o wykroczenia, uprawnienia Policji wynikające z przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia przysługują Szefowi ABW lub upoważnionym przez niego funkcjonariuszom.

Art. 151. 1. Sąd rejonowy może odmówić wszczęcia postępowania, a wszczęte umorzyć i sprawę przekazać Szefowi ABW z wnioskiem o wymierzenie kary dyscyplinarnej, jeżeli uzna to za wystarczającą reakcję na wykroczenie.

2. Na postanowienie sądu wskazane w ust. 1 pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie.

Art. 152. 1. Za czyny, za które w myśl odrębnych przepisów właściwe organy są uprawnione do nakładania kar porządkowych, funkcjonariusze ponoszą wyłącznie odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają również funkcjonariusze w przypadkach, gdy właściwe organy są uprawnione do stosowania grzywny w celu przymuszenia.

3. O pociągnięcie funkcjonariusza do odpowiedzialności dyscyplinarnej organy, o których mowa w ust. 1 i 2, występują do Szefa ABW.

Art. 153. 1. Odpowiedzialność dyscyplinarną funkcjonariusza stwierdza się w ramach postępowania dyscyplinarnego.

2. Celem postępowania dyscyplinarnego jest:

1) ustalenie, czy czyn, za który funkcjonariusz ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, zwany dalej "czynem", został popełniony i czy obwiniony jest jego sprawcą;

2) wszechstronne wyjaśnienie okoliczności i przyczyn popełnienia czynu;

3) zebranie i utrwalenie dowodów w sprawie;

4) wymierzenie funkcjonariuszowi współmiernej do popełnionego przez niego czynu kary dyscyplinarnej w przypadku gdy ustalono okoliczności określone w pkt 1.

3. Postępowanie dyscyplinarne jest postępowaniem dwuinstancyjnym.

Art. 154. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się niezwłocznie, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie naruszenia dyscypliny służbowej przez funkcjonariusza, w szczególności w przypadku:

- 1) odmowy wykonania albo niewykonania rozkazu lub polecenia służbowego, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 75 ust. 2, oraz przypadku gdy odmowa dotyczy wykonania polecenia, które nie pozostaje w związku z pełnieniem służby;
- 2) zaniechania wykonania czynności służbowej albo wykonania jej w sposób niedbały lub niezgodny z rozkazem lub poleceniem służbowym;
- 3) świadomego wprowadzenia w błąd przełożonego lub innego funkcjonariusza, jeżeli spowodowało to lub mogło spowodować szkodę dla służby, szkodę funkcjonariuszowi albo innej osobie;
- 4) umyślnego naruszenia dóbr osobistych innego funkcjonariusza albo innej osoby, w czasie lub w związku z pełnieniem służby;
- 5) wprowadzenia się w stan ograniczający zdolność wykonywania obowiązków służbowych albo uniemożliwiający wykonywanie obowiązków służbowych;
- 6) zawinionej utraty broni służbowej lub amunicji, legitymacji służbowej, a także dokumentu zawierającego informacje stanowiące tajemnicę państwową albo służbową;
- 7) nadużycia zajmowanego stanowiska lub służby dla osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej;
- 8) samowolnego oddalenia się funkcjonariusza z rejonu zakwaterowania, jeżeli pełni służbę w systemie skoszarowanym, a także meusprawiedliwionego opuszczenia lub miestawienia się w miejscu pełnienia służby;
- 9) porzucenia służby.

Art. 155. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, gdy:

- 1) czynu nie popełniono albo czyn nie zawiera znamion czynu, za który funkcjonariusz ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną;
- 2) sprawca czynu nie ponosi odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) sprawca czynu zmarł lub zaginął;
- 4) nastąpiło przedawnienie wskutek upływu 90 dni od dnia otrzymania przez przełożonego, posiadającego władzę dyscyplinarną wobec funkcjonariusza, wiadomości o popełnieniu przez niego przewinienia lub naruszeniu dyscypliny służbowej;
- 5) postępowanie co do tego samego czynu tego samego funkcjonariusza zostało prawomocnie ukończone lub toczy się.

2. Postępowania dyscyplinarnego można nie wszczynać, a wszczęte należy umorzyć, gdy:

- 1) okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, a naruszenie dyscypliny służbowej przez funkcjonariusza jest znikome;
- 2) naruszenie dyscypliny służbowej przez funkcjonariusza oraz okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, a nie zachodzi potrzeba wymierzenia kary surowszej niż nagana z ostrzeżeniem i funkcjonariusz wyraził pisemną zgodę na dobrowolne poddanie się takiej karze dyscyplinarnej.

3. Postanowienie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego wydaje przełożony. Na postanowienie to stronom przysługuje zażalenie. Przepisy art. 177, art. 178 ust. 5 i art. 180 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 156. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna przełożony:

- 1) z urzędu;
 - 2) na wniosek bezpośredniego przełożonego funkcjonariusza lub na polecenie Szefa ABW;
 - 3) na wniosek sądu lub prokuratora albo na wniosek innego organu, instytucji lub osoby prawnej lub fizycznej, w tym pokrzywdzonej wskutek czynu funkcjonariusza.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przełożony zawiadamia składającego wniosek o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyniku tego postępowania.
3. Materiały sprawy przekazane przez sąd, prokuratora, instytucję albo pokrzywdzonego włącza się do akt postępowania dyscyplinarnego.

Art. 157. 1. Przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego przełożony:

- 1) może polecić podjęcie w niezbędnym zakresie czynności wyjaśniających, jeżeli wiadomość o popełnieniu czynu budzi wątpliwości, w szczególności co do faktu jego popełnienia, charakteru naruszenia dyscypliny służbowej lub osoby sprawcy;
 - 2) zwraca się do kierownika jednostki organizacyjnej ABW właściwej w sprawach kadrowych o wyznaczenie przez niego rzeczownika dyscyplinarnego do prowadzenia czynności wyjaśniających, o których mowa w pkt 1, oraz postępowania dyscyplinarnego.
2. Czynności wyjaśniające, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia ich podjęcia, przy czym w każdym przypadku powinny zostać zakończone najpóźniej w dniu upływu terminu, o którym mowa w art. 155 ust. 1 pkt 4.
3. Z przeprowadzonych czynności wyjaśniających sporządza się sprawozdanie.

Art. 158. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się z dniem wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego.

2. Odpis postanowienia, o którym mowa w ust. 1, doręcza się niezwłocznie:
- 1) funkcjonariuszowi, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne, zwanemu dalej "obwinionym";
 - 2) kierownikowi jednostki organizacyjnej ABW właściwej w sprawach kadrowych.
3. Postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego zawiera:
- 1) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe przełożonego wydającego postanowienie;
 - 2) datę i miejsce wydania;
 - 3) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe obwinionego;
 - 4) wskazanie podstawy prawnej;
 - 5) określenie czynu zarzucanego obwinionemu ze wskazaniem, jakie przepisy naruszył;
 - 6) kwalifikację prawną czynu, jeżeli czyn stanowi wykroczenie lub przestępstwo;
 - 7) stopień, imię i nazwisko rzeczownika dyscyplinarnego wyznaczonego do przeprowadzenia postępowania;
 - 8) uzasadnienie;
 - 9) informację o pouczeniu obwinionego o uprawnieniach przysługujących mu w toku postępowania dyscyplinarnego;
 - 10) imienną pieczęć i podpis przełożonego oraz pieczęć jednostki organizacyjnej ABW lub Szefa ABW.

4. Jeżeli w toku postępowania dyscyplinarnego okaże się, że obwinionemu należy zarzucić czyn nieobjęty postanowieniem o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego albo czyn w

zmienionej w istotny sposób postaci, przełożony wydaje postanowienie o zmianie postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 159. 1. W celu ujednoczenia praktyki orzeczniczej w ABW działa zespół rzeczników dyscyplinarnych, zwany dalej "zespołem", podległy kierownikowi jednostki organizacyjnej ABW właściwej w sprawach kadrowych.

2. Czynności wyjaśniające, o których mowa w art. 157 ust. 1 pkt 1, oraz postępowanie dyscyplinarne prowadzi rzecznik dyscyplinarny.

Art. 160. 1. Rzecznika dyscyplinarnego powołuje Szef ABW.

2. Rzecznika dyscyplinarnego powołuje się za jego pisemną zgodą. Decyzję o powołaniu doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz włącza do jego akt osobowych.

3. Rzecznikiem dyscyplinarnym może być funkcjonariusz w służbie stałej, posiadający w dniu powołania co najmniej pięcioletni staż służby, który:

- 1) posiada stopień oficerski;
- 2) nie był karany sędownie i dyscyplinarnie;
- 3) posiada co najmniej pozytywną opinię służbową;
- 4) nie zajmuje stanowiska służbowego: zastępcy lub doradcy Szefa ABW, kierownika lub zastępcy kierownika jednostki organizacyjnej ABW.

Art. 161. Szef ABW odwołuje rzecznika dyscyplinarnego w przypadku:

- 1) zaistnienia okoliczności, które stanowią podstawę jego zwolnienia ze służby w ABW;
- 2) niespełnienia jednej z przesłanek, o których mowa w art. 160 ust. 3;
- 3) złożenia pisemnego wniosku przez rzecznika dyscyplinarnego;
- 4) oddelegowania do pełnienia służby poza ABW;
- 5) zaistnienia innych okoliczności uniemożliwiających wykonywanie funkcji rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 162. 1. Rzecznik dyscyplinarny wyłącza się od prowadzenia czynności wyjaśniających lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli:

- 1) sprawa dotyczy go bezpośrednio;
- 2) jest małżonkiem obwinionego, jego obrońcy lub osoby pokrzywdzonej albo pozostaje we wspólnym pożyciu z jedną z tych osób;
- 3) jest krewnym lub powinowatym obwinionego lub osoby pokrzywdzonej w linii prostej, a w linii bocznej aż do stopnia między dziećmi rodzeństwa osób wymienionych w pkt 2, albo jest związany z jedną z tych osób węzłem przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) był świadkiem zdarzenia lub w tej sprawie został przesłuchany w charakterze świadka;
- 5) między nim a obwinionym lub osobą pokrzywdzoną zachodzi stosunek osobisty mogący wywołać wątpliwości co do bezstronności;
- 6) jest podwładnym obwinionego, jego obrońcy lub osoby pokrzywdzonej.

2. Rzecznik dyscyplinarny bada z urzędu, czy nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego wyłączenie od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym.

3. Rzecznik dyscyplinarny o zaistnieniu okoliczności wymienionych w ust. 1 niezwłocznie zawiadamia pisemnie przełożonego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne.

4. Obwiniony lub osoba pokrzywdzona może złożyć przełożonemu, który wszczął

postępowanie dyscyplinarne, uzasadniony wniosek o wyłączenie rzecznika dyscyplinarnego. Przełożony wydaje postanowienie o wyłączeniu lub odmowie wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego.

5. Odpis postanowienia o wyłączeniu lub odmowie wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego doręcza się niezwłocznie obwinionemu, osobie pokrzywdzonej oraz kierownikowi jednostki organizacyjnej ABW właściwej w sprawach kadrowych.

6. Do czasu wydania przez przełożonego postanowienia, o którym mowa w ust. 4, rzecznik dyscyplinarny podejmuje wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki.

7. Przepisy ust. 1-6 stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia czynności wyjaśniających, o których mowa w art. 157 ust. 1 pkt 1.

Art. 163. 1. Rzecznik dyscyplinarny zbiera dowody i podejmuje czynności niezbędne do wyjaśnienia sprawy, w szczególności:

- 1) przesłuchuje osobę pokrzywdzoną, obwinionego i świadków;
- 2) występuje do przełożonego z wnioskiem o zlecenie przeprowadzenia odpowiednich badań i ekspertyz;
- 3) zasięga niezbędnych opinii.

2. Z przesłuchania osoby pokrzywdzonej, obwinionego, świadków i biegłych sporządza się protokół.

3. Rzecznik dyscyplinarny przed przesłuchaniem osoby pokrzywdzonej, świadka i biegłego uprzedza ją o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Fakt uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań odnotowuje się w protokole przesłuchania.

Art. 164. 1. W toku postępowania dyscyplinarnego postanowienia wydaje rzecznik dyscyplinarny, o ile ich wydanie nie jest zastrzeżone dla przełożonego. Przepis art. 158 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Na postanowienia wydane w toku postępowania dyscyplinarnego, z wyłączeniem postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego oraz postanowienia o zmianie postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, obwinionemu i jego obrońcy przysługuje zażalenie.

3. Zażalenie, o którym mowa w ust. 2, wnosi się do przełożonego za pośrednictwem wydającego postanowienie, w terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia, a jeżeli postanowienie wydał przełożony - do Szefa ABW.

4. Jeżeli postanowienie wydał Szef ABW, zażalenie nie przysługuje, a obwiniony może złożyć Szefowi ABW wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

5. Przełożony po rozpatrzeniu zażalenia wydaje, w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia, postanowienie o:

- 1) utrzymaniu zaskarżonego postanowienia w mocy, albo
- 2) uchyleniu zaskarżonego postanowienia i jego zmianie lub zwrocie do ponownego rozpatrzenia - w całości lub w części.

6. Postanowienia wydane w toku postępowania dyscyplinarnego niezwłocznie doręcza się na piśmie obwinionemu i jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony w sprawie.

Art. 165. Obwiniony ma prawo do:

- 1) odmowy składania wyjaśnień;

- 2) zgłaszania wniosków dowodowych, w tym o przesłuchanie świadków;
- 3) ustanowienia obrońcy, którym może być funkcjonariusz, adwokat lub radca prawny;
- 4) przeglądania akt postępowania dyscyplinarnego oraz sporządzania z nich notatek.

Art. 166. 1. Wnioski dowodowe zgłasza się na piśmie rzecznikowi dyscyplinarnemu, ze wskazaniem okoliczności, które mają być udowodnione.

2. Rzecznik dyscyplinarny nie może odmówić przeprowadzenia dowodów mających istotne znaczenie dla wyjaśnienia sprawy.

3. Rzecznik dyscyplinarny odmawia uwzględnienia wniosku dowodowego, jeżeli:

- 1) przeprowadzenie dowodu jest sprzeczne z prawem;
- 2) okoliczność, która ma zostać udowodniona, jest już udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy;
- 3) okoliczność, która ma zostać udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy lub dowodu nie da się przeprowadzić;
- 4) wniosek dowodowy w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania dyscyplinarnego.

4. Oddalenie wniosku dowodowego następuje w drodze postanowienia.

Art. 167. 1. Obwiniony może ustanowić obrońcę na piśmie na każdym etapie postępowania dyscyplinarnego. Do obrońcy stosuje się odpowiednio przepis art. 162 ust. 1.

2. Obrońcy przysługują:

- 1) uprawnienia obwinionego;
- 2) prawo do uczestniczenia w czynnościach przeprowadzanych z udziałem obwinionego.

Art. 168. 1. Postępowanie dyscyplinarne powinno być ukończone w terminie 30 dni od dnia jego wszczęcia.

2. W uzasadnionych przypadkach przełożony może, w drodze postanowienia, przedłużyć postępowanie dyscyplinarne na dalszy czas oznaczony, niezbędny do jego zakończenia, nieprzekraczający 3 miesięcy.

Art. 169. 1. Postępowanie dyscyplinarne zawiesza się, gdy:

- 1) zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca jego prowadzenie - na czas trwania przeszkody;
- 2) czyn stanowi jednocześnie przestępstwo - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego, zwłaszcza gdy wymierzenie funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej zależy od wyników postępowania karnego i czyn nie stanowi naruszenia dyscypliny służbowej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy popełnienie przestępstwa przez funkcjonariusza jest oczywiste, a pozostawienie funkcjonariusza w służbie godzi w jej interes.

3. Postępowanie dyscyplinarne zawiesza przełożony w drodze postanowienia.

4. Przełożony wydaje postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania niezwłocznie po ustaniu przyczyn uzasadniających zawieszenie postępowania dyscyplinarnego.

Art. 170. 1. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny uzna, że cele postępowania dyscyplinarnego, o których mowa w art. 153 ust. 2 pkt 1-3, zostały osiągnięte, zaznajamia obwinionego z materiałami postępowania dyscyplinarnego.

2. Obwiniony ma prawo, w terminie 3 dni od dnia zapoznania się z materiałami postępowania dyscyplinarnego, złożyć pisemny wniosek o uzupełnienie postępowania dyscyplinarnego, o czym poucza się obwinionego, a wzmiankę o pouczeniu zamieszcza się w protokole.

3. Wniosek o uzupełnienie postępowania dyscyplinarnego rozpatruje rzecznik dyscyplinarny. W przypadku nieuwzględnienia wniosku rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o odmowie uwzględnienia wniosku o uzupełnienie postępowania dyscyplinarnego.

4. Z czynności zaznajomienia obwinionego z aktami postępowania dyscyplinarnego sporządza się protokół.

Art. 171. 1. Rzecznik dyscyplinarny, po zapoznaniu obwinionego z materiałami postępowania dyscyplinarnego, jeżeli nie zachodzi potrzeba ich uzupełnienia:

- 1) wydaje postanowienie o zamknięciu postępowania dyscyplinarnego;
- 2) sporządza, w terminie 3 dni od dnia zamknięcia postępowania dyscyplinarnego, sprawozdanie z jego przebiegu, które niezwłocznie przekazuje przełożonemu.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera:

- 1) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe rzecznika dyscyplinarnego;
- 2) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe przełożonego, który wydał postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego;
- 3) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) dokładne określenie zarzucanego obwinionemu czynu, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności oraz skutków jego popełnienia, wraz ze wskazaniem przepisów, które obwiniony naruszył, oraz podanie kwalifikacji prawnej w przypadku gdy czyn stanowi jednocześnie wykroczenie lub przestępstwo;
- 5) opis, ustalonego na podstawie zebranych dowodów, stanu faktycznego;
- 6) wnioski dotyczące orzeczenia dyscyplinarnego co do umorzenia postępowania dyscyplinarnego lub wymiaru kary dla obwinionego, z uzasadnieniem i wskazaniem okoliczności łagodzących i obciążających.

Art. 172. 1. Na podstawie zebranego w toku postępowania dyscyplinarnego materiału dowodowego przełożony orzeka o:

- 1) uniewinnieniu obwinionego, jeżeli zebrane w toku postępowania dyscyplinarnego dowody nie potwierdziły zarzutów stawianych obwinionemu lub obwiniony w toku postępowania karnego, postępowania w sprawie o wykroczenie lub postępowania w sprawie o przestępstwo albo wykroczenie skarbowe został uniewinniony lub postępowanie to umorzono, a czyn nie stanowi naruszenia dyscypliny służbowej, albo
- 2) umorzeniu postępowania, jeżeli zachodzi przypadek, o którym mowa w art. 155 ust. 1 albo 2, albo
- 3) uznaniu obwinionego winnym popełnienia czynu i wymierzeniu kary dyscyplinarnej, albo
- 4) uznaniu obwinionego winnym popełnienia czynu i odstąpieniu od wymierzenia kary dyscyplinarnej.

2. Orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, przełożony wydaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania z przebiegu postępowania dyscyplinarnego.

Art. 173 1. Funkcjonariuszowi mogą być wymierzane kary dyscyplinarne:

- 1) upomnienie;

- 2) nagana;
 - 3) surowa nagana;
 - 4) nagana z ostrzeżeniem;
 - 5) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;
 - 6) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe;
 - 7) obniżenie stopnia;
 - 8) pozbawienie stopnia oficerskiego;
 - 9) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby;
 - 10) wydalenie ze służby.
2. W przypadku, gdy ustawa nie stanowi inaczej, za jeden czyn wymierza się tylko jedną karę dyscyplinarną.
3. W uzasadnionych przypadkach można łączyć karę wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe albo karę wydalenia ze służby z karą obniżenia stopnia.

Art. 174. 1. Nie można wymierzyć funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej po upływie 1 roku od dnia popełnienia czynu, o którym mowa w art. 155 ust. 1 pkt 4.

2. W przypadku gdy czyn, o którym mowa w art. 155 ust. 1 pkt 4, stanowi jednocześnie przestępstwo, przedawnienie karalności dyscyplinarnej następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa.

Art. 175. 1. Kary dyscyplinarne wymierza funkcjonariuszowi przełożony posiadający władzę dyscyplinarną, przy czym właściwym do wymierzenia kar dyscyplinarnych, określonych w art. 173 ust. 1:

- 1) pkt 7 i 8 - jest przełożony właściwy do mianowania na stopień służbowy;
- 2) pkt 6, 9 i 10 - jest Szef ABW, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 71.

2. 1. Przy wymiarze kary dyscyplinarnej oraz w przypadku odstąpienia od jej wymierzenia przełożony uwzględnia w szczególności:

- 1) rodzaj i wagę czynu, a zwłaszcza charakter obowiązków służbowych, które obwiniony naruszył lub których nie dopełnił;
- 2) okoliczności, w jakich czyn został popełniony;
- 3) pobudki popełnienia czynu;
- 4) stopień winy;
- 5) zachowanie się obwinionego przed i po popełnieniu czynu;
- 6) okres pozostawania obwinionego w służbie;
- 7) opinię służbową obwinionego.

3. Na zaostrzenie wymiaru kary dyscyplinarnej wpływa:

- 1) popełnienie czynu pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego;
- 2) uprzednia karalność sądowa lub dyscyplinarna;
- 3) popełnienie czynu z motywacji zasługującej na szczególne potępienie lub w obecności podwładnego, wspólnie z nim lub na jego szkodę.

Art. 176. 1. Jeżeli przełożony uzna, że obwinionemu należy wymierzyć karę, do której wymierzenia nie jest uprawniony, akta postępowania dyscyplinarnego przesyła niezwłocznie Szefowi ABW z wnioskiem o wymierzenie określonej kary dyscyplinarnej. Wniosek nie wiąże Szefa ABW.

2. W przypadku uznania, że wystarczająca byłaby kara dyscyplinarna wymierzona przez przełożonego, który wystąpił z wnioskiem, Szef ABW zwraca akta postępowania

dyscyplinarnego temu przełożonemu z poleceniem orzeczenia kary, do wymierzenia której jest uprawniony ten przełożony.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, zostaną stwierdzone istotne uchybienia lub braki dowodowe w przeprowadzonym postępowaniu dyscyplinarnym, Szef ABW zwraca akta w drodze postanowienia przełożonemu, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania, w celu usunięcia uchybień albo uzupełnienia braków, określając termin ich usunięcia.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 3, wskazuje, w jakim kierunku ma nastąpić uzupełnienie postępowania dyscyplinarnego i jakie braki należy usunąć.

Art. 177. 1. Orzeczenie o ukaraniu, odstąpieniu od wymierzenia kary, umorzeniu postępowania albo uniewinnieniu, o którym mowa w art. 172 ust. 1, zawiera:

- 1) datę i miejsce wydania orzeczenia;
- 2) stopień, imię, nazwisko oraz stanowisko służbowe przełożonego wydającego orzeczenie;
- 3) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) określenie czynu zarzucanego obwinionemu oraz jego kwalifikację prawną, jeżeli czyn stanowi również wykroczenie lub przestępstwo;
- 5) rozstrzygnięcie w sprawie;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne ze wskazaniem obowiązków służbowych, które obwiniony naruszył lub których nie dopełnił;
- 7) pouczenie o prawie wniesienia odwołania;
- 8) imienną pieczęć i podpis przełożonego oraz pieczęć jednostki organizacyjnej ABW lub Szefa ABW.

2. Rozstrzygnięcie zawiera informację o uniewinnieniu albo o stwierdzeniu winy i rodzaju wymierzonej kary dyscyplinarnej lub o odstąpieniu od wymierzenia kary.

3. Orzeczenie doręcza się niezwłocznie:

- 1) obwinionemu;
- 2) kierownikowi jednostki organizacyjnej ABW właściwej w sprawach kadrowych.

4. W przypadku gdy uzasadnienie orzeczenia zawiera informacje niejawne, obwinionemu doręcza się orzeczenie bez uzasadnienia, z zawiadomieniem, że uzasadnienie orzeczenia zostało sporządzone.

5. Obwiniony ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 4.

6. Przed udostępnieniem uzasadnienia, o którym mowa w ust. 4, przełożony lub rzecznik dyscyplinarny poucza obwinionego o obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych zawartych w uzasadnieniu i uprzedza o skutkach niedopełnienia tego obowiązku. Fakt pouczenia obwiniony potwierdza własnoręcznie podpisem.

Art. 178. 1. Odwołanie od orzeczenia składa się na piśmie Szefowi ABW, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia, za pośrednictwem przełożonego, który wydał orzeczenie.

2. Wniesienie odwołania w terminie określonym w ust. 1 wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

3. Orzeczenie, od którego nie wniesiono odwołania w terminie określonym w ust. 1, po upływie tego terminu staje się ostateczne i podlega wykonaniu.

4. Od orzeczenia wydanego przez Szefa ABW odwołanie nie przysługuje, jednakże obwiniony, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia, może zwrócić się do Szefa ABW z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Przepis art. 180 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Przełożony, który wydał orzeczenie, w terminie 7 dni od dnia złożenia odwołania, przesyła odwołanie wraz z aktami postępowania dyscyplinarnego Szefowi ABW.

Art. 179. 1. W postępowaniu odwoławczym nie przeprowadza się postępowania dowodowego co do istoty sprawy.

2. W wyjątkowych przypadkach, przy rozpatrywaniu odwołania Szef ABW, uznając potrzebę uzupełnienia materiałów postępowania dyscyplinarnego, może zlecić ich uzupełnienie, nakazując przeprowadzenie określonych dowodów.

Art. 180. 1. Szef ABW, po rozpoznaniu odwołania, wydaje orzeczenie o:

- 1) utrzymaniu w mocy orzeczenia wydanego w pierwszej instancji, albo
- 2) zmianie orzeczenia wydanego w pierwszej instancji co do istoty, z tym, że nie może wymierzyć obwinionemu kary surowszej niż wymierzona w zaskarżonym orzeczeniu o ukaraniu, albo
- 3) uchyleniu orzeczenia wydanego w pierwszej instancji i skierowaniu sprawy do ponownego rozpoznania, wskazując uchybienia, które należy usunąć, i dowody, które należy przeprowadzić, albo
- 4) uchyleniu orzeczenia wydanego w pierwszej instancji i umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

2. Orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie organu wydającego orzeczenie;
- 2) datę i miejsce wydania orzeczenia;
- 3) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe obwinionego;
- 4) wskazanie orzeczenia, od którego zostało złożone odwołanie;
- 5) rozstrzygnięcie wydane po rozpoznaniu odwołania;
- 6) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- 7) pouczenie o prawie wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- 8) podpis i pieczęć Szefa ABW.

Art. 181. W postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania dyscyplinarnego, z wyłączeniem przepisów art. 157, art. 158, art. 168 ust. 2 i art. 171.

Art. 182. 1. Orzeczenie o ukaraniu włącza się do akt osobowych funkcjonariusza, zwanego dalej "ukaranym".

2. Przełożony, który wydał orzeczenie o ukaraniu, mając na uwadze jego względy wychowawcze lub prewencyjne, może podać treść orzeczenia do wiadomości wszystkim lub niektórym funkcjonariuszom jednostki organizacyjnej ABW, w której ukarany pełni służbę.

Art. 183. 1. Orzeczenie o ukaraniu, o którym mowa w art. 178 ust. 3 i art. 180 ust. 1 pkt 1 i 2, podlega niezwłocznemu wykonaniu przez przełożonego.

2. Wykonanie kar dyscyplinarnych polega na:

- 1) przeprowadzeniu rozmowy i wytknięciu niewłaściwego postępowania - przy wymierzeniu kary upomnienia, nagany i surowej nagany;
- 2) przeprowadzeniu rozmowy, wytknięciu niewłaściwego postępowania i uprzedzeniu ukaranego o możliwości wynierzenia kary, przeniesienia na niższe stanowisko służbowe lub kary surowszej, jeżeli ponownie popełni czyn - przy wymierzeniu kary nagany z ostrzeżeniem lub kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 3) wydaniu rozkazu personalnego o przeniesieniu na niższe stanowisko służbowe -

przy wymierzeniu kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe;

- 4) wydaniu rozkazu personalnego o utracie posiadanego stopnia i powrocie do stopnia bezpośrednio niższego - przy wymierzeniu kary obniżenia stopnia;
- 5) wydaniu rozkazu personalnego o utracie stopnia oficerskiego i powrocie do stopnia szeregowego - przy wymierzeniu kary pozbawienia stopnia oficerskiego;
- 6) przeprowadzeniu rozmowy, wyknięciu niewłaściwego postępowania i ostrzeżeniu, że za ponowne popełnienie czynu ukarany może zostać wydalony ze służby - przy wymierzeniu kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby;
- 7) wydaniu rozkazu personalnego o zwolnieniu ze służby - przy wymierzeniu kary wydalenia ze służby.

Art. 184. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej oznacza:

- 1) uznanie kary za niebyłą;
- 2) usunięcie z akt osobowych funkcjonariusza orzeczenia o ukaraniu;
- 3) uczynienie nieczytelnym informacji o ukaraniu.

2. Zatarcie kary dyscyplinarnej nie usuwa skutków wykonania kary.

3. Jeżeli funkcjonariusz popełnił czyn, za który została mu wymierzona kara dyscyplinarna, przed upływem okresu wymaganego do zatarcia poprzednio wymierzonej kary dyscyplinarnej, jest dopuszczalne tylko jednoczesne zatarcie wszystkich kar dyscyplinarnych.

Art. 185. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z mocy prawa po upływie:

- 1) 3 miesięcy od dnia wykonania kary upomnienia;
- 2) 6 miesięcy od dnia wykonania kary nagany;
- 3) 9 miesięcy od dnia wykonania kary surowej nagany i nagany z ostrzeżeniem;
- 4) 12 miesięcy od dnia wykonania kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;
- 5) 15 miesięcy od dnia wykonania kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oraz obniżenia stopnia;
- 6) 18 miesięcy od dnia wykonania kary pozbawienia stopnia oficerskiego;
- 7) 24 miesięcy od dnia wykonania kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby.

2. Zatarcie kary dyscyplinarnej nie następuje w przypadku wymierzenia funkcjonariuszowi kary wydalenia ze służby lub kary obniżenia stopnia połączonej z karą wydalenia ze służby.

3. Zatarcie kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 173 ust. 1:

- 1) pkt 1-4, może nastąpić w każdym czasie;
- 2) pkt 5-9, może nastąpić po upływie połowy terminów określonych w ust. 1 pkt 4-7 — w przypadku nienagannego przebiegu służby, potwierdzonego w opinii służbowej funkcjonariusza.

Art. 186. 1. Kara dyscyplinarna może być w każdym czasie darowana lub zatarta:

- 1) za męstwo lub odwagę, albo
- 2) istotne osiągnięcia w służbie

— wykazane przez funkcjonariusza po dniu, w którym orzeczenie o ukaraniu stało się ostateczne.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wykonanie kary już nastąpiło, kara dyscyplinarna ulega zatarciu.

Art. 187. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 185 ust. 1 i art. 186 ust. 1, postanowienie o darowaniu lub zatarciu kary dyscyplinarnej wydaje przełożony, który karę dyscyplinarną wymierzył.

2. Postanowienie o darowaniu lub zatarciu kary dyscyplinarnej doręcza się niezwłocznie funkcjonariuszowi oraz dołącza do akt osobowych funkcjonariusza.

3. Postanowienie o darowaniu lub zatarciu kary dyscyplinarnej usuwa się z akt osobowych funkcjonariusza po upływie 6 miesięcy od dnia jego wydania.

Art. 188. 1. Postępowanie dyscyplinarne zakończone ostatecznym orzeczeniem wznawia się, jeżeli:

1) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności, okazały się fałszywe;

2) zostały ujawnione istotne dla sprawy nowe fakty lub dowody, które nie były znane w toku postępowania dyscyplinarnego;

3) orzeczenie wydano z naruszeniem przepisów, jeżeli mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;

4) orzeczenie zostało wydane na podstawie innej decyzji lub orzeczenia sądu, które zostało następnie uchylone lub zmienione.

2. Postępowania dyscyplinarnego nie wznawia się:

1) na niekorzyść obwinionego po ustaniu karalności czynu;

2) po upływie 3 lat od dnia, w którym orzeczenie o ukaraniu stało się ostateczne.

3. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego następuje z urzędu lub na wniosek obwinionego, a w przypadku jego śmierci na wniosek jego krewnego w linii prostej, przysposabiającego lub przysposobionego, rodzeństwa albo małżonka.

Art. 189. 1. Przełożony, który wydał orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne, w drodze postanowienia:

1) wznawia postępowanie dyscyplinarne, albo

2) odmawia wznowienia postępowania dyscyplinarnego.

2. Na postanowienie w przedmiocie wznowienia postępowania dyscyplinarnego przysługuje zażalenie:

1) obwinionemu;

2) osobie, która złożyła wniosek o wznowienie tego postępowania.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się niezwłocznie:

1) obwinionemu, lub

2) osobie, która złożyła wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydane przez:

1) kierownika jednostki organizacyjnej ABW - przysługuje zażalenie do Szefa ABW,

2) Szefa ABW - przysługuje wniosek do Szefa ABW o ponowne rozpatrzenie sprawy - w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Art. 190. 1. Postanowienie o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego stanowi podstawę do przeprowadzenia postępowania co do:

1) przyczyn wznowienia;

2) rozstrzygnięcia istoty sprawy.

2. Postępowanie o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego prowadzi wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej ABW właściwej w sprawach kadrowych rzecznik

dyscyplinarny. Przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym stosuje się odpowiednio.

3. Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 1, przełożony wydaje orzeczenie, w którym:

- 1) odmawia uchylecia dotychczasowego orzeczenia, albo
- 2) uchyla dotychczasowe orzeczenie i rozstrzyga o istocie sprawy.

Przepis art. 177 stosuje się odpowiednio.

4. Na orzeczenie wydane w trybie wznowienia postępowania dyscyplinarnego służy odwołanie:

- 1) obwinionemu, lub
- 2) osobie, która złożyła wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

Przepisy o postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio.

Art. 191. 1. W przypadku uchylecia:

- 1) prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego i wydania orzeczenia o umorzeniu postępowania karnego, albo
- 2) kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia służbowego lub kary wydalenia ze służby

— ulegają uchyleciu skutki, jakie wynikły dla funkcjonariusza w związku z wyznaczeniem na niższe stanowisko służbowe lub obniżeniem stopnia służbowego; o uchyleciu innych skutków decyduje Szef ABW.

2. W przypadku:

- 1) uchylecia prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego, lub
- 2) wydania prawomocnego wyroku umiawniającego

— ulegają uchyleciu wszystkie skutki, jakie powstały dla funkcjonariusza w wyniku postępowania dyscyplinarnego przeprowadzonego w związku z oskarżeniem o popełnienie przestępstwa stanowiącego przedmiot rozstrzygnięcia sądu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2, podstawę orzeczenia kary dyscyplinarnej stanowiły przesłanki inne niż tylko oskarżenie o popełnienie przestępstwa, o uchyleciu skutków, jakie powstały dla funkcjonariusza w wyniku postępowania dyscyplinarnego, decyduje Szef ABW. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 192. Na orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne wydane w wyniku rozpatrzenia odwołania funkcjonariuszowi przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 193. Przepisy art. 115 § 18 oraz art. 318 i 344 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy ABW.

Art. 194. W sprawach nieuregulowanych ustawą do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy działów I-V i VII-IX Kodeksu postępowania karnego.

Art. 195. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) formę przekazywania dokumentów związanych z postępowaniem dyscyplinarnym;
- 2) sposób prostowania błędów pisarskich i rachunkowych oraz innych oczywistych omyłek;
- 3) wzory postanowień i innych dokumentów sporządzanych w postępowaniu

dyscyplinarnym.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni wymogi sprawnego przebiegu prowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

Rozdział 10

Przepisy karne

Art. 196. 1. Funkcjonariusz ABW, który:

- 1) jest członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
- 2) jest członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni, z wyjątkiem rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej;
- 3) jest członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
- 4) posiada w spółkach prawa handlowego więcej niż 10 % akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10 % kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek;
- 5) prowadzi działalność gospodarczą na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, zarządza taką działalnością lub jest przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności

- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Nie popełnia przestępstwa określonego w ust. 1 funkcjonariusz ABW, który uzyskał zgodę Szefa ABW, o której mowa w art. 76 ust. 2.

Art. 197. 1. Funkcjonariusz ABW, który wbrew przepisom ustawy wykorzystuje informacje uzyskane podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych do wpływania na działalność:

- 1) organów władzy publicznej;
 - 2) przedsiębiorców lub nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;
 - 3) redaktorów naczelnych lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe;
 - 4) dziennikarzy, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9
- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, działa w celu osiągnięcia korzyści osobistej lub majątkowej

- podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do lat 12.

Art. 198. 1. Osoba, która pełniła służbę lub była zatrudniona w ABW oraz osoba, która pełniła służbę lub była zatrudniona w byłym Urzędzie Ochrony Państwa, która wbrew przepisom ustawy wykorzystuje informacje uzyskane podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych do wpływania na działalność:

- 1) organów władzy publicznej;
- 2) przedsiębiorców lub nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;
- 3) redaktorów naczelnych lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe;
- 4) dziennikarzy, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9

- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, działa w celu osiągnięcia korzyści osobistej lub majątkowej

- podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 199. 1. Funkcjonariusz ABW, który tajnie współpracuje z:

1) nadawcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;

2) redaktorem naczelnym lub osobą prowadzącą działalność wydawniczą, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe;

3) dziennikarzem, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9

- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Nie popełnia przestępstwa określonego w ust. 1 funkcjonariusz ABW, który uzyskał zgodę Szefa ABW, o której mowa w art. 26 ust. 2.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 200. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392, z późn. zm.¹³) w art. 26 w ust. 1 uchyla się pkt 4.

Art. 201. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.¹⁴) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad Agencją Mienia Wojskowego, Służbą Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbą Wywiadu Wojskowego”;

2) w art. 29 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej Kraju, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej oraz Biura Ochrony Rządu.”;

3) w art. 33a w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) Agencję Wywiadu”;

4) art. 33b otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Rady Ministrów wykonując politykę Rady Ministrów wydaje kierownikom urzędów, o których mowa w art. 33a ust. 1, wiążące wytyczne i polecenia.

2. Prezes Rady Ministrów w celu koordynacji działań w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa i obronności państwa może wydać wiążące wytyczne dla:

1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do działalności

¹³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 232, poz. 1378.

¹⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 107, poz. 732, Nr 120, poz. 818 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 68, poz. 574, Nr 77, poz. 649, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1277 i Nr 168, poz. 1323, z 2010 r. Nr 28, poz. 143, Nr 28, poz. 146, Nr 107, poz. 679, Nr 127, poz. 857, Nr 155, poz. 1035 i Nr 239, poz. 1592, z 2011 r. Nr 234, poz. 1385, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240, poz. 1429 oraz z 2012 r. poz. 596, poz. 908 i poz. 951.

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu;

2) Ministra Sprawiedliwości - w odniesieniu do działalności Służby Więziennej;

3) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do działalności Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej;

4) Szefa Agencji Wywiadu - w odniesieniu do działalności Agencji Wywiadu;

5) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego - w odniesieniu do działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

6) ministra właściwego do spraw finansów publicznych - w odniesieniu do działalności Służby Celnej, urzędów i izb skarbowych, organów kontroli skarbowej oraz organów informacji finansowej.

3. Wytyczne i polecenia, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej.

4. W razie konieczności współpracy służb specjalnych w celu realizacji ustawowych zadań Prezes Rady Ministrów koordynację działań w tym zakresie może powierzyć członkowi Rady Ministrów.”.

Art. 202. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709, z późn. zm.¹⁵) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Szef SKW oraz Szef SWW podlegają Ministrowi Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem określonych w ustawie uprawnień Prezesa Rady Ministrów.”;

2) w art. 4 w ust. 2 uchyla się pkt 2 i 3;

3) w art. 7:

a. ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Minister Obrony Narodowej określa kierunki działania SKW i SWW w drodze wytycznych. Wytyczne zatwierdza Prezes Rady Ministrów.”;

b. ust. 4 uchyla się,

c. ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Minister Obrony Narodowej przekazuje niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów wytyczne, o których mowa w ust. 1, oraz zatwierdzone plany i sprawozdania, o których mowa w ust. 2 i 3.”;

4) w art. 13 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Szefów SKW i SWW powołuje i odwołuje, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

2. Prezes Rady Ministrów zwracając się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wyrażenie opinii w sprawie, o której mowa w ust. 1, załącza opinię Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.”;

5) w art. 27 uchyla się ust. 7;

6) w art. 41 uchyla się ust. 4.

¹⁵ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 218, poz. 1592, z 2009 r. Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 53, poz. 273 i Nr 84, poz. 455, z 2012 r. poz. 707 oraz z 2013 r. poz. 628.

Art. 203. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 621, z późn. zm.¹⁶) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 uchyla się ust. 3;
- 2) w art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Szefa CBA powołuje na czteroletnią kadencję i odwołuje Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.”;
- 3) w art. 26 uchyla się ust. 3;
- 4) art. 54a otrzymuje brzmienie: „Art. 54a. W sprawach wynikających ze stosunku służbowego Szefa CBA właściwy jest Prezes Rady Ministrów.”

Rozdział 12

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 204. Do postępowań wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzonych przez Szefa ABW na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 205. Okres służby w byłym Urzędzie Ochrony Państwa wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

Art. 206. 1. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego utworzona na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210, jest Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego powołany na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210, jest Szefem ABW w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Zastępca Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego powołany na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210, jest zastępcą Szefa ABW w rozumieniu niniejszej ustawy.

4. Funkcjonariusz, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pełnił służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210, staje się funkcjonariuszem w rozumieniu niniejszej ustawy.

5. Rozkazy personalne, wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210 pozostają w mocy przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Szef ABW wyda funkcjonariuszom rozkazy personalne na podstawie odpowiednich przepisów niniejszej ustawy, z zachowaniem dotychczasowych warunków pełnienia służby.

7. Funkcjonariuszy, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgłoszą wystąpienie ze służby, zwalnia się ze służby z dniem zgłoszenia wystąpienia.

8. Ślubowanie złożone na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 210 zachowuje ważność.

9. Pracownik, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy był zatrudniony w ABW na podstawie ustawy, o której mowa w art. 210, staje się pracownikiem w rozumieniu niniejszej ustawy, z zachowaniem dotychczasowych warunków pracy i płacy.

¹⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 627 i poz. 664 oraz z 2013 r. poz. 628 i poz. 675.

Art. 207. 1. Rozporządzenia wydane na podstawie art. 23 ust. 9, art. 23 ust. 10, art. 24 ust. 2, art. 27 ust. 18, art. 29 ust. 5, art. 30 ust. 5, art. 34 ust. 3, art. 34 ust. 4, art. 36 ust. 5, art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 3, art. 48 ust. 5, art. 51 ust. 2, art. 52, art. 53 ust. 3, art. 54 ust. 4, art. 56 ust. 3, art. 65 ust. 3, art. 71 ust. 1, art. 78, art. 86 ust. 2, art. 87 ust. 1, art. 88 ust. 2, art. 89 ust. 2, art. 90 ust. 4, art. 90 ust. 6, art. 92(a) ust. 9, art. 94, art. 96 ust. 2, art. 100, art. 106 ust. 2, art. 107 ust. 3, art. 108 ust. 5, art. 111, art. 114 ust. 4, art. 116 ust. 1, art. 116 ust. 2, art. 119 ust. 3, art. 125 ust. 2, art. 126 ust. 2, art. 127, art. 134(a) ust. 3, art. 137, art. 142 ust. 3, art. 152 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 210, w zakresie dotyczącym Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, stosuje się do dnia wejścia w życie rozporządzeń wydanych na podstawie art. 17 ust. 9, art. 17 ust. 11, art. 21 ust. 19, art. 22 ust. 5, art. 23 ust. 5, art. 25 ust. 5, art. 37 ust. 2, art. 38 ust. 4, art. 43 ust. 3, art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 2, art. 47 ust. 3, art. 48 ust. 6, art. 50 ust. 2, art. 60 ust. 3, art. 67 ust. 1, art. 74 ust. 1, art. 84 ust. 2, art. 85 ust. 1, art. 86 ust. 2, art. 87 ust. 3, art. 88 ust. 5, art. 89 ust. 2, art. 91 ust. 9, art. 44 ust. 6, art. 101 ust. 1, art. 108 ust. 2, art. 136 ust. 3, art. 106 ust. 6, art. 109 ust. 2, art. 112 ust. 2, art. 113 ust. 5, art. 133 ust. 12, art. 134 ust. 2, art. 135 ust. 1, art. 144 ust. 3, art. 127 ust. 1, art. 115 ust. 5, art. 195 ust. 1 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

2. Zarządzenia wydane na podstawie art. 9 ust. 4, art. 19 ust. 3, art. 20 ust. 1, art. 20 ust. 2, art. 20 ust. 3, art. 22a ust. 9, art. 35 ust. 7, art. 35 ust. 8, art. 35 ust. 9, art. 38, art. 40 ust. 3, art. 42 ust. 2, art. 48 ust. 6, art. 56 ust. 3, art. 70 ust. 2, art. 71 ust. 2, art. 82 ust. 3, art. 85a ust. 2, art. 87 ust. 3, art. 110 ust. 3, art. 116 ust. 3, art. 120, art. 125 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 210, w zakresie dotyczącym Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, stosuje się do dnia wejścia w życie zarządzeń wydanych na podstawie art. 8 ust. 3, art. 13 ust. 3, art. 14 ust. 1, art. 14 ust. 2, art. 14 ust. 3, art. 27 ust. 5, art. 27 ust. 6, art. 14 ust. 5, art. 35 ust. 6, art. 43 ust. 4, art. 50 ust. 4, art. 66 ust. 2, art. 67 ust. 3, art. 80 ust. 3, art. 83 ust. 2, art. 85 ust. 4, art. 104 ust. 3, art. 113 ust. 7, art. 113 ust. 4, art. 133 ust. 13 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 208 1. Funkcjonariuszowi zwolnionemu na podstawie art. 230 ust. 1, 3 lub 4 ustawy wymienionej w art. 210, który nie złożył skargi do sądu administracyjnego na decyzję o wypowiedzeniu stosunku służbowego, a którego stosunek służbowy uległ rozwiązaniu w terminie jednego miesiąca, do okresu służby dolicza się 5 miesięcy dla celów związanych z naliczaniem wysługi lat służby.

2. Funkcjonariuszowi zwolnionemu na podstawie art. 230 ust. 1, 3 lub 4 ustawy wymienionej w art. 210, który do dnia 12 sierpnia 2004 r. złożył podanie o ponowne przyjęcie do służby lub złożył skargę do sądu administracyjnego na decyzję o wypowiedzeniu stosunku służbowego, okres pozostawania poza służbą w wymiarze nieprzekraczającym okresu od dnia zwolnienia ze służby do dnia uprawomocnienia się wyroku sądu administracyjnego uchylającego rozkaz o zwolnieniu funkcjonariusza ze służby albo do dnia ponownego przyjęcia do służby, traktuje się jako okres równorzędny ze służbą w ABW dla celów związanych z naliczaniem wysługi lat służby.

3. Przepisy ust. 2 nie naruszają skutków korzystnego dla funkcjonariusza zwolnionego na podstawie art. 230 ust. 1, 3 lub 4 ustawy wymienionej w art. 210, orzeczenia sądu administracyjnego wydanego przed dniem wejścia w życie ustawy wymienionej w art. 210.

4. Doliczenie okresów, o których mowa w ust. 1 lub 2, do wysługi lat służby następuje na wniosek funkcjonariusza.

5. Przepisy ust. 1 i 2 nie stanowią podstawy dochodzenia przez funkcjonariuszy zwolnionych na podstawie art. 230 ust. 1, 3 lub 4 ustawy wymienionej w art. 210, wypłaty uposażeń oraz

innych roszczeń finansowych związanych ze zwolnieniem.

Art. 209. Znosi się Kolegium do Spraw Służb Specjalnych.

Art. 210. Traci moc ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r., Nr 29, poz. 154, z późn. zm.¹⁷).

Art. 211. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

za zgodność
pod względem prawnym
i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Krzysztof CHOIŃSKI
2013-08-05

¹⁷ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677 i Nr 230, poz. 1371, z 2012 r. poz. 627 i poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628 i poz. 675.

UZASADNIENIE

I Punkt wyjścia do zmian

Punktem wyjścia do dyskusji na temat zmian w systemie cywilnych służb specjalnych była tzw. sprawa „Amber Gold” z roku 2012. Okazało się wówczas, że kompetencje Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zwanej dalej „ABW”) i Policji nie są precyzyjnie określone i w znacznej mierze się pokrywają, przez co nie można było wskazać służby jednoznacznie odpowiedzialnej za rozpoznanie i podjęcie działań wobec zagrożenia, które wówczas się pojawiło. ABW, tak samo jak Policja, była nastawiona na działania śledcze i nie realizowała zadowalająco właściwego dla służby specjalnej obowiązku wczesnego rozpoznawania i informowania o zagrożeniach. Problemem okazał się też brak mechanizmu bieżącej koordynacji działań Policji podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i ABW, której szef jest centralnym organem administracji rządowej podległym Prezesowi Rady Ministrów.

II Główne założenia reformy systemu cywilnych służbach specjalnych

Analiza działania organów administracji rządowej przeprowadzona w efekcie wspomnianych powyżej wydarzeń z 2012 r. stała się podstawą założeń reformy systemu służb specjalnych Rzeczypospolitej Polskiej przyjętych przez Kolegium do Spraw Służb Specjalnych na posiedzeniu w dniu 29 maja 2013 r. Założenia tej reformy obejmują następujące główne obszary zmian.

1. Kompetencje:

Zakres kompetencji trzech służb zajmujących się zwalczaniem najpoważniejszej przestępczości gospodarczej – Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego – powinien zostać precyzyjnie określony, aby odpowiedzialność tych służb za ściganie poszczególnych rodzajów przestępstw nie budziła wątpliwości. Pozwoli to na bardziej racjonalne wydawanie środków budżetowych, a zarazem będzie zapobiegać sytuacjom, w których służby prowadzą niepotrzebnie działania w tych samych sprawach, podczas gdy inne ważne kwestie pozostają poza obszarem ich zainteresowania.

ABW ma stać się służbą wyspecjalizowaną w przeciwdziałaniu zagrożeniom terrorystycznym, w kontrwywiadzie i w ochronie informacji niejawnych. Ponadto ABW będzie odpowiedzialna za ściganie najpoważniejszych przestępstw przeciwko interesom ekonomicznym państwa, to znaczy przestępstw zagrażających Skarbowi Państwa powstaniem uszczerbku w wysokości co najmniej 16 mln zł (taka wielkość została zdefiniowana w kodeksie karnym skarbowym jako znamię przestępstw skierowanych przeciwko istotnym interesom finansowym państwa polskiego). Wzmocniony zostanie pion informacyjny ABW nastawiony na wczesne rozpoznawanie zagrożeń.

Policja, a w szczególności wzmocnione Centralne Biuro Śledcze (CBŚ), przejmie od ABW realizację zadań związanych ze zwalczaniem poważnych przestępstw kryminalnych, w tym handlu narkotykami i działalności zorganizowanych grup przestępczych, a także tych przestępstw gospodarczych, które nie znajdują się w nowo zakreślonym obszarze zainteresowań ABW. ABW prowadzi obecnie ok. 200 śledztw, po zmianach w kompetencji służby pozostanie mniej niż połowa, a przekazanie pozostałych uwolni siły i środki, które będzie można przeznaczyć na wzmocnienie najważniejszych kierunków działania służby.

Centralne Biuro Antykorupcyjne będzie wiodącą służbą odpowiedzialną za ściganie najpoważniejszych, zagrażających państwu przestępstw korupcyjnych i przejmie od ABW zadanie ścigania tych przestępstw, których głównym znamieniem jest korupcja.

2. Podporządkowanie

Minister Spraw Wewnętrznych powinien ponosić odpowiedzialność za cały sektor bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. W związku z tym Minister Spraw Wewnętrznych powinien objąć nadzór nad funkcjonowaniem ABW, co umożliwi mu bieżącą organizację współpracy wszystkich służb działających w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego oraz racjonalne wykorzystanie środków budżetowych w tym sektorze.

Zgodnie z tym założeniem ABW podlegać będzie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, natomiast Agencja Wywiadu i Centralne Biuro Antykorupcyjne pozostaną w gestii bezpośredniego nadzoru Prezesa Rady Ministrów. Pozostanie Agencji Wywiadu pod bezpośrednim nadzorem Prezesa Rady Ministrów wynika ze spełniania przez nią funkcji ponadresortowej i wykonywania swych zadań dla różnych organów państwa.

3. Koordynacja

Istotnym elementem reformy jest też projektowany nowy skuteczniejszy mechanizm bieżącej koordynacji działań służb, którym ma stać się Komitet Rady Ministrów ds. Bezpieczeństwa Państwa, utworzony zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów – w analogicznym trybie utworzono komitet stały Rady Ministrów i Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji. Komitet będzie niewielkim pomocniczym organem wewnątrzrządowym złożonym z przedstawicieli resortów nadzorujących służby oraz bezpośrednio zainteresowanych wynikami ich pracy – Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Finansów, Ministra Spraw Zagranicznych i będzie forum inicjowania, przygotowywania i uzgadniania rozstrzygnięć albo stanowisk Prezesa Rady Ministrów w sprawach dotyczących działalności służb specjalnych. W tej sytuacji zbędne będzie istnienie organów, które do tej pory miały odpowiadać za koordynację służb – Kolegium do Spraw Służb Specjalnych i ministra odpowiadającego za koordynację służb specjalnych – przepisy dot. tych organów zostaną uchylone w ramach projektowanej ustawy.

Planuje się także utworzenie Komisji Kontroli Służb Specjalnych, której zadaniem będzie zagwarantowanie profesjonalnej cywilnej kontroli działalności służb specjalnych.

Wobec stworzenia nowego mechanizmu koordynacji i rezygnacji z instytucji ministra odpowiadającego za koordynację służb specjalnych Minister Obrony Narodowej powinien ponosić bardziej jednoznaczną polityczną odpowiedzialność za nadzór nad Służbą Kontrwywiadu Wojskowego i Służbą Wywiadu Wojskowego.

III Aktualny stan prawny i uzasadnienie wybranej koncepcji legislacyjnej

Działalność ABW reguluje obecnie ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą z 2002 r.”, wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie (w tym ponad 40 rozporządzeniami). Należy jednak mieć na uwadze fakt, że ustawa ta reguluje łącznie działalność ABW i Agencji Wywiadu, przeto zakres projektowanej reformy systemu służb specjalnych (przede wszystkim dotyczy to planowanego podporządkowania ABW ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, korekty jej zadań, a także specyfiki działalności obu Agencji), uzasadnia uregulowanie funkcjonowania każdej Agencji w osobnych ustawach. Powinny to być odrębne ustawy, ponieważ po przeprowadzeniu proponowanych zmian każda ze służb będą realizowały inne zadania, innymi metodami i w odmienny sposób będą nadzorowane.

IV Opis i uzasadnienie zmian zawartych w projekcie ustawy

1. Ogólny przegląd projektowanych zmian

Zdecydowana większość projektowanych przepisów ustawy opiera się na obecnie obowiązujących rozwiązaniach dotyczących ABW zawartych w ustawie z 2002 r. regulującej działalność obu Agencji. Proponowane zmiany i korekty przepisów są spowodowane analizą funkcjonowania ABW na podstawie obecnie obowiązujących przepisów i wnioskami wynikającymi z tej analizy oraz koniecznością zachowania spójności z proponowanymi rozwiązaniami dotyczącymi działalności ABW, a także proponowanych rozwiązań w ramach reformy systemu służb specjalnych Rzeczypospolitej Polskiej. W projekcie wprowadzono również wiele zmian redakcyjnych polegających na przeniesieniu, podzieleniu, połączeniu lub poprawieniu brzmienia niektórych jednostek redakcyjnych. Mają one wyłącznie charakter porządkujący i nie niosą za sobą zmian merytorycznych.

Kluczowe zmiany zawarte w projekcie obejmują podporządkowanie Szefa ABW Ministrowi Spraw Wewnętrznych (art. 2 ust. 3) oraz zniesienie Kolegium do Spraw Służb Specjalnych (art. 209) i uchylenie przepisów dotyczących Kolegium zawartych w dotychczasowym rozdziale 2 ustawy z 2002 r. a także

uprawnień Ministra Koordynatora (przepisy zmieniające zawarte w rozdz. 11). Ponadto w projekcie nowej ustawy o ABW będzie możliwe uporządkowanie niektórych istotnych kwestii związanych ze współpracą między służbami w zakresie ewidencji operacyjnej i przeciwdziałania terroryzmowi, a także współpracą między instytucjami rządowymi dotyczącą zabezpieczenia sieci teleinformatycznych (CERT).

Ponadto, w projekcie zawarto zmiany wynikające z uchwalonych lub projektowanych ustaw:

- 1) z art. 5 projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, ustawy o Biurze Ochrony Rządu, ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawy o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, ustawy o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1497) – zmiany dotyczą art. 47 ust. 1, art. 49 ust. 2 pkt 8, art. 51 ust. 1, art. 124 ust. 2-12, art. 133 ust. 1, art. 108 ust. 1, art. 109-115;
- 2) z art. 41 projektu ustawy o świadczeniu odszkodowawczym przysługującym w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą (druk sejmowy nr 1499) – zmiana dotyczy uchylecia art. 85 ustawy z 2002 r.;
- 3) z art. 56 projektu ustawy o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz o zmianie niektórych innych ustaw – zmiany dotyczą art. 47 ust. 2, art. 48, art. 49 ust. 2 pkt 7, art. 83 ust. 1 i 3, art. 135 ust. 3.

2. Uzasadnienie szczegółowych rozwiązań prawnych zawartych w projekcie

W stosunku do obecnie obowiązujących uregulowań dotyczących działalności ABW zawartych w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu zaproponowano następujące zmiany.

W rozdziale 1 „Postanowienia ogólne”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale uległy niezbędnym zmianom merytorycznym w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w tym rozdziale dokonano następujących ważniejszych zmian.

- 1) W art. 1 ust. 2 i 2 ust. 2 projektu wprowadzono rozróżnienie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego odpowiednio jako służby i jako urzędu administracji rządowej obsługującego Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Oba przepisy stanowią łącznie usankcjonowanie stanu obecnie istniejącego.
- 2) W projektowanym art. 3 doprecyzowano zakres zadań ABW. Zmiany wynikają z założeń prowadzonej reformy służb specjalnych, w myśl których ABW ma stać się służbą wyspecjalizowaną w przeciwdziałaniu zagrożeniom terrorystycznym, w kontrwywiadzie i w ochronie informacji niejawnych, a w zakresie ochrony ekonomicznych interesów państwa będzie odpowiedzialna za ściganie wyłącznie najpoważniejszych przestępstw. Równocześnie, ABW przestanie realizować zadania związane ze zwalczaniem przestępstw kryminalnych, przestępstw gospodarczych mniejszej wagi oraz przestępstw korupcyjnych. W tym przepisie wprowadzono również dostosowanie zakresu przedmiotowego przestępstw pozostających we właściwości śledczej ABW, określając ich zamknięty katalog, zgodnie z projektem zmian w ustawie z 2002 r. zawartym w druku sejmowym nr 633, stanowiącym wykonanie postanowienia sygnalizacyjnego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 listopada 2010 r. (sygn. S 4/10).
- 3) Kolejną proponowaną zmianą jest ujednoczenie terminu przedstawiania rocznego sprawozdania z działalności we wszystkich służbach specjalnych. W tej chwili Szef ABW i Szef AW przedstawiają swoje sprawozdania do 31 stycznia, natomiast Szefowie Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego do 31 marca. Proponuje się, by terminem obowiązującym wszystkich szefów był 31 marca.
- 4) Dotychczasowy art. 18, ustanawiający zasady przekazywania przez Szefa ABW informacji innym organom, został przeniesiony z rozdziału „Organizacja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu” do rozdziału z postanowieniami ogólnymi i otrzymał nr 5. Zostały w nim zaproponowane zmiany polegające na:

- nadaniu Szefowi ABW kompetencji do podejmowania decyzji o przekazywaniu informacji innym organom, jeżeli informacje te dotyczą spraw objętych zakresem działania danego organu, bez uzyskiwania każdorazowej zgody Prezesa Rady Ministrów; ma to na celu usprawnienie i przyspieszenie obiegu informacji mogących mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa lub międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej;

- ograniczeniu możliwości żądania od Szefa ABW niektórych kategorii informacji przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prezesa Rady Ministrów poprzez wyłączenie informacji o osobach udzielających Agencji pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz informacji o szczegółowych formach i zasadach przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych w związku z ich prowadzeniem środkach i metodach; jest to spowodowane szczególną wrażliwością tego typu informacji i koniecznością dołożenia najwyższych starań w celu ich ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem.

5) W kwestii współpracy zagranicznej Szefa ABW (dotychczasowy art. 8), z uwagi na członkostwo i działalność Polski w Organizacji Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej, doprecyzowano istniejące przepisy uzupełniając je o możliwość współpracy z organizacjami międzynarodowymi (art. 6 ust. 1 projektu).

6) W ramach współpracy krajowej (projektowany art. 7) rozszerzono przepisy dotyczące współpracy Szefa ABW z innymi organami o przepisy analogiczne, jak dotyczące w dotychczasowej ustawie Szefa AW (art. 41); ponadto, dodano ustęp o możliwości ograniczenia lub odmowy przekazania informacji Szefowi ABW w określonych przypadkach, a także wprowadzono możliwość przekazania otrzymanych przez Szefa ABW informacji szefom pozostałych służb specjalnych.

W rozdziale 2 „Organizacja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale uległy niezbędnym zmianom w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w rozdziale dokonano następujących ważniejszych zmian.

1) W przepisach dotyczących powołania i odwołania Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zmiana polega na tym, iż Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje Szefa ABW po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Komisji do Spraw Służb Specjalnych Sejmu RP. Prezes Rady Ministrów zwracając się do Prezydenta RP o wyrażenie tej opinii, załącza opinię Komisji do Spraw Służb Specjalnych Sejmu RP.

Wymogu zasięgnięcia opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych Sejmu RP nie stosuje się w przypadku rezygnacji z zajmowanego stanowiska złożonej przez Szefa ABW lub jego zastępcę, a także w przypadkach zrzeczenia się obywatelstwa lub nabycia obywatelstwa innego państwa przez Szefa ABW oraz w przypadku skazania go prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

2) W przepisach dotyczących wymogów, które powinien spełniać Szef ABW, zmiana polega na usunięciu rękojmi należytego wykonywania zadań oraz na dodaniu wymogu posiadania przez kandydata na stanowisko Szefa ABW wyższego wykształcenia.

3) W celu ujednoczenia we wszystkich służbach specjalnych – w miarę możliwości – kwestii przesłanek odwołania szefa służby, w proponowanym art. 11 dotychczasowe fakultatywne przesłanki odwołania Szefa ABW zamieniono na obligatoryjne; jako przesłanka fakultatywna pozostaje tylko kwestia niewykonywania przez Szefa ABW obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące.

4) W dotychczasowym art. 20a, a projektowanym art. 15 określono zasady zatrudniania pracowników w ABW, odsyłając do przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 269).

W rozdziale 3 „Uprawnienia funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale uległy niezbędnym zmianom w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w rozdziale dokonano następujących ważniejszych zmian.

1) Doprecyzowano rodzaje czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy w celu realizacji zadań ABW (dotychczasowy przepis art. 21 ust. 1, projektowany przepis art. 16 ust. 1).

3) W projektowanym art. 24 (dotychczasowy art. 31) wprowadzono możliwość niejawnego rejestrowania czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych przez funkcjonariuszy.

4) Projektowany art. 26 w ust. 1 pkt 4 wprowadza zakaz korzystania z tajnej współpracy z radcami prawnymi w zakresie wykonywania czynności obrońcy. Dodatkowo zmianą w tym artykule jest nowy pkt 9 w którym wprowadzono, na użytek projektowanej ustawy, nowe, precyzyjne określenie dziennikarza; w efekcie ten przepis stanowić będzie, iż nie można podejmować tajnej współpracy z osobami zajmującymi się redagowaniem, tworzeniem lub przygotowywaniem materiałów prasowych, pozostających w stosunku pracy z redakcją albo zajmujących się taką działalnością na rzecz i z upoważnienia redakcji na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia.

5) W art. 27 projektu (dotychczasowy art. 35) w celu uporządkowania przepisów wprowadzono definicje dokumentów legalizacyjnych.

6) Przepisy dotyczące możliwości przetwarzania przez ABW danych osobowych dostosowano do przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2012 r., poz. 621 z późn. zm.), poprzez:

- przyjęcie przepisów art. 22a ww. ustawy (wraz z uzupełnieniem polegającym na wprowadzeniu również możliwości przetwarzania niezbędnych danych w sprawach funkcjonariuszy ABW i na potrzeby postępowania kwalifikacyjnego wobec kandydata do służby w ABW);

- wprowadzenie w projektowanym art. 31 instytucji pełnomocnika do spraw kontroli przetwarzania przez ABW danych osobowych w celu zapewnienia nadzoru nad zgodnością przetwarzania danych osobowych gromadzonych przez ABW z przepisami ustawy oraz przepisami o ochronie danych osobowych.

7) W projektowanym art. 35 wprowadzono przepisy regulujące uprawnienia Szefa ABW w zakresie zbierania, przetwarzania, analizowania i przekazywania wszelkich informacji dotyczących przestępstw o charakterze terrorystycznym, a także zasady współdziałania innych organów z szefem ABW w sprawach dotyczących m.in. tych przestępstw.

W rozdziale 4 „Służba funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale uległy niezbędnym zmianom merytorycznym w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. niewpływającym jednak zasadniczo na model stosunku służbowego funkcjonariuszy. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w rozdziale dokonano następujących ważniejszych zmian.

1) W postępowaniu kwalifikacyjnym wobec kandydata do służby w ABW (dotychczasowy art. 46 ust. 1, projektowany art. 38 ust. 1) dodano, jako obligatoryjne, przeprowadzenie badania psychofizjologicznego; ponadto, w stosunku do kandydatów, którzy pełnią służbę w Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego albo Służbie Wywiadu Wojskowego, wprowadzono możliwość odstąpienia od jednego z elementów postępowania, dotyczącego ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w ABW (projektowany art. 38 ust. 3).

2) Ze względu na brak skodyfikowanych zasad etyki zawodowej w ABW zrezygnowano w treści ślubowania (dotychczasowy art. 47 ust. 1, projektowany art. 40 ust. 1) z fragmentu dotyczącego ich przestrzegania; jednocześnie, w przepisach przejściowych, dostosowujących i końcowych zagwarantowano, że w związku ze zmianą roty nie będzie konieczności składania przez obecnych funkcjonariuszy ponownego ślubowania.

3) W dotychczasowym art. 48 (projektowany art. 41) zrezygnowano z nieaktualnych już przepisów ust. 3 i 4 uzależniających powstanie stosunku służbowego funkcjonariusza ABW od uregulowania stosunku do służby wojskowej, mając na względzie przeprowadzoną profesjonalizację Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, z którą związana była likwidacja zasadniczej służby wojskowej.

4) W kwestii bezpieczeństwa i higieny służby w ABW (dotychczasowy art. 52, projektowany art. 46) dodano przepis materialno-prawny określający odpowiedzialność kierownika jednostki organizacyjnej w tym zakresie.

5) Proponuje się okresowe opiniowanie służbowe funkcjonariusza (art. 47 ust. 1 projektu) przeprowadzać:

- w służbie przygotowawczej: nie rzadziej niż raz w roku, a nie – jak dotychczas – obligatoryjnie raz w roku;

- w służbie stałej: nie rzadziej niż raz na 3 lata, a nie – jak dotychczas – obligatoryjnie raz na 3 lata.

6) Dotychczasowy art. 54 (projektowany art. 48), dotyczący przenoszenia funkcjonariusza do dyspozycji Szefa ABW, uzupełniono o dotychczasowe przepisy wykonawcze, które zaproponowano podnieść do rangi ustawowych.

7) W projektowanym art. 57 wprowadzono przepisy w nieuregulowanej dotychczas w ustawie kwestii przywracania funkcjonariusza do służby w przypadku uchylenia rozkazu personalnego o zwolnieniu ze służby.

8) W przepisach dotyczących wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza (art. 61 projektu) w stosunku do stanu dotychczasowego dodano przesłankę dotyczącą stwierdzenia zaginięcia funkcjonariusza, mając na względzie faktyczną możliwość wystąpienia takiej okoliczności.

W rozdziale 5 „Korpusy i stopnie służbowe funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale nie zmieniły się zasadniczo pod względem merytorycznym w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w rozdziale dokonano następujących ważniejszych zmian.

1) Jako projektowany art. 65 wprowadzono konieczne, a nieuwzględnione w dotychczasowej ustawie, przepisy materialno-prawne dotyczące szkoleń zawodowych funkcjonariuszy.

2) Uporządkowano i doprecyzowano przepisy związane z mianowaniem funkcjonariuszy na stopnie służbowe poprzez:

- usunięcie dotychczasowego art. 73 ust. 2 w związku z niemożnością mianowania na kolejny wyższy stopień funkcjonariusza zwolnionego ze służby;
- dopełnienie zakresu przedmiotowego dotychczasowego przepisu art. 74 ust. 1, mając na względzie, iż wszystkie stopnie służbowe funkcjonariuszy są dożywotnie (projektowany przepis art. 70 ust. 1);
- uwzględnienie – w dotychczasowym przepisie art. 77 ust. 2 (projektowany przepis art. 73 ust. 2) o mianowaniu na równorzędny stopień w ABW – także osób przyjmowanych do ABW, posiadających stopień Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego;
- wskazanie w całym dotychczasowym art. 77 (projektowany art. 73 ust. 1-3) dnia rozpoczęcia służby w ABW jako momentu mianowania na odpowiadający albo równorzędny stopień w ABW osób przyjmowanych do ABW, posiadających stopień którejkolwiek ze służb lub formacji, wymienionych we wskazanych przepisach;
- wprowadzenie – jako projektowany art. 73 ust. 4 – upoważnienia do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia określającego, jakie stopnie służb lub formacji, wskazanych w przepisach projektowanego art. 73 ust. 1 i 3, odpowiadają poszczególnym stopniom służbowym w ABW.

W rozdziale 6 „Obowiązki i prawa funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale uległy niezbędnym zmianom merytorycznym w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. niewpływającym jednak zasadniczo na dotychczasowe obowiązki i prawa funkcjonariuszy. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w rozdziale dokonano następujących ważniejszych zmian.

1) Przepisy dotyczące obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym (dotychczasowy art. 80a, projektowany art. 78) zostały uzupełnione o zasady składania oświadczeń oraz uprawnienia do przetwarzania danych w nich zawartych; ponadto, wprowadzono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu postępowania w sprawach związanych z oświadczeniami o stanie majątkowym oraz sposobu analizy zgodności oświadczeń ze stanem faktycznym.

2) Wprowadzono ograniczenie uprawnień funkcjonariuszy do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (dotychczasowy art. 85a, projektowany art. 83) – na podstawie dotychczasowych przepisów ubezpieczenie przysługiwało funkcjonariuszowi także wtedy, gdy wykonywał on zadania poza strefą działań wojennych lub w warunkach niezagrażających jego życiu lub zdrowiu, chociaż w państwie, którego terytorium w części zostało uznane za strefę działań wojennych, lub na terytorium którego występują warunki stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia; projektowane przepisy wyłączają takie przypadki.

3) Uporządkowano kwestię uprawnienia funkcjonariusza do umundurowania (dotychczasowy art. 86, projektowany art. 84) – w projektowanych przepisach otrzymuje on nieodpłatnie umundurowanie, a równoważnik pieniężny przysługuje mu w przypadku, gdy nie otrzymał umundurowania. Zrezygnowano z niejasnego przepisu o kwocie na zakup ubrania typu cywilnego.

4) Podobnie uporządkowano kwestię możliwości otrzymywania przez funkcjonariusza wyżywienia (dotychczasowy art. 89, projektowany art. 87) – projektowane przepisy stanowią, że może on otrzymywać nieodpłatnie wyżywienie w czasie wykonywania zadań służbowych, a jeśli nie otrzymał wyżywienia, może otrzymać w zamian równoważnik pieniężny.

5) Doprecyzowano przepis dotychczasowego art. 90 ust. 5 o możliwości przyznania funkcjonariuszowi i członkom jego rodziny innych świadczeń socjalnych poprzez wskazanie – w projektowanym art. 89 – jedynego takiego świadczenia istniejącego obecnie w praktyce, choć nie wyszczególnionego dotychczas

expressis verbis w ustawie, tj. uprawnienia do dopłaty do wypoczynku. Jednocześnie, uprawnienie to uwarunkowano nabyciem przez funkcjonariusza w danym roku kalendarzowym prawa do urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 13 dni roboczych.

6) W kwestii prawa funkcjonariusza do urlopu wypoczynkowego (dotychczasowy art. 95) dodano racjonalny, jak się wydaje, przepis (projektowany art. 93 ust. 4) wprowadzający zasadę proporcjonalności wymiaru przysługującego urlopu wypoczynkowego do okresu służby pozostałego do końca danego roku kalendarzowego oraz ograniczenie łącznego wymiaru urlopu wypoczynkowego w roku kalendarzowym do 26 dni roboczych.

7) W przepisach związanych z odwołaniem funkcjonariusza z urlopu wypoczynkowego, wstrzymaniem lub przesunięciem tego urlopu (dotychczasowy art. 96, projektowany art. 94) dokonano kilku zmian redakcyjnych oraz wydłużono do pierwszych 9 miesięcy następnego roku okres, w którym funkcjonariuszowi należy udzielić niewykorzystanego w danym roku kalendarzowym urlopu wypoczynkowego. Wydłużenie okresu miało na celu dostosowanie przepisu do art. 168 Kodeksu pracy. Ponadto, w projektowanym art. 95 ust. 4 zagwarantowano prawa do odwołania z urlopu, jego wstrzymania lub przesunięcia także w odniesieniu odpowiednio do płatnych urlopów dodatkowych.

8) W odniesieniu do urlopów zdrowotnych, o których mowa w art. 96 projektu, uzupełniono właściwość komisji lekarskich, podległych Szefowi ABW, o składanie wniosku o udzielenie urlopu zdrowotnego (art. 55 ust. 1 pkt 4 projektu).

9) W projektowanym art. 97 ust. 1 uzupełniono brak w dotychczasowej ustawie przepisu materialno-prawnego, dotyczącego zezwolenia Szefa ABW na pobieranie przez funkcjonariusza nauki, odbywanie studiów, przeprowadzenie przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, a także na odbycie aplikacji radcowskiej lub legislacyjnej. Ponadto, wprowadzono następujące przepisy w przypadku udzielenia takiego zezwolenia:

- prawo funkcjonariusza do zwolnienia od zajęć służbowych na czas obowiązkowych zajęć (projektowany art. 97 ust. 2);

- możliwość refundacji kosztów poniesionych z tytułu pobierania nauki lub odbywania studiów, przeprowadzania przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, a także odbywania aplikacji radcowskiej lub legislacyjnej (projektowany art. 90 ust. 4);

- możliwość zawarcia przez Szefa ABW umowy z funkcjonariuszem, określającej wzajemne prawa i obowiązki stron (projektowany art. 90 ust. 5).

10) Doprecyzowano przepisy dotyczące urlopów okolicznościowych oraz urlopów bezpłatnych funkcjonariuszy (art. 98-99 projektu).

11) Przepis dotychczasowego art. 101, dotyczący wyróżnień funkcjonariuszy, został przeniesiony do rozdziału dotyczącego dyscypliny służbowej funkcjonariuszy i uzupełniony o niezbędne zasady ich udzielania (projektowany art. 148).

W rozdziale 7 „Mieszkania funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Regulacje zawarte w rozdziale 7 projektu odpowiadają zasadniczo dotychczasowym przepisom art. 102-113 zawartym w dotychczasowym rozdz. 8 ustawy z 2002 r. W porównaniu do obowiązujących do tej pory regulacji zmieniono jedynie kolejność przepisów układając je w dwóch zasadniczych grupach:

1) art. 102-105 (dotychczasowe art. 102-104 i 109-110) dotyczące uprawnień rzeczowych tj. uprawnień do otrzymania lokalu albo kwatery;

2) art. 106-107 (dotychczasowe art. 105, 106, 108) dotyczące uprawnień do świadczeń pieniężnych tj. pomocy finansowej i równoważników pieniężnych.

Ponadto dostosowano do wymogów konstytucyjnych treść upoważnienia do wydania rozporządzenia na podstawie art. 109 (dotychczasowego art. 111), a treść dotychczasowego art. 107 (dotyczącego zwrotu kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby) przeniesiono, w zgodzie z zakresem jego regulacji, do rozdz. 8 i oznaczono jako art. 136.

Opisane powyżej zmiany nie wpływają jednak ani na treść uprawnień funkcjonariuszy ABW w zakresie spraw mieszkaniowych kształtowanych na podstawie projektowanej ustawy, ani na treść tych uprawnień nabytych na podstawie dotychczasowych przepisów.

W rozdziale 8 „Uposażenie i inne świadczenia pieniężne funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Przepisy zawarte w tym rozdziale uległy niezbędnym zmianom merytorycznym w porównaniu ze stanem obowiązującym na podstawie ustawy z 2002 r. niewpływającym jednak zasadniczo na dotychczasowe

zasady określania uposażeń i świadczeń funkcjonariuszy. W celu doprecyzowania lub uporządkowania dotychczasowych regulacji, w rozdziale dokonano zmian przepisów dotyczących:

- okoliczności wygaśnięcia prawa funkcjonariusza do uposażenia (dotychczasowy przepis art. 121 ust. 3, projektowany przepis art. 111 ust. 3);
- przedawnienia roszczeń z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych, poprzez wskazanie, iż przedawnienie roszczenia może nie zostać uwzględnione, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione okolicznościami niezawinionymi przez funkcjonariusza (projektowany przepis art. 146 ust. 2), a nie – jak w dotychczasowym przepisie art. 122 ust. 2 – wyjątkowymi okolicznościami;
- okoliczności zwrotu funkcjonariuszowi zawieszony części uposażenia wraz z obowiązkowymi podwyżkami tego uposażenia, wprowadzonymi w okresie zawieszenia (dotychczasowy art. 139 ust. 2, projektowany art. 129 ust. 2);
- świadczeń, jakie otrzymuje funkcjonariusz zwolniony ze służby (dotychczasowe art. 128-129, projektowany art. 138), poprzez wskazanie *expressis verbis*, iż odprawa ma charakter jednorazowy, a także określenie wysokości ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe;
- potrąceń z uposażenia funkcjonariuszy (dotychczasowe art. 142-143, projektowany art. 115) poprzez dodanie ustępu wprowadzającego możliwość dokonywania potrąceń także w innych niż dotychczas przypadkach, za pisemną zgodą funkcjonariusza; nowy przepis sankcjonuje dobrowolne składki np. w ramach funkcjonowania koleżeńskich kas oszczędnościowo pożyczkowych.

W rozdziale 9 „Dyscyplina służbowa funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”:

Zakres treściowy projektowanego rozdziału 9 został poszerzony w stosunku do zakresu dotychczasowego rozdz. 10 ustawy z 2002 r., co zostało odzwierciedlone w proponowanym tytule tego rozdziału. W projektowanym brzmieniu obejmuje on wszystkie dotychczasowe przepisy art. 144-153 ustawy z 2002 r., a także podniesione do rangi ustawowej i zmodyfikowane pod kątem poprawności redakcyjnej rozwiązania prawne zawarte w obecnie regulującym te kwestie *rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego* (Dz. U. Nr 272, poz. 2690, z późn. zm.). Do tego rozdziału przeniesiono również dotychczasowy art. 101 ustawy z 2002 r. (uzupełniony o regulacje dotychczasowych § 4-6 wspomnianego wyżej rozporządzenia z 2004 r.) dotyczący udzielania wyróżnień funkcjonariuszowi. W efekcie zaproponowanych zmian projektowana ustawa, zgodnie z wymogiem zachowania formy ustawy dla regulacji karnych, zawiera w jednym rozdziale całościową regulację problematyki dyscypliny służbowej funkcjonariuszy tj. określenie władzy dyscyplinarnej, zasad udzielania wyróżnień i wymierzania kar oraz tryb postępowania w tych sprawach. Także dzięki przeniesieniu do projektowanej ustawy trybu postępowania dyscyplinarnego możliwe stało się znaczne ograniczenie zakresu treściowego upoważnienia do wydania aktu wykonawczego (art. 195 projektu), który, w porównaniu z dotychczasowym art. 152 ustawy z 2002 r., obejmuje tylko 3 grupy zagadnień: formę przekazywania dokumentów związanych z postępowaniem dyscyplinarnym, sposób prostowania błędów pisarskich i rachunkowych oraz innych oczywistych omyłek, a także wzory postanowień i innych dokumentów sporządzanych w postępowaniu dyscyplinarnym.

W rozdziale 10 „Przepisy karne”:

W projekcie uwzględniono przepisy karne zasadniczo w brzmieniu odpowiadającym dotychczasowym art. 153a-153d ustawy z 2002 r. Wprowadzono jedynie zmiany redakcyjne w brzmieniu dotychczasowych przepisów mające na celu uwzględnienie w dyspozycji przepisów karnych nowego określenia „dziennikarza” zawartego w art. 26 ust. 1 pkt 9 i rezygnację z odesłania w tym zakresie do ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. — Prawo prasowe.

W rozdziale 11 „Zmiany w przepisach obowiązujących”:

Zwane w projekcie zmiany obowiązujących ustaw nie wprowadzają nowych instytucji prawnych i procedur działania, ograniczając się do niezbędnych zmian o charakterze dostosowawczym, mających na celu wprowadzenie do systemu prawa przedstawionych wcześniej głównych założeń reformy systemu cywilnych służb specjalnych. Zmiany te obejmują w szczególności:

- 1) skreślenie z ustaw o Radzie Ministrów, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego przepisów dotyczących Kolegium

do Spraw Służb Specjalnych oraz uprawnień ministra, którego zakres działania obejmuje koordynację działalności służb specjalnych;

- 2) wprowadzenie w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (art. 201) zmian wynikających ze zmiany podległości organizacyjnej Szefa ABW. W tej ustawie zaproponowano również modyfikację przepisu art. 33b przewidującego zachowanie przez Prezesa Rady Ministrów instrumentu koordynacji działań w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa i obronności państwa w postaci uprawnienia do wydawania szefom służb państwowych odpowiedzialnych za jego bezpieczeństwo wiążących ich wytycznych (odpowiadającego funkcjonalnie dotychczasowemu art. 13 ustawy z 2002 r.).

W rozdziale 12 „Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe”:

W rozdziale tym zawarto niezbędne regulacje dotyczące stosunków prawnych oraz instytucjonalnych powstałych pod rządami ustawy z 2002 r. Wprowadzone przepisy mają przede wszystkim zapewnić ciągłość zarówno bytu instytucjonalnego ABW (jej struktury, organów) jak i stosunków służbowych funkcjonariuszy. W tym ostatnim zakresie przewiduje się utrzymanie w mocy rozkazów personalnych wydanych na podstawie ustawy z 2002 r. przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy oraz wydanie nowych rozkazów na podstawie projektowanej ustawy z wymogiem zachowania dotychczasowych warunków służby funkcjonariuszy (dotyczyć to ma zachowania w szczególności warunków uposażenia oraz stanowisk służbowych). Dzięki tym regulacjom projektowana ustawa powinna zapewnić zachowanie *status quo* stosunków służbowych i uposażeniowych funkcjonariuszy, co pozwoli uniknąć przeprowadzania zmian personalnych „przy okazji” wejścia w życie nowych przepisów.

W tym rozdziale zawarto również przepis art. 208 regulujący uprawnienia funkcjonariuszy ABW zwolnionych na podstawie art. 230 ust. 1, 3 lub 4 ustawy z 2002 r. Przepis ten ma ostatecznie uporządkować sytuację prawną byłych i obecnych funkcjonariuszy ukształtowaną wskutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20.04.2004 (sygn. K 45/02) orzekającego niezgodność z Konstytucją RP art. 230 ust. 1 i 7 ustawy z 2002 r. Projektowany przepis odpowiada treści projektowanego art. 230a ustawy z 2002 r., który został zawarty w druku sejmowym nr 676.

Proponuje się określić termin wejścia w życie niniejszej ustawy na 30 dni od dnia ogłoszenia i skorelować ten termin z wejściem w życie ustawy o Agencji Wywiadu, co powinno zapewnić spójność przyjętych rozwiązań legislacyjnych, a także umożliwić przygotowanie się jej adresatów do wykonywania norm zawartych w tych ustawach.

Stosownie do § 11a uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Zakres spraw regulowanych projektem ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Zakres podmiotowy regulacji.

Projektowana ustawa będzie wpływać na funkcjonariuszy pełniących służbę i pracowników zatrudnionych w ABW, objętych przepisami ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

Projektowane zmiany będą też miały wpływ na inne organy i instytucje państwowe, których zakres działania dotyczy obszaru bezpieczeństwa państwa, w szczególności Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów, Ministra Spraw Wewnętrznych oraz szefów pozostałych służb specjalnych.

2. Zakres przeprowadzonych konsultacji.

Projektowana ustawa została zamieszczona, zgodnie z wymogami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Ponadto, projekt zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce *Rządowy proces legislacyjny*, zgodnie z wymogami § 11a ust. 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

Projekt przekazano również do zaopiniowania:

1. Szefowi Kancelarii Sejmu RP,
2. Szefowi Kancelarii Prezydenta RP,
3. Szefowi Biura Bezpieczeństwa Narodowego,
4. Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa,
5. Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego,
6. Prokuratorowi Generalnemu,
7. Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych,
8. Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli,
9. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej,
10. Naczelnej Radzie Adwokackiej,
11. Krajowej Izbie Radców Prawnych,
12. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,
13. Stowarzyszeniu Amnesty International,
14. Fundacji Panoptikon,
15. Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich,
16. Towarzystwo Dziennikarskie.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana ustawa dotyczy istniejącej jednostki sektora finansów publicznych i opiera się na dotychczasowych rozwiązaniach prawnych. Wprowadzone zmiany mają charakter głównie proceduralny, a w związku z tym nie przewiduje się zwiększenia kosztów funkcjonowania podmiotów, na które oddziałują projektowane regulacje. Możliwe są natomiast niewielkie oszczędności wynikające z doprecyzowania zakresu stosowania dotychczasowych rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych. W przypadku wejścia w życie projektowanej ustawy w trakcie roku budżetowego, w związku z zaplanowaną zmianą podległości organizacyjnej ABW konieczne może być dokonanie przeniesienia środków budżetowych między częściami budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Nie przewiduje się bezpośrednich skutków projektowanych regulacji w tym zakresie. Doprecyzowanie zakresu działania ABW (art. 3) nie powinno wpłynąć na zmianę stanu osobowego Agencji zarówno gdy chodzi o funkcjonariuszy jak i pracowników, tym bardziej w sytuacji, gdy odpowiednie przepisy przejściowe (art. 206) przewidują stabilizację stosunków służbowych i stosunków pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana ustawa nie dotyczy tych obszarów, a wobec tego nie przewiduje się skutków projektowanych regulacji w tym zakresie.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana ustawa nie dotyczy tych obszarów, a wobec tego nie przewiduje się skutków projektowanych regulacji w tym zakresie.

